DEVRİMCİ İŞÇİ

Sayı 41 Şubat 1990 2 DM

Yabancılara karşı örülen duvarlar yıkılsın!

Doğu Avrupa ülkelerindeki değişimi kapitalizmin sosyalizm karşısındaki üstünlüğü olarak propaganda eden ve bu ülkelerdeki yasakların kalkmasını özgürlük adına selamlayan emperyalist-kapitalist devletler, kendi ülkelerinde yaşayan yabancı topluluklara burjuva anlamda da olsa özgürlük ve demokrasiyi hala çok görmeye devam ediyorlar. Doğu Berlin'deki duvarın yıkılmasını alkışlayanlar, kendi ülkelerinde göçmenlere karşı yeni duvarlar örmeye devam ediyorlar. Bu utancı yaşayan ülkelerin başında F.Almanya geliyor. Doğu Avrupa ülkelerindeki yeni yönetimlere ve bazı muhalefet gruplarına politik ve ekonomik yardımları esirgemeyen F.Almanya, aynı anda yabancılara yönelik daha baskıcı yasa hazırlıkları yapıyordu. Fransa'da ise, iltica işlemleri zorlaştırılıyor, **"kaçak işçi"** adı verilen kesimleri sınırdışı etme hazırlıkları yapılıyordu.

Son gelişmelerden sonra Doğu'ya doğru açılarak genişlemesi planlanan Avrupa Topluluğu'nun yabancı toplumsal azınlıklara karşı nasıl bir politika izleyeceğini Kohl hükümetinin yasa tasarısından anlamak mümkündür. F.Almanya, topluluğa kendisinin dayatacağı politikaları şimdiden kendi ülkesinde uygulamaya koymak istemekte ve böylece bu alanda da AT'na önderlik etmeye çalışmaktadır.

Devamı 3. Sayfa'da

Başyazı

ŞİMDİ, DEVRİMCİLİĞİN GEREKLERİNİ YERİNE GETİRMENİN ZAMANIDIR

Kendilerini sosyalist olarak adlandıran çeşitli ülkelerde meydana gelen son olaylar, emperyalist-kapitalist sistemin bu olaylardan hareketle izlediği politikalar; Türkiye'deki baskı ve yasak düzenine karşı devrimci bir seçeneğin yaratılması yönündeki girişimlerin ivme kazanması; başta Federal Almanya olmak üzere bazı Batı Avrupa devletlerinin yabancılara/göçmenlere karşı izledikleri siyaset, evet, bütün bunlar, devrimciyim, sosyalistim diyenlere, devrimciliğin gereklerini yerine getirme sorumluluğunu bugün her zamankinden daha fazla dayatmış bulunmaktadır. Yaşanan olayların olanca karmaşasına rağmen, eğer devrimciler, devrimcilik kavramında ve sosyalizm tasarımında içerilen değerlere kararlıca sahip çıkarlar ve bu değerleri mücadelelerinde somutlaştırırlarsa, geleceği kazanma ve dünyayı değiştirme mücadelelerinde önemli bir mevzi elde etmiş olacaklardır. ...

Devamı 2. Sayfa'da

Hannover'de yeni yabancılar yasasına karşı yürüyüş yapıldı.

İçindekiler:

Devrimci Gençlik mücadelesi üzerine Sayfa 4-5-6

Doğmatizme karşı olmak sosyalistlerin birliği için yeterli midir? Sayfa 7

Sosyalizm Dünyanın gündeminde Sayfa 8-9

Kürt Sorunu için çözümler Sayfa 12-13-14

SSCB çözülüyor mu? Sayfa 11

Şimdi, devrimciliğin gereklerini yerine getirmenin zamanıdır.

SSCB'de ve Doğu Avrupa ülkeleri olarak adlandırılan devletlerde halen yaşanmakta olan gelişmelerin her bakımdan önem taşıdığı açıktır. Bu ülkelerde olup bitenleri, emperyalist-kapitalist devletlerin **"sosyalizmin iflas ettiği, kapitalizmin insanlık için en ideal sistem olduğu"** şeklindeki propagandalarında önemli birer kanıt olarak kullandıkları bilinmektedir. Milyonlara hitabeden televizyon, radyo ve gazete gibi araçlarla insanlara her gün tekrarlanan bu propagandanın sadece sokaktaki adamı değil, sola bulaşmış bir çok kişiyi de etkilediği gözlenmektedir. Savunulması mümkün olmayan, en bağnaz SSCB taraftarlarının bile bugün artık savunmaya cesaret edemediği olumsuzluklar karşısında bir çok kişinin mahcup ve boynu bükük bir tutum içinde olduğu görülmektedir.

Kendilerini sosyalist olarak adlandıran ülkelerdeki olup bitenler karşısında bugün gerçekten utanması, başını önüne eğip özür dilemesi gerekenler yok mudur? Elbette vardır. Üstelik, bunların sayısı bir hayli de fazladır.

Ne var ki, bu gruba dahil olmayanlar da vardır. Bugün, sosyalizm mücadelesi ve perspektifi itibariyle doğrulukları ve haklılıkları kanıtlanmış olaylar vardır. Bunlar bizleriz.

Evet, öncelikle Devrimci Yolcular, bugün başları dik ve alınları açık bir şekilde ortaya çıkıp, hem burjuvazinin sosyalizm aleyhindeki kampanyasına hem de solda varolan yanlış sosyalizm anlayışlarına karşı tavır alabilmeli ve gönül rahatlığı içinde **yaşasın sosyalizm** diye haykırabilmelidirler.

Sosyalizm düşmanlığına karşı mücadele edebilmenin yegane yolu, budur. Komünist adıyla ortada dolaşanların sosyalizme yaptıkları kötülüklere karşı ve burjuvazinin devrimci dünya görüşünü geşersizleştirmeyi hedefleyen ideolojik-siyasi saldırılarına karşı, devrimciler güçlü bir ideolojik mücadele kampanyası örgütlemek zorundadırlar.

Şüphesiz böyle bir mücadele, sadece, Devrimci Yolcuların teorik olarak doğru şeyler söylediklerinin tekrarı ile başarıya ulaşamaz. Devrimci Yolcular, **"biz, böyle olacağını söylemiştik"** doğru tesbitinin arkasına sığınmamalıdırlar. Kaba bir böbürlenme tutumuna düşmeden bizler, **"Sosyalist"** ülkelerdeki gelişmeleri, bunun sosyalizm mücadelesi açısından anlamını; bu gelişmelerin dünya çapında yolaçacağı muhtemel gelişmeleri yeniden yeniden yorumlayarak kendi arkadaşlarımızın ve kitlelerin kafasında açıklık sağlamalıyız. (Devrimci İşçi, bunu dergide bir süredir zaten yapmaktadır. Bu tartışma dergi sayfalarıyla sınırlı kalmamalıdır.)

Daha önemli olan ise şudur:

Haklı olmak ve doğru şöylemiş olmak yetmemektedir. Haklı olunan konuların, doğru söylendiği kabul edilen fikirlerin siyasi pratik haline dönüştürülmesi gerekmektedir. benimsenen ideal-ler, şimdiden, yaşadığımız şartlarda mümkün olduğu ölçüde somutlaştırılmalı ve kurumlaştırılmalıdır.

Sosyalizmin içerdiği, eşitlik özgürlük, demokrasi, katılım, paylaşma; kitlelerin, emekçilerin kendi kendilerini yönetmesi gibi ideal ve değerler için, bulunulan her yerde örgütlü ve kararlı bir mücadele sürdürülmelidir. Bunlar yapılmadığı sürece, çeşitli ülkelerdeki sosyalizm pratiklerinin yanlış olduğunu söylemenin kıymeti harbiyesi olamaz.

Yanlış pratiklere karşı devrimci tutum, doğ rusunu yapmaktır. Sosyalizmle ilgili ustalar tarafından yapılmış tanım ve öngörüleri altalta yazıp bunlarla çeşitli ülkelerdeki pratikleri karşılaştırarak hayıflanmak yerine, ustaların öngördüğü idealleri, yaşadığımız toplumsal ilişkiler içerisinde nasıl yaşatıp somutlaştıracağız sorusunu kendimize sormak ve ürettiğimiz sonuçları, şartların elverdiği ölçüde pratiğe geçirmeye başlamalıyız.

Bu bağlamda yurtdışındaki devrimcilerin görev ve sorumluluklarının daha da arttığını vurgulamak gerekmektedir.

Bunların en başında, yukarıda değindiğimiz gibi, sosyalizme, devrimciliğe ait değerlere ve ideallere sıkısıkıya sarılmak, bunları yeniden bilince çıkarmak, mücadelemizi bu ideallerle ve değerlerle uyumlu hale getirmek olmalıdır.

Devrimciliği ve sosyalizmi savunmanın son derece anlamlı hale geldiği bugünkü şartlarda iki önemli görevin daha bizlere ağır sorumluluklar yüklediği kabul edilmelidir. Bu görevler, bizlere kendimizi ve ideallerimizi somutlaştırma, değerlerimizi yaşatma imkanlarını sunmaktadır.

Şöyle ki:

* Dünya çapında özgürlük havasının estiği, insanlığın utancı olduğu iddia edilen duvarların yıkıldığı günümüzde Avrupa'da yaşayan toplumsal azınlıkların bir bölümünün hayatında hiç bir olumlu değişme görülmemektedir. Aksine, Federal Almanya örneğinde görüldüğü gibi, göçmenlerin/yabancıların (özellikle Türkiyeliler'in) önlerine yeni utanç duvarları dikilmektedir. Yeni içişleri bakanı Schaeuble tarafında hazırlanan yasa şayet kabul edilirse en az 600.000 Türkiyeli'nin sınır dışı edileceği kesindir. Geri kalanların da oldukça sıkıntılı günler yaşayacağı apaçıktır.

Varolan yasanın yanısıra, yeni Yabancılar Yasası'na karşı; öteki ülkelerdeki yabancı düşmanlığı uygulamalarına karşı; bir çok ülkede yükselen ırkçılığa karşı; kısacası yabancıları bir toplumsal varlık olarak kabul etmek istemeyen politikalara karşı **her alanda tam eşitlik ve özgür kültürel gelişme hakkı** temel hedefleri doğrultusunda örgütlü bir mücadele süreci içerisine girilmelidir.

Doğu Almanya'da Romanya'da özgürlük ve demokrasi için sokaklara dökülenleri, hatta Romanya örneğinde olduğu gibi şiddet uygulayanları selamlayan ve alkışlayan Batı Avrupa devlet yöneticilerinin, eşit haklar talebiyle sokaklara dökülen yabancılara diyecek hiç bir şeyleri olamaz.

Doğu Avrupa'daki insanların özgürlük ve demokrasi talebini haklı ve meşru gören Batılılar, kendi yönetimleri altındaki insanların baskı ve yasaklara karşı mücadelesinde de haklı ve meşru görmek zorundadır.

Bütün sorun, başta Türkiyeliler olmak üzere tüm yabancıları, tamamen haklı ve meşru talepler için harekete geçirmektir. Bu da ancak örgütlü ve bilinçli bir çabayla ve somut eylemliliklerle mümkün olabilir.

Birleşebilecek tüm güçleri harekete geçiren, ilerici-demokrat yabancılar kitlesini kucaklayan, yerli ilerici-sosyalist güçlerin desteğini alan ve yabancılar üzerindeki tüm kısıtlamaların ortadan kaldırılmasını hedefleyen bir mücadeleye, evet, ancak böyle bir mücadele devrimciliği yeniden üretmemize ve onu kitleselleştirmemize imkan yaratabilir. Böyle bir mücadeleyi örgütlemek ve içinde yer almak suretiyle **eşitlik, özgürlük ve demokrasi ideallerinin ancak ve yalnızca sosyalizmde ve devrimci demokratik mücadele süreçlerinde** yaşatılabileceğini göstermeliyiz.

Öte yandan Türkiye'deki gelişmelerin giderek hızlanacağı anlaşılmaktadır. Buna yol açan sebeplerden birisi de Devrimci Güçler'in siyasal arenada yer alma çabalarıdır. Devrimci Hareket'in ve Devrimci Seçeneğin 90'lar Türkiyesi'nde yeniden üretilmesi kapsamında atılan adımlar toplumsal muhalefete devrimci-demokratik kanallar açmaktadır ve açacaktır. Zorlu ve o ölçüde de onurlu görevleri sürdürmek için yola koyulanların önlerine koydukları görevler yurtdışındaki devrimcilerin heyecanla selamlamakla yetinemeyecekleri özellikler taşımaktadır. Iflas ettiği iddia olunan sosyalizmi ve onda içerilen idealleri Türkiye şartlarında ve faşizme karşı mücadele sürecinde yeniden yaşatmak ve somutlaştırmak hedefindeki hareketler ve mücadeleler yurtdışındaki devrimcilerin sahiplenmesi gereken bir süreç olarak kavranmalıdır. Bu nitelikteki bir mücadele ile birlikte olmak ve dayanışmak; bu mücadelenin politik hedeflerini ve ideolojik zeminini en geniş kesime benimsetmek, bizler için bir zorunluluktur.

Türkiye'deki siyasal gelişmeler yurtdışındaki devrimcilerin faaliyetlerinde ve mücadele süreçlerinde bir sıçrama, yeni görevlere uygun platformları ve kurumlaşmaları yaratma sorumluluğunu dayatmaktadır.

Türkiye'de ve yurtdışında doğru bir sosyalizm anlayışının yegane ifadesi devrimcilik kimliğinde içerilmiştir. Çeşitli ülkelerdeki gelişmeler devrimciliğin değerini ve anlamını insanoğluna bir kez daha hatırlatmış olmalıdır.

Kim ki bütün bunları görerek örgütlü bir mücadele içerisine girer, o, hayata olumlu bir şeyler katmış demektir. Kim ki ileri atılmamak için ayak direr, örgütlü mücadeleye yer almaz, sürecin ortaya çıkardığı görevlere yan çizer, o, bataklığı tercih etmiş demektir.

Devrimci İşçi şimdi daha örgütlü bir mücadele sürecine girerek hayata olumlu bir şeyler ve devrimci değerler katmaya çalışmaktadır ve çalışacaktır.

Devrimci İşçi ileri atılarak; birlikte olabileceği bütün güçlerle birlikte olmaya çalışarak devrimciliğin değerini ve anlamını vermek azim ve kararlılığında olmalıdır ve olacaktır.

Evet, şimdi tam da bu süreç devrimciliğin gereklerini yerine getirmenin zamanıdır. Dayanışma Hareketi kapsamındaki görevlerde, dernekleşme faaliyetlerinde, kitlelere yapılan haksızlıklar karşısında, yeni ilişki ağları ve alanları yaratma çabalarında, günlük işlerde ve bir yığın küçük meselenin çözümünde, evet bütün bu sayılan düzlemlerde şimdi yapılması gereken tek şey devrimciliğin değerini vermek ve bu değeri somutlaştırmaktır.

●

Politik Tutuklularla Dayanışma Geceleri

Geçtiğimiz günlerde Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki zindanlarda faşizmin en azgın saldırıları karşısında yılmadan direnen, en zor koşullar altında bile savundukları düşünceleri işkencecilerin yüzüne haykıran politik tutuklularla Essen, Osnabrück ve Münih'te dayanışma geceleri yapıldı. Dayanışmanın en güzel örneklerinin sergilendiği bu gecelerde, faşizme karşı mücadeledeki kararlılık bir kez daha ifade edildi.

ESSEN

Yaklaşık 800 kişinin katılımış olduğu Essen'deki gecede kitlenin büyük bölümünü Türkiyeliler'in oluşturmasının yanında Almanlar-'ında katılımı sağlanmıştı.

Türkiye'den gelen Ana Devrimci Yol Davası avukatlarından Mehdi Bektaş ve Tutuklu anası Kifayet Ana ülkedeki gelişmeler konusunda kitleyi bilgilendirdiler. Türkiye'den konuk edilen Ali Ekber Eren ve Sevinç Eratalay adlı ozanların yanısıra Ozan Ali Asker, Cömert, Alman ve İtalyan sanatçıların katılımıyla çoşkulu bir gece yaşandı.

OSNABRÜCK

Osnabrück'teki gecede çoşku doruktaydı. Ağırlıklı olarak yerel düzeydeki çalışmayla yaklaşık 300 kişinin katıldığı gecede Türkiye'den konuk edilen ozan İsmail Türker ozanlar Ali Asker, Cömert, Camal ile Cemile, koro ve folklör grupları kitleyi coşturdu. Sık sık sloganların atılıp alkışlarla tempo-nun tutulduğu gecede seyirciler tarafından salonun dörtbir yanında halaylar çekildi. Gecenin bitiminde salon boşalırken bile hala sloganlar haykırılıyordu.

MÜNİH

E.S.G.'nin yabancılar çalışma grubunun geleneksel olarak her yıl düzenlediği gecenin bu yılki bölümünü Türkiye ve T. Kürdistanı'ndaki politik tutuklularla dayanışma gecesi olarak gerçekleşti.

Türkiyeliler'in yanısıra çok sayıda Filistinli, Eritreli, Alman ve değişik uluslardan yaklaşık 400 kişinin katılımıyla gerçekleşen gecede ozan Ali Asker, Cömert, Zihni, Rosenheim'dan folklör grubu, Filistin folklör grubu ve Eritreli grup kitleyle bir bütündü. Sık sık alkışlarla tempo tutulan gecede seyircilerin çeşitli ulusların oyunlarını sergilemeleri nedeniyle sahne hemen hemen hiç boş kalmadı.

Impressum:
V.i.S.d.P.: U. Hasselbring
Postfach 91 08 43
D- 3000 Hannover 91

Yazışma adresi:
Devrimci İşçi
c/o. S. Hasselbring
Postfach 26 03
D- 3000 Hannover 1

ÖDEMELER:
Stadtsparkasse Hannover
Y. Aydın
Konto Nr.: 253 07 096
BLZ: 250 501 80

Fransa	7,- ff
İsviçre	2.- sfr
Hollanda	2,-50 hlf
Avusturya	15,- s.
Belçika	50,- bfr
İsveç	10.- skr
Danimarka	10.- dkr
İngiltere	0,80 £
Norveç	8,- nkr
Avusturalya	2.50 $

Yabancılara karşı örülen duvarlar yıkılsın!

Avrupa Topluluğu ülkelerinin yabancı toplumsal azınlıklara karşı uygulacağı muhtemel politikaların ipuçlarını içermesi bakımından biz bu yazımızda CDU/CSU ve FDP Koalisyon Hükümetinin Aralık başında onayladığı, Şubat ortalarında Federal Parlementoda görüşülecek yeni yabancılar yasa tasarısı üzerinde duracağız.

Bugün yürürlükte olan yabancılar yasası ilk olarak 1965 Ekim'inde çıkartılarak buradaki yabancı işçilere ve ailelerine ayrımcı ve ırkçı bir biçimde yürürlüğe konmuştur.

Bütün gıdasını 1933–39 Hitler Faşizmi'nin Polis Kararnameleri'nden ve Prusya Krallığı'ndan alan Yabancılar Yasası özellikle 80'li yılların başlarında daha da sertleştirmeye yönelik tartışmalara ve girişimlere sahne oldu. Ve daha 1983 yılında CDU/CSU/FDP yönetimi işbaşına geldiğinde Başbakan Helmut Kohl yaptığı hükümet açıklamasında 1990 yılına kadar yabancıların sayısını yarıya indirmeyi amaçladıklarını açıkladı. Gelişmelere bakıldığında bu yönde epeyi mesafe katettikleri görülüyor.

Hükümet ve dönemin Içişleri bakanı Zimmermann 1983'den başlayarak yeni tasarılar sunmuştu. En somutu 88 sonu 1989 ortalarına kadar herkesin bildiği Yeni Yabancılar Yasa Tasarısı yoğun tepkilere sahne oldu. Gerek gösterilen tepkiler ve gerekse kendileri açısından çeşitli diğer nedenlerden dolayı tasarı yasalaşmadı.

Zimmermann döneminde hazırlanan yabancılar yasa tasarısı ile yeni Içişleri bakanı Schäuble'nin sunduğu yabancılar yasa tasarısı öz itibarıyla farklı değil ikiside biz yabancıların haklarını daha da kısıtlamayı, insanlıktan uzak yeni sertleştirmeleri içeriyor.

Bir yandan yabancılara yasal da olsa seçim hakkı verilmesi, veya yerleşme veya göçmenlik hakkı tanınmasına yönelik çabalar sürerken. Öte yandan **"Almanya göçmenler ülkesi değildir"** gerekçesi ile ve **"Biz öncelikle Alman halkının çıkarlarını düşünmeliyiz. Alman halkı yabancılaşıyor."** biçiminde ırkçı düşünceler öne sürülmektedir. Hükümet çevreleri CDU/CSU ve hükümet dışında olan ırkçı faşist akımlar **"Artık sınırları sıkı sıkıya kapatmalıyız"** demektedirler.

Yeni Yabancılar Yasa Tasarısı ile halen yürürlükte bulunan yasanın 100'e yakın maddesi değiştirilmektedir. Bu değişikliklerle, hükümetler ve devlet yabancıları baskı altında tutma konusunda geniş bir manevra alanı elde edecektir. Yeni yasa, oturma izni konusunda, sınırdışı olayında, ilticacılara yaklaşımda, yabancıların bu ülkedeki demokratik–politik–toplumsal faaliyete katılımında yabancı toplumsal azınlıkların aleyhine bir dizi yenilik getirmektedir.

Örneğin, yeni 5 çeşit oturma izninin verilmeyeceği şu şekilde belirtilmektedir: **"Madde 6: Oturma izinleri şu durumlarda verilmeyebilir:**

1–Sınırdışı edilmeye bir neden varsa;

2– Yabancı geçimini kendi çalışmasıyla elde edeceği gelirle, kendi servetiyle veya kendisinin diğer olanaklarıyla sağlayamıyorsa;

3–...

4–Veya yabancının Federal Almanya'da kalması diğer nedenlerle F.Almanya'nın çıkarlarına ters düşüyor veya tehlikeye sokuyorsa..."

Evet, sıralanan bu nedenlerle yabancılara Almanya'da oturma izni verilmeyebilir. Yoruma belki gerek yok ama biz yine de bir iki noktayı hatırlatalım:

Her üç madde de, özellikle 4.sü, yerel makamlara keyfi uygulamalar yapma imkanını son derece genişleten, herkesin kendisine göre yorumlayacağı şartları içermektedir. Istenildiği anda, herhangi bir yabancının F. Almanya'nın çıkarlarına ters düştüğü söylenip oturma izni iptal edilebilir. Yada, oturma izni için başvuran birisinin F. Almanya'nın çıkarlarını (bunlar neyse?) tehlikeye düşüreceği varsayılıp bu kişiye oturma izni verilmeyebilir.

Yeni yasa, iltica başvurusu yapmış olanlara oturma ve çalışma izni konusunda da yeni sınırlamalar getirmektedir.

Çalışma izni, aile birleşmeleri, oturma hakkı gibi konularda da yeni düzenlemeler içeren Yeni Yabancılar Yasa Tasarısının önemli maddelerinin bir bölümü yabancıların politik faaliyetleriyle ilgili.

Tasarının 35. maddesi politik faaliyetlere ayrılmış. Bu maddede, yapılmasına izin verilmeyen politik faaliyetler olarak belirlenenler şunlar:

1– Özgürlükçü demokratik ilkelere yönelik veya F.Almanya'nın güvenliğini tehlikeye sokan faaliyetler;

2–...;

3– Politik, dinsel işlemlerin gerçekleştirilmesinde araç olarak zor kullanma veya açıkça destekleme, onaylama ve bunları araç ve metod olarak görme;

4– F.Almanya toprakları dahilinde kişilere veya kurumlara yönelik saldırı veya F.Almanya dışında Alman vatandaşlarına ve kurumlarına yönelik saldırıları yönlendiren, örgütleyen onaylayan F.Almanya içindeki veya dışındaki dernekleri, politik girişim veya grupları destekleme;

5– Hedefleri ve kullandıkları araçlar temel insanlık değerlerine saygılı bir devletin ilkeleriyle bağdaşmayan, F.Almanya dışındaki parti, diğer kuruluş ve kurumlara veya girişimlere destek veren veya teşvik edenler."

Politik faaliyetlerle ilgili yasaklama ve sınırlama bunlarla da kalmamaktadır. 36. maddede sınırlama ve yasaklamaların alanı genişletilmektedir. 36. maddede şunlar belirtilmektedir:

"1– Yabancıların politik faaliyetleri yasaklanabilir veya sınırlanabilir. Eğer:

a) F.Almanya'daki fikir oluşumunu veya Alman halkının yabancılarla veya değişik yabancı grupların kendi aralarında barış içerisinde birlikte yaşamalarını, F.Almanya'nın güvenliğini, ilkelerini ve diğer çıkarlarını oldukça etkiliyorsa;

b) F.Almanya'nın politik çıkarlarına ters düşüyorsa;

c)...

d) Yabancı oturma iznine sahip değilse."

Görüldüğü gibi, tasarının yasalaşması halinde, yukarıda yazılan ve hepside kavram olarak tartışmalı olan, herkese ve her duruma göre değişen fikir, tutum ve eylemlilikler bundan böyle yasaklanabilecektir. Bu yasayı ele veren asıl madde, **"F.Almanya'nın dış politik çıkarlarına ters düşüyorsa,"** şeklinde ifade edilmiş.

Bu maddeye göre, yasaklanmayacak hiçbir fikir ve politik girişim aslında yoktur. Yabancıların buradaki herhangi bir fikir ve eylemi, rahatlıkla bu madde kapsamına sokulabilir. Çünkü, dünyanın sayılı devletlerinden olan F.Almanya'nın dış politik çıkarları çok kapsamlı ve geniştir. Herşey, evet herşey, Almanya'nın dış politik çıkarlarına aykırıdır. Örneğin Özal aleyhine yazı yazmak, ırkçı faşist rejimlere karşı yürüyüş yapmak vb. bunların hepsi F.Almanya'nın dış politik çıkarlarına aykırıdır.

Yeni Yabancılar Yasa Tasarısı, sınırdışı edilmeyi oldukça kolaylaştırmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak düzenlenen 43. maddenin ilk paragrafında şöyle denilmektedir: **"F.Almanya'da bulunması, kamu güvenliği veya ilkeleri veya F.Almanya'nın çıkarlarını oldukça etkiliyor veya tehlikeye sokuyorsa yabancı sınırdışı edilir."**

Bu cümleden sonra hangi hallerde sınırdışı etmenin gündeme gelebileceği tek tek belirtilmiş. Örneğin, bir yabancı evsiz yada sadece sosyal yardımla geçimini temin ediyorsa hemen sınırdışı edilebilir.

Örnekleri çoğaltmak mümkün. Ancak, yukarıda yaptığımız alıntılar, herkese bu yasa hakkında fikir verebilir.

Acıdır ki, bu yasa tasarısı, fiilen yürürlükte bulunan ırkçılığın yeni bir kalıp altında resmileştirilmesinden başka birşey değildir.

Bu noktada asıl önemli olan şudur: Bu derece anti–demokratik hükümler içeren Yeni Yabancılar Yasa Tasarısına karşı Türkiyeli ilerici devrimciler yeterince sesli bir karşı çıkış örgütleyememişlerdir. politik faaliyetlerle ilgili getirilen yeni sınırlamalar başta olmak üzere tüm yabancı kitlesine karşı hazırlanan bu baskıcı politikalara karşı aktif bir eylemlilik gündeme getirilmediği sürece ve Alman demokrak güçlerine bu sorunun aynı zamanda kendilerini ilgilendirdiği anlatılarak onlarla birlikte olunamazsa, bu yasa tasarısının önüne geçilemez.

Son günlerde Köln'de oluşan ve başını eski TKP'lilerin, FIDEF yöneticilerinin çektiği "Vatandas Girisimi" adlı çalışmaya geçerken değinmekte yarar vardır.

Bu toplantıyı düzenleyenler, ırkçılığa ve anti–demokratik uygulamalara karşı ırkçılarla (Türk fasistleriyle) birlikte mücadele etmek gibi başarılması mümkün olmayan, eşyanın tabiatına uygun düşmeyen bir projeye soyunmuşlardır. Bu girisimin akıl hocalarından FIDEF ve GDF başkanlığı yapmış şimdi ise bu kuruluşlardan ayrıldığını ilan eden Hasan Özcan, Milliyet Gazetesi'ne yaptığı açıklamada **"Gönül huzuru içinde milliyetçilerle ve şeriatçılarla Yabancılar Yasa Tasarısı'na karşı ortak toplantı yapabildiklerini"** söylemektedir.

Milliyet gazetesinin 28 Ocak tarihinde verdiği bir habere göre, Taner Akçam da bu toplantılara katılmaktadır. T. A., bu toplantıda yaptığı konuşmada tıpkı H.Ö. gibi konuşarak sağ–sol ayrımı yapmadan herkesi birlikte olmaya çağırmış...

Bu tür girişimlerin boş ve faydasız olduğu kanıtlanmış olmalıdır. Hanburg'da Ramazan Avcı yürüyüşünde bu denenmiş ama tutmamıştır.

Bu tür yanlış projelerin yabancılar arasında bir umut yaratmamasının tek yolu, devrimci–demokrattik güçlerin yabancılara yönelik uygulamalara, nazi saldırılarına ve somutta Yeni Yabancılar Yasa Tasarısı'na karşı mücadele alanlarına çıkmalarıdır. Bu konuda özellikle Devrimci Işçi'ye görev düsmektedir. Devrimci Işçi bulunduğu her yerde, yeni ve eski yabancılar yasalarına karşı çeşitli ilerici demokratik kuruluşlarla ortak faaliyetlere süratle yönelmelidir. Bu süreçte, Alman ilerici, demokrat ve sosyalist güçlerinin desteğini almak için özel bir calışma yürütmelidir.

Bu konuda adım atılmaya başlandığı anda, soruna gerekli önem verildiği anda önümüze çok çeşitli ve değişik faaliyet türlerinin çıkacağını göreceğiz.

Hamburg'da faaliyetliliklerimiz

Yeni bir mücadele yılı yeni uğraşı ve çabalar demektir. Bu anlamda bizi gerek Türkiye'ye yönelik gerekse yaşadığımız zemine ilişkin çok yönlü görev ve sorumluluklar bekliyor. Bizlerin yeni yıldaki hedefi (dernek olarak) faaliyetlerimize ivme kazandırarak, daha kitlesel, toplumsal bir yapıya kavuşmaktır. Bu hedefe ulaşmanın planlı, proğramlı ve iradi bir çabayla gerçekleştirileceğinin bilincindeyiz. Çalışmalarımızın duyurulması için 3 er aylık **"Kütür Zentrum Bültenleri"** çıkarmaya başladık.

Yeni yılda daha güçlü ve tek bir yumruk olma dileğiyle.

Sizleri geçen aylarda yaptıklarımız ve yapacaklarımız hakkında kısaca bilgilendirmek istiyoruz.

Yapılan yürüyüşlerde sık sık **"-Hoch die Enternasyonale Solidarität"** sloganını atarız. Fakat bu sloganı salt kendi ülkemizle ilgili dayanışmayla sınırlı görürüz Bu eksik bir anlayıştır. Bizler dünyanın her yerindeki devrimci halk güçleriyle dayanışmamızı göstermeliyiz ki, bu sloganın içeriği doldurulmuş olsun.

Hamburg'da yaptığımız son iki eylenle bu sloganın içeriğinin doldurulması konusunda adımlar atmaya çalıştık.

Filistin halkıyla dayanışma

Filistin halkının İntifada'yı başlatmasının ikinci yılını doldurduğu günlerde Israilli siyonistler; Hanburg'da siyonizm üzerine 1 aylık seminer ve toplantı yapmayı planladılar. Bu seminere siyonizmin teorik mimarlarıda davet edilmişti. Bu gelişmeler üzerine bu toplantıların engellenmesi için bir platform oluşturduk. Alman solu her ne hikmetse bu platforma girme konusunda pek istekli davranmadı.

Çeşitli arap ülkelerinden devrimciler ve azınlık bir Alman grubunun dışında Türkiyeli örgütlerden bizim dışımızda hiç bir grup yer almamıştı.

Etkin bir çabanın sonucunda siyonistlerin yapmak istedikleri toplantıları engellemeyi başardık.

Siyonistlerin toplantılarının engellenmesinin ardından 9 Aralık'da **Filistin Halkının Direnişini Destekleme"** yürüyüşünü düzenledik. Yürüyüşün organizasyonu ve yürüyüşte aktif bir çabayla yer aldık. Yürüyüşte Türkiyeli örgütler adına yaptığımız konuşmada özetle: **Filistin halkının yanında yer aldığımızı, Israil'in 1948'den bu yana Filistin halkına uyguladığı faşist ve istilacı politikalarını protesto ettiğimizi dile getirdik.**

Önümüzdeki günlerde derneğimizde siyonizm üzerine seminer verilecek. Bu seminere konuşmacı olarak Mısırlı profesör Khram Khella katılacak.

El Salvador'la dayanışma faaliyetlerimiz

Neredeyse unutulan bir Latin Amerika ülkesi olan El Salvador, devrimci halk güçlerinin verdiği mücadeleyle tüm dünyaya kendisini dayattı. Dost, düşman herkes El Salvador'u konuşmaya tartışmaya gelişmeleri değerlendirmeye çalışıyor.

Peru'daki Aydınlık Yol, Şili'deki MIR, El Salvador'daki FMLN'in silahlı mücadelesi ABD'nin Latin Amerika'daki prestijini sarsmaktadır. Daha Nikaragua devrimini içine sindiremezken, El Salvador'daki son gelişmeler ABD'yi korku ve dehşete düşürmektedir. ABD'nin son olarak Panama'yı işgali aynı zamanda El Salvador'daki devrimci güçlere gözdağı niteliğindedir.

Ilk etapta El Salvador'la Dayanışma Komitesi'ne girdik. Kendimizi gelişmelerle ilgili sağlıklı bir bilgiyle donattık. Ardından Aralık ayında ortaklaşa bir yürüyüş düzenledik. Yürüyüşe Devrimci Işçi olarak tüm gücümüzü seferber etmeye çalıştık. Bu arada El Salvador'daki gelişmeler basına sağlıklı bir şekilde yansımadığı için her hafta 2 sayı El Salvador Info çıkartarak bunun dağıtılmasında aktif görev aldık. Ayrıca her cumartesi günü Altona semtinde bilgilendirme masası açarak El Salvador'la ilgili kamuoyu çalışması yapmaktayız. Dernek olarak savaşan gerillalara 250,–DM. yardımda bulunduk. Bu arada değişik Kneipelerden 800,–DM. civarında yardım toplayarak komiteye ilettik.

El Salvador'la ilgili çıkar dığımız Türkçe bildiriyi en geniş halk kitlelerine ulaştırmaya çalıştık.

22 Ocak'ta ortaklaşa olarak El Salvador'la dayanışma gecesi düzenleyeceğiz.

Komite düzenli olarak her pazartesi toplanmaktadır.

Bizlerin Enternasyonalist dayanışmadan anladığımız ve kavradığımız bunlar.

Zafer El Salvador halkının olacaktır.
Yaşasın ezilen halkların birlik ve dayanışması.

Hamburg
Devrimci İşçi

Ülkemizde meydana gelen bazı gelismeler, hem Tükiye'deki hem de yurtdışındaki Devrimci'lerin 90'lı yıllara daha umutlu girmesini sağlayan özellikler taşımaktadır. Devrimci Gençliğin, Maraş katliamının yıl dönümünde İstanbul ve Ankara'da gerçeklestirdiği eylemler, bazı üniversitelerde sivil ve resmi faşislere karşı gösterilen direniş bu kapsamdadır. Bunun yanısıra, Gençliğin Devrimci Eyleminin birliğini sağlamaya ve Devrimci Gençlik hareketine ivme kazandırmaya yönelik girişimler de yoğunlaşmış bulunmaktadır. **"Faşizme ve Emperyalizme Karşı DEVRİMCİ GENÇLİK Mücadelesi üzerine"** başlıklı ve bu adla yayınlanmaya baslayan dergi, gençlik hareketinde ve Devrimci Güçler arasında genel bir canlanmaya yol acmıstır.

Aşağda okuyacağınız yazı, **"Faşizme ve Emperyalizme karşı DEVRİMCİ GENÇLİK mücadelesi üzerine"** baslıklı brosürden bazı bölümlerdir. Adı geçen broşür DGM tarafından yasaklanmıstır. Brosürde yeralan gençliğin özgül sorunları ve taleplerini irdeleyen bölümlerin dışındaki bölümleri Devrimci İşçi'de yayınlayarak okurlarımızın bilgilenmesini amacladık.

Devrimci Hareket'in ideolojik–siyasi zeminini doğru bulan ve Devrimci Düşüncelerin ve Hareket'in bugünkü şartlarda yeniden üretilmesi çerçevesinde yayınlanan çeşitli dergilerden bu tür aktarmalara bundan sonraki sayılarımızda da devam edeceğiz.

Devrimci İşçi

FAŞİZME VE EMPERYALİZME KARŞI

DEVRİMCİ GENÇLİK MÜCADELESİ ÜZERİNE

Ülkemiz gençliği bugün tam bir ideolojik keşmekeş, ciddi bir örgütsel dağınıklık ve kesintili, cılız bir eylemlilik içerisindedir. Bu durum ideolojik-politik netliğe kavuşmuş bir gençlik mücadelesi perspektifinin ve hareketinin eksikliğini sancılı bir biçimde hissettirmektedir.

12 Eylül döneminde doruk noktasına ulaşan depolitizasyon uygulamalarının etkileri günümüzde de hala sürmektedir. Açık faşizmin her çeşit kitle pasifikasyonu yöntemi ve yoğun bir terör ve demagoji kampanyası ile teslim almaya, sindirmeye, etkisizleştirmeye çalıştığı toplumsal muhalefet içinde yeralan geniş gençlik yığınlarının da diğer halk güçleri gibi politikadan uzak tutulması doğrultusunda önemli başarılar kazanılmıştır. Bugün geniş gençlik kitlelerinde ülke sorunları ile ilgilenmeyen, kendi sorunlarını bile sahiplenmeyen bir bakış açısı etkilidir. Solu etkisizleştirme programı en çarpıcı yöntemlerle gençlik içinde de uygulanmıştır. Kendisine gençliğin öncüsü misyonunu yükleyen değişik görüşteki siyasi gruplardan hiçbiri henüz bütünüyle bu politikaları geçersiz kılacak imkan ve araçları, alternatif politikaları ortaya koyabilmiş değildir. Mevcut öğrenci dernekleri bile gerçek anlamda birer kitle örgütü olma özelliğini kazanamamış durumdadır ve pratikte bunlar esas olarak yalnızca gençliğin politikleşmiş, en ileri unsurlarını barındırabilmektedir. İyi niyetli birçok unsur yaşanan boşluğun farkına varmakta fakat yine de mücadeleden uzak durmaktadır. Ve bu uzak duruşta yasal derneklere hala yasadışı örgüt işlemi yapılması ve bunun kitlelerde yarattığı tedirginlik kadar, yine bu derneklerin kitlelerin gözünde henüz yeterli bir meşruiyet (güvenilirlik) kazanmamış olmalarının da payı bulunmaktadır.

Tüm bu gerçekler, yaşanılan sürecin sorgulanmasını, sorunlarının irdelenmesini ve çözümler üretilmesini zorunlu kılmaktadır. İnanıyoruz ki, bugün yaşanan sürecin bu olumsuz yönleri, ancak gençliğin sorunlarına devrimci çözümler getiren, geniş gençlik yığınlarını devrimci bir doğrultuda seferber edebilen, toplumsal muhalefet içerisinde etkin bir biçimde yeralan, dinamik ve güçlü bir DEVRİMCİ GENÇLİK HAREKETİ ile aşılabilir.

Gençlik mücadelesinde yeralan devrimciler bu görevi yerine getirecek birikime sahiptirler. Yeter ki, bugünün görevlerini yaratıcı şekilde karşılayacak bir politik kararlılık, devrimci enerji ve bakış açısına olan ihtiyaç ve bu ihtiyaca uygun bir çalışma tarzı, mücadele ve örgütlenme anlayışı gözden kaçırılmasın...

DEVRİMCİ GENÇLİK VE DEVRİMCİ HAREKET ÜZERİNE

Bir ülkedeki toplumsal muhalefetin gücü bakımından önemli göstergelerden birisi, gençlik hareketinin erişmiş olduğu düzeydir. Gençliğin etkin bir biçimde yeralmadığı toplumsal hareketler önemli bir gelişme dinamiğinden yoksun kalmış sayılmalıdır.

Gençlik hareketi toplumsal sınıf mücadelelerinin özgün bir parçasıdır. Gençlik ayrı bir sınıf değil, sınıflar düzleminde görece özerk konuma sahip toplumsal bir kategoridir. Farklı sınıfsal kesimlerden gelen insanları içine alan, heterojen bir toplumsal kategori olan gençlik, toplumsal değişimin en dinamik kesimlerinden birini oluşturur. Bundan dolayı, toplumsal değişimin en yüksek biçimi olan devrim, gençliğin etkin katılımının dışında düşünülemez.

Ülkemiz sol hareketinde her düzeyde varolan dağınıklık, gençlik hareketine de yansımaktadır. Devrimci Gençlik hareketi ise, özel olarak Devrimci Hareketin yenilgisinden sonra ortaya çıkan genel bir gerilemenin sonuçlarını yaşamaktadır. Kendisini toplumsal muhalefetin her düzeyinde hissettiren bu durum nedeniyle Devrimci Gençlik hareketinin gelişmesi, Devrimci Hareketin gelişimine bağlı bir süreç olarak ele alınmalıdır.

Bugün Devrimci Gençlik hareketinin gelişmesi, gençliğin devrimci eyleminin birliğinin sağlanması ile mümkündür. Bu görevin bir yönü, gençliğin, devrimci bir mücadele programı çerçevesinde ifadesini bulan eyleminin yaratılmasıdır. Diğer yönü ise, bu eylemin üzerinde gelişeceği örgütsel yapının (gençlik örgütlenmesinin) oluşturulmasıdır. **Gerçekte bir ve aynı sürecin iki yönünü oluşturan bu ikili görev arasında bir öncelik, sonralık ilişkisi yoktur.**

Devrimci Gençlik hareketinin geliştirilmesi doğrultusunda atılacak adımlar, bir yandan en geniş gençlik kitlelerinin eylem birliğinin sağlanılması çabaları olarak anlam kazanırken, aynı zamanda bu adımların özel olarak Devrimci Hareketin gelişmesinin önündeki (ideolojik-politik, örgütsel vb.) sorunların çözümüne ve genel olarak sol hareketin (toplumsal muhalefetin) gelişmesine hizmet edeceği açıktır. Yine söylemeye gerek yok ki, **Devrimci Hareketin en yetkin birliği ise devrimci, M-L bir partide gerçek ifadesini bulacaktır.** Bu anlamda, mücadelesini politik iktidarı hedef alan bir toplumsal devrim sürecinin parçası olarak tanımlayan Devrimci Gençlik hareketinin gelişmesinin Devrimci Hareketin genel sorunlarının çözümü süreci ile birlikte değerlendirilmesi zorunlu bir önkoşuldur.

Peki, günümüzde Devrimci Hareketin **yeniden üretilmesi ve aşılması** için gereken adımlar hangi noktadan ve nasıl atılmaya başlanacaktır? Burada asıl olarak gençlik sorunları ile sınırlı konuştuğumuzu unutmadan ve Devrimci Hareketin genel sorunlarının çözümünü sadece kendimize yani gençliğe yüklemiş olmadan söyleyebileceklerimiz şunlardır:

Bu gün Devrimci Hareketin önünde esas olarak 1975'lerde olduğu gibi ideolojik birlik yaratmak gibi bir sorun bulunmuyor. Bu anlamda, geçmişten günümüze birlik yolunda önemli adımlar atılmış olduğunu söyleyebiliyoruz. Geçmişte, temel teorik konularda yaşanan tartışma-ayrışma, mutabakat ve netleşme sonucunda ortaya çıkan saflaşma sürecinde ideolojik birlik konusunda önemli bir mesafe katedilmiştir. Elbette, bundan çıkarılacak sonuç **Devrimci Hareketin teorik sürecinin bitmiş-tamamlanmış bir süreç olarak algılanması değildir;** geçmişte Devrimci Hareket kendi gelişimini pratik bir süreç ve buna denk düşen bir teorik süreç olarak nasıl çizdiyse, bugün de bu süreç gereken boyutlarda kendini ortaya koymak durumundadır.

Geçmişte, genel olarak sol hareketteki gruplar ve bölünmeler ortadan kalkmamış olsa da, bunların tek tek önemini yitirdiği, Devrimci Hareketin ideolojik-politik kimliği ile özel olarak belirginleştiği bir saflaşma yaşanmaktaydı. Ne var ki, Devrimci Hareket böyle bir saflaşma sürecinde iken, partileşme sürecini yaşıyor iken, 12 Eylül faşizmi koşullarında ağır bir yenilgiyle karşılaşmış ve süreç, bu anlamda kesintiye uğramıştır. Demek ki, bugünkü sorun, bu saflaşmanın yaşanmış olsa bile tamamlanmamış olmasında yatmaktadır. Buradan, "kaldığımız yerden devam edebiliriz" gibi basit bir sonuca ulaşılamaz. Çünkü sözkonusu kesiklik-dağınıklık karşısındaki çözüm, basit bir süreklilik (düz bir çizgi) ya da toparlanma ile sınırlı olmaktan uzaktır. Uzaktır, çünkü mevcut dağınıklık olgusu, geçmişin basit bir tekrarı ile değil, sürecin ideolojik, politik vb. düzeylerde yeniden üretilmesi ve aşılması gibi bir teorik ve pratik faaliyet ve bunu hayata geçirebilecek bir anlayış ile ortadan kaldırılabilir. **Bu bakımdan, her düzeyde yetkin ve devrimci bir birlik yaratma sorunu "dağınıklık karşısında toparlanma" gibi bir anlayışın ötesinde sürecin her düzeyde yeniden üretildiği ve aşıldığı bir birlik anlayışı ile ele alınmalıdır.**

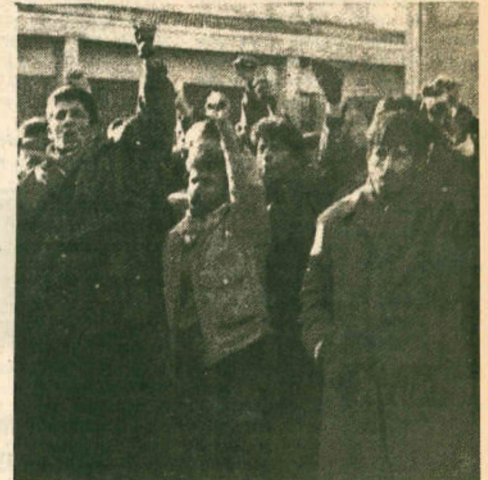
Şimdi ne yapmamız gerektiğini böyle bir öznel gerçekliği (yenilgi, dağınıklık, yeniden birlik) hesaba katarak ve bugünkü nesnel koşullar çerçevesinde tesbit etmek gerekiyor. Devrimcilerin görevi bugün hayatın her alanında dağıtılmış bulunan politik eylemin birliğini yeniden yaratmak olarak biçimleniyor. (Kuşkusuz bu tesbit, geçmişte politik birliğin, eylemin devrimci birliği üzerinde şekillendiği gerçeğini ortadan kaldırmadığı gibi, bugün ideolojik mücadele alanındaki görevlerin önemsizleştiği anlamına gelmiyor. Bugün eylemin devrimci birliğini yeniden yaratmak görevinin yanısıra, ideolojik mücadele de bu göreve bağlı olarak ve bugünün sorunları ışığında yeni biçimlere bürünerek, yeni içerikler kazanarak önemini korumaktadır.)

Burada vurgulamak istediğimiz olguyu şu şekilde biraz daha somutlaştırmamız gerekmektedir; bugün, yenilgiden sonra yaşanan dağınıklık ortamında devrimci çevreler bakımından egemen olan özellik, bunların esas olarak 1971 sonrasında olduğu gibi ideolojik bir ayrışma nedeniyle bir arada bulunamamalarında değil, ama yine bir yenilginin, bu kez 1980 yenilgisinin sonuçlarından olmak üzere bu çevrelerin işçi hareketi, gençlik hareketi, öğretmen hareketi vb. üzerinde bir eylem birliği oluşturma yeteneğinden, imkan ve araçlarından yoksun bulunmalarında yatmaktadır. Mevcut dağınıklık karşısında ne dün olduğu gibi öncelikle ideolojik birlik arayışına yönelmek ne de bu çevreleri basitçe (nasıl olsa bugün ideolojik birliğimiz var anlayışıyla) bir araya getirmek doğru değildir. **Bugün tüm devrimcileri ve devrimci çevreleri, devrimci bir partinin yaratılmasının hedeflendiği bir bakış açısıyla mücadele platformlarına sürükleyebilen" bir pratiğin yaratılması gerekmektedir.** Farklı çevrelerin kendi başlarına bir anlam taşımadıkları ve kendi başlarına kaldıkları sürece bunların birer dükalığa dönüşecekleri açıktır. İdeolojik ayrışmaya denk düşmeyen bir farklılık ise ancak eylem birliğinin gerçekleştiği mücadele platformları üzerinde yok edilebilir. Öyleyse, Devrimci Hareketin birliği konusunda, bu çevrelerin basitçe bir araya getirilmesi-yerine, bu çevrelerin dağıtılması ve unsurlarının somut mücadele platformları üzerinde yeniden konumlandırılmasının kabul edilmesi sağlıklı bir çıkış noktası olarak görülmelidir. Kısacası, Devrimci Hareketin birliği, mevcut çevrelerin federatif birliği olmayacak, bu çevrelerin dağıtılarak aşılmasıyla sağlanacaktır.

Öte yandan, Devrimci Gençlik hareketinin gelişimi ve birliği kendi başına sağlanacak bir olgu değildir. Devrimci Gençlik hareketi, sözünü ettiğimiz mücadele platformlarından birini oluşturmaktadır ve bu anlamda Devrimci Hareketin birliğinin gerçekleşmesinde önemli bir işleve sahiptir. Diğer alanlardaki (işçi, memur, öğretmen, kadın, gecekondu, köylü, insan hakları vb.) benzer mücadele platformlarında da eylemin devrimci birliği sağlanabildiği ölçüde Devrimci Gençlik hareketi kendi yalnızlığından kurtulabilecektir. Yaşanılan yenilginin yarattığı kimi subjektif koşulların etkisiyle, mücadele platformları kaçınılmaz olarak birbirinden özerk tarzda oluşmuştur ve bunların bir dönem görece özerk hareket etmesi söz konusu olabilmektedir. Ancak, nasıl ki Devrimci Hareketin birliği bakımından mevcut "çevre"lerin federatif birliği yerine bu çevrelerin dağıtılarak mücadele platformları üzerinde yeniden biçimlenmeleri gerekli ise, yine bu birlik bakımından tümüyle özgül tarihsel koşulların sonucunda ve geçici olarak **birbirleriyle bağlantısız ya da zayıf bağlarla ilişkilendirilmiş mücadele platformlarının federatif bir yapılanması değil, tersine bunların bir üst birliğe sıçratılarak bütünleştirilmesi** gereklidir. Kuşkusuz böyle bir bütünleşme basitçe ve hemen bugünden yarına elde edilebilecek bir sonuç olarak görülmemelidir. Böyle bir bütünleşme doğrultusunda bugünden atılabilecek adımlar için gerekli ideolojik birlik ve bu birliğin ürünü olabilecek bir ortak politik çizginin benimsenmesi yeterli görülmelidir. Farklı mücadele platformlarında yeralan devrimciler, ortak politikalar doğrultusunda, aynı hedef için hayatın farklı alanlarında üzerlerine düşen devrimci görevleri gerçekleştirme olanağına sahip olduklarının bilinciyle davranabildikleri ölçüde, Devrimci Hareketin birliğine yönelik bugünkü görevleri de kısmen üstlenmiş olacaklardır. Demek ki, bugün yapılması gereken, hayatın her alanındaki mücadele görevlerini devrimci bir partinin yaratılmasının sonrasına ertelemeden, **"mücadelesiz örgütlenme - örgütsüz mücadele" ikilemine düşmeden;** bu iki görevi (mücadele ve örgütlenme) birlikte ele alabilen bir anlayışla davranabilmektir.

Diğer mücadele platformları gibi, Devrimci Gençlik mücadele platformu da bu ikili görevi başlangıçta birleştiren geçici bir dolayım olarak anlaşılmalıdır. Sorunun bu şekilde konuluşundan da anlaşılacağı gibi, güçlü bir Devrimci Gençlik hareketinin geliştirilmesi ile Devrimci Hareketin gelişmesinin önündeki sorunların çözümü (ve süreç içinde giderek devrimci bir partinin yaratılması) farklı düzey ve kapsamlardaki görevlere denk düşmektedir; birincisi özel, ikincisi genel türden görevlerdir ve yine birincisi mücadelenin bir parçasını temsil ederken, ikincisi mücadelenin bütününü temsil etmektedir. Bu nedenle, Devrimci Gençlik, Devrimci Hareketin teorik ve pratik olarak yeniden üretilmesinin önünde duran sorunların tümünü tartışmak ve çözümler üretmek durumunda değildir, olamaz da. Biz kendimizi bu sürecin bir parçası olarak tanımlayacak ve kendi düzlemimizde Devrimci Hareketin çıkış noktalarından biri haline gelirken, onun teorik ve pratik yeniden üretim faaliyetine yine kendi düzlemimizde en etkin biçimde katılmak için çaba sarfedeceğiz.

Bu noktada, aynı şekilde **yalnızca Devrimci Hareketin geçmiş ideolojik-politik çizgisini onaylayan gençlik çevrelerinin basitçe biraraya getirilmesi ve '70'li yılların Devrimci Gençlik-Dev Genç çizgisinin basit bir ideolojik-politik-örgütsel tekrarı biçimindeki bir çabayı Devrimci Gençliğin birliği için yeterli gören bir anlayıştan da uzak durmak gerekmektedir.** Böylesi bir anlayış, gelişebilecek güçlü, militan bir gençlik hareketini mevcut dar grup faaliyetlerinden birine indirgemek olur. Oysa bugünkü görev, gençliğin içinde bulunduğu koşulların doğurduğu devrimci dinamikleri ve gençlik mücadelesi bünyesinde mayalanan devrimci öğeleri kavrayabilmek ve bunları etkin bir biçimde değerlendirebilmektir. Güçlü bir Devrimci Gençlik hareketi oluşturmak için yola çıkan bizler, bugün hiçbir hareketin ve grubun sahip olmadığı zengin ve çok yönlü bir mücadele deneyimini miras almaktayız. Geçmişimiz 20 yıllık DEV-GENÇ mücadelesine dayanmaktadır. Bu çok önemli bir avantajdır. Öte yandan, ağır bir yükün altına girmiş bulunuyoruz, zira DEV-GENÇ geleneğini sürdürebilmek ciddi bir sorumluluk, özveri ve yaratıcılık gerektiren zor bir görevdir. Üstlendiğimiz zengin mirası en olumlu bir biçimde değerlendirmeye, geliştirmeye ve girdiğimiz ağır yükün altından kalkmaya kararlıyız.

NASIL BİR ÜLKEDE YAŞIYORUZ

Ülkemiz 1945'ler sonrasında emperyalizmle yeni-sömürgecilik ilişkileri içerisine girmiş bağımlı bir ülkedir. Baştan beri emperyalizme bağımlılık ve pre-kapitalist ilişkilerin devrimci bir tarzda tasfiye edilmemiş oluşu ülkede cılız bir sermaye birikimine neden olmuştur. Böylece 1945'ler sonrasında bütünüyle emperyalist sistemin gereklerine göre şekillenen, kendi dinamikleriyle değil baştan itibaren dış dinamiklere bağımlı tekelci çarpık bir kapitalizm yukardan aşağı gelişmiştir. Kapitalizmin kendi iç dinamikleriyle gelişmeyip dışa bağımlı ve çarpık oluşu sürekli bir krize yol açmaktadır. Temelinde sürekli bir ekonomik krizin yattığı ve egemen sınıflar ittifakının (oligarşi) istikrarlı bir yönetim oluşturamamasında ifadesini bulan bir siyasal kriz sürekli gündemdedir. Bu istikrarsızlık, oligarşinin halkı yönetememesinde ve kendi iç çelişkilerinde somutlanmaktadır. Ülkenin tarihsel özellikleri ve dışa bağımlılığın yarattığı krizli yapı, egemen ittifakın ülkeyi baskı, zor ve terör temelinde yönetmesine neden olmaktadır. Baskı ve terörün sürekli icrası, tekelci

»

sermayenin egemen ittifak içerisinde ağırlık kazanması süreci ile birlikte sömürge tipi faşizmin kurumlaşmasını ve biçimlenmesini gündeme getirmiştir. **Sömürge tipi faşizmin biçimlenişi sınıflar mücadelesinde devrimci halk güçlerinin, demokrasi güçlerinin mücadelesinin ve egemen sınıfların kendi aralarındaki mücadelenin ortak bir kesişeni olarak sarmal bir gelişim seyri izlemektedir.**

1970'lerin sonlarında ülke ekonomisi kredi, döviz vb. finansman sorunlarının başı çektiği derin bir dar boğaza girmiş, emperyalizme bağımlı ithal-ikameci sanayileşme tıkanmıştır. Bu durumda egemen sınıflar 24 Ocak kararlarıyla, mevcut darboğaza çare arayarak, emperyalizmin yeni reçeteleri uyarınca yeni bir ekonomik program (yeni bir birikim ve paylaşım programı) uygulamaya başladılar. Düşülen ekonomik darboğaza paralel olarak derinleşen içsavaş süreci, siyasi krizin derinleştiğini göstermekteydi. Yönetenlerin yönetemediği, yönetilenlerin bu şekilde bir yönetimi reddetme yoluna girdiği, kitlelerin durumlarından hoşnutsuzluklarını değişik siyasi kanallarda yaygın bir eylemlilikle açığa vurdukları bir dönüm noktasında, ülke tarihinin en derin bunalımı yaşanmaktaydı. Ancak genel olarak solun, özel olarak Devrimci Hareketin öznel konumu, yaşanan süreci devrimci bir doğrultuda yönlendirebilecek yeterli kapasite ve yetenekte değildi.

Süreci hızlandıran bir başka etken ise, ABD emperyalizminin özellikle İran ve Afganistan'daki gelişmeler sonrasında Ortadoğu'da stratejik gerilemeler kaydetmiş olmasıydı. Emperyalizm daha saldırgan politikalara yönelirken, bu politikaları yürütecek yeni karakollar gerekiyordu. "İç istikrarını" sağlamış, bir başka deyişle bütün muhalefeti susturulmuş bir Türkiye bu görev için idealdi.

İçteki ve dıştaki bu gelişmeler egemen sınıfların ve emperyalizmin müdahalesine yol açtı ve 12 Eylül faşizmi ülke üzerine bir kabus gibi çöktü.

12 Eylül çok yönlü bir sosyal, ekonomik, siyasi programı hayata geçirdi. Siyasi yaşamda faşizmin resmi ve gayri resmi kurumlaşmasının güçlü ve kalıcı bir biçimde yeniden yapılandırılması gündeme geldi. Uygulanan ekonomik program, ülke ekonomisini emperyalizmin uluslararası işbölümü politikalarının ayrılmaz bir parçası haline getirirken içte tekelci sermayenin sorunlarını çözmeyi temel aldı. Orta sınıflar erozyona uğradı. Emekçi halk, yoksulluğun sınırlarını zorlarken, yatırımcılar için ucuz emek cennetinin köleleri haline getirildi. Toplumun geneli açısından tam bir suskunluğun egemen olduğu bu dönemde daha önce üretilmiş olumlu ahlaki/moral değerlerde genel bir çöküntü meydana geldi.

Bir bütün olarak değerlendirildiğinde, 12 Eylül, emperyalizme ülke tarihinin hiç bir döneminde yaşanmamış bir ekonomik, siyasi, ideolojik, kültürel bağımlılık getiren; egemen ittifak içi dengeleri tekelci sermaye lehine önemli ölçüde değiştiren; emekçi halkın sosyal, ekonomik ve siyasi haklarının hemen hepsinin gasp edildiği bir yeniden yapılanma dönemi olmuştur.

Emperyalizmin uluslararası deneyimlerinden edindiği derslerle, açık faşizmin sürekli bir yönetim biçimi olarak sürdürülmesinin riski karşısında, 12 Eylülcüler iç dengeleri de gözeterek, yönetimi "seçimlerle" devrettiler. Böylece ANAP'la birlikte geçiş süreci başladı. 12 Eylül açık faşizminden, (12 Eylül öncesinde görülen biçimden önemli farklılıklar taşıyan) bir **gizli faşist** rejime geçilmekteydi. Bu geçiş hemen tümüyle tekelci burjuvazinin insiyatifinde gerçekleşti.

Bir kural olarak düzenin "demokratikleştirilmesinin" boyutları, bu girişime önderlik eden sınıfın karakteriyle doğru orantılıdır. Türkiye gibi yeni sömürge bir ülkede, demokratik bir programı sindirebilme kapasitesine sahip olmayan tekelci burjuvazinin önderliğinde gündeme gelen "yumuşama", yalnızca bir "yönetim hilesi" olma özelliği taşıyabilir. Nitekim ANAP yönetimindeki süreç 12 Eylül'ün parlamenter görünümdeki devamı niteliğindedir. Birkaç yıl gibi kısa sayılabilecek bir sürede ANAP'ın bilinen sosyal, ekonomik, siyasi programıyla istikrarlı bir yönetim oluşturamayacağı ortaya çıktı. Çerçevesi 12 Eylül döneminde çizilen mevcut kurumlar ve uygulamaları delinmeye başladı. Ancak kitlelerin tepkisi devamlı olarak pasif biçimlerde ortaya çıktı ve düzen içi kanallara aktı. Halk muhalefetinin çeşitli biçimlerdeki (insan hakları eylemlilikleri, Kürt direnişi, öğrenci eylemleri vb.) eylemlilikleri, geçiş sürecinin insiyatifini egemen sınıfların elinden alarak, demokratik bir açılıma yöneltmekte cılız ve etkisiz kaldı.

Kitlelerin ve toplumsal muhalefetin bu durumu, 80'li yılların iki temel özelliği gözönünde tutulmadan anlaşılamaz. 80'li yıllarda sürece damgasını vuran bu özellikler ilerici, devrimci güçlerin ülke içinde ve uluslararası düzeyde ideolojik ve politik olarak gerilemelerinde, yenilgilerinde somutlanmaktadır.

Devrimci halk muhalefeti 12 Eylül sonrasında tarihinin en büyük yenilgisini yaşadı. Devrimci hareket açık faşizmin azgın saldırıları ile dağıtıldı; önder kadroları zindanlara atıldı, pusularda işkencelerde öldürüldü. İç savaşın tüm günahları sola, devrimcilere yüklendi. Sivil-resmi faşist güçlerin saldırıları karşısında direnme onuruna sahip yüzbinlerce insan en acımasız uygulamalarla karşı karşıya getirildi. Emekçi halkların kendilerini yönetme doğrultusundaki tüm adımları bastırıldı; köyler, kasabalar, gecekondular, fabrikalar, üniversiteler askeri operasyonlarla işgal edildi. Kürt halkı üzerindeki milli zulüm had safhaya vardı. Bütün tarih boyunca olduğu gibi, bir kez daha yenilgiye uğrayan tarafın (bu kez devrimci halk güçlerinin) ideolojik ve moral değerleri ayaklar altına alınıp, hedef haline getirilirken, en inceltilmiş burjuva anlayışlardan en pespaye Amerikancılığa, en bağnaz gericiliğe varana dek her boydan egemen sınıf yaklaşımı ortalığı sardı. Devrimciler, örgütlülüklerinin fiziki olarak dağıtıldığı noktada, hiç bir mücadele alanına ilişkin perspektif sunamaz, politika üretemez, tavır geliştiremez duruma düştüler. Her toparlanma çabası şiddetle bastırıldı.

Öte yandan, 80'li yıllarda sosyalizm mücadelesi de dünya çapında bir gerileme dönemine girdi. ABD emperyalizminin Reagan'la zirveye ulaşan yeni soğuk savaş politikaları başarıya ulaştı. Emperyalist blok, önemli askeri-politik, stratejik ilerlemeler kaydetti; ulusal kurtuluş savaşları, "sosyalist" ülkeler ve emeğin örgütlenmeleri karşısında tam bir üstünlük sağladı. Böylece bugün emperyalizm lehine yeni uluslararası dengeler hızla oluşmaktadır. Sömürge halkları, ezilen uluslar, diktatörlüklere ve emperyalizme karşı daha sınırlı taleplerle yetinir, burjuva-liberal önderlikleri kabullenir oldular. Bir anlamda, uluslararası "barış içinde birlikte yaşama" siyaseti, bir toplumsal barış siyaseti olarak ülkelerin içine yansıdı. Uluslararası ve ulusal dengelerin kendi lehlerine kısa vadede değiştirilemeyeceği fikrini pekiştiren hayal kırıklıkları, halklar için bir "düşmanla iyi geçinme" döneminin başlamasına neden oldu.

İşçi sınıfı gelinen noktada, silahlarını büyük ölçüde burjuvaziye kaptırmış durumdadır. Enternasyonalizm bayrağı düşmeye, ulusal sınırların aşılmasında işçi sınıfının ve sosyalist ülkelerin uluslararası dayanışması yerine burjuva politikaları alternatif haline gelmeye başlamıştır. Siyasal bağımsızlık adeta yalnız kapitalist sistemde var olabilecek bir olgu olarak algılanmaya başlanmıştır. "Sosyalist" ülkeler burjuva demokrasilerinden ders alır duruma düşmüşlerdir. Bireylerin en özgür gelişme yollarını açmak yerine insan hakları açısından burjuva-demokratik normların bile gerisinde kalınarak, insani değerlerin savunuculuğu kapitalizmin tekeline terk edilmiştir. "Sosyalist" ülkelerde üretime yönelik yanlış ideolojik bakış açısı ve bürokratik işleyişin yolaçtığı ekonomik başarısızlıklar, planlamanın "rasyonel" bir iktisadi araç olarak kapitalizme mal edilir olmasına neden olmuştur. Gerçeğin ve bilimin kitleselleşmesinde yönlendirmenin her iki tarafça da benimsenmesi, bu konuda çok daha ince yöntemler kullanan emperyalist ülkelerin daha saydam toplumlar oldukları görüntüsünü yaratmıştır. Sosyalistlerin entellektüel egemenlikleri, kültür alanındaki öncülükleri ve burjuva demokratik kültüre özgü ifadeler üzerinde yüzyılın ilk yarısında kurdukları hegemonya kırılmıştır.

Emekçi kitleleri arasında kendileri adına politika yapmak ve kendi çıkarlarını korumak için kurulan örgüt ve iktidarların kendi özledikleri, aradıkları dünyayı kurma güç ve yeteneğinde olmadığına dair bir kanı giderek yaygınlaşmaktadır.

İşte, bugünün emekçi kitleleri ve gençliği, içte yenilginin psikolojik, ideolojik ve politik etkilerinin solunduğu dışta ise sosyalizmin gerilediği bir atmosferde şimdiki duruma geldiler. Gelişecek tüm devrimci demokratik muhalefet hareketleri ve devrimci hareket bu temel sorunları sorgulamak ve aşmak zorundadır.

DEVRİMCİ GENÇLİK SORUNLARI NASIL DEĞERLENDİRİYOR

DevrimciGençlik kendi sorunlarını ülkenin yeni-sömürge konumundan kaynaklanan toplumsal sorunların organik bir parçası olarak görmektedir. Bu sorunların ancak işçi sınıfının bilimsel devrimci yöntemi (M) ile ele alınması halinde gerçek çözümlere kavuşturulabileceğini savunmakta ve kendi çizgisini, emperyalizm çağında proleteryanın devrimci ideolojik-politik çizgisi (M-L) içerisinde değerlendirmektedir.

Devrimci Gençlik, emekçi halkların emperyalizme, oligarşiye ve faşizme karşı gelişen bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm kavgasını kendi öz kavgası olarak ele alır. Emperyalizme, sömürgeciliğe, milli baskıya karşı ulusal kurtuluş savaşlarını, diktatörlüklere karşı demokrasi ve sosyalizm mücadelelerini destekler.

Devrimci Gençlik, Kürt halkına yönelik ulusal baskı politikasına karşı çıkar ve direnişin milli zulüm ile "çözümlenmeye" çalışılmasına karşı tavır alır. Kürt emekçilerinin ulusal demokratik taleplerini destekler. Kürt ulusal sorununun çözümünü Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı çerçevesinde ele alan Devrimci Gençlik, toplumsal kurtuluş mücadelesiyle ezilen ulusun kurtuluş mücadelesi arasında uygunluk olduğunu/olması gerektiğini savunur. Bu nedenle bütün uluslardan emekçilerin ortak mücadele ve ortak örgütlenmelerini esas alan Devrimci Gençlik, Kürt gençliğinin direniş mücadelesinden ileri gelen özel sorumluluklarını gözönünde bulundurur ve bunları yerine getirmeyi amaçlayan çalışmaları kendi doğrudan etkinliğinin bir parçası sayar.

Devrimci Gençlik, düzenin ve sınıflı toplumların yol açtığı tüm sorunları her düzeyde sorgular. Gençliğin bu tür sorunlarının (dinsel baskı, çevre, kadın hakları, insan hakları vb.) çözümünün politik devrim sonrasına ertelemeksizin bugünden ele alınması ve gelecek toplum ilişkileri doğrultusunda geliştirilip yaşama geçirilmesi gerektiğini savunur. Ancak Devrimci Gençlik mevcut toplumda içselleşen bu sorunların tüm kapsam ve derinlikleriyle çözümlenebilmesinde devrimin yaratacağı di**namiklerin tayin edici rolünün bilincindedir.**(*)

liklerine göre öne çıkan baş çelişkinin sınıflar mücadelesindeki somut aktüel biçimlenişidir.

"65'lerde anti-emperyalist mücadele, 75'lerde anti-faşist mücadele" ekseni, devrimci halk güçlerinin ve Devrimci Gençliğin mücadelesini karakterize ederken mücadeleye de meşruiyet (tarihsel ve somut bir haklılık) sağlamaktaydı. 80'li yıllar ise **"faşizme karşı demokrasi mücadelesi"** ekseninde karakterize olmaktadır. Bugün kavranması gereken temel mücadele halkası, 12 Eylül'ün çerçevesini çizdiği faşist kurumlaşmalara karşı, gaspedilen hak ve özgürlüklerin ele geçirilmesi doğrultusunda gelişen demokrasi mücadelesinin, **nispi bir demokratikleştirme ile sınırlandırılmasına izin vermeksizin** emekçi halk iktidarını esas alan bir demokrasi hedefine dek genişletilmesidir. Bu nedenle, bugün gelişen "faşizme karşı demokrasi mücadelesi" özünde bir iktidar mücadelesidir. Gençlik mücadelesi açısından ise çözücü olgu, ilk ağızda 12 Eylül'ün dayattığı kurumların (12 Eylül felsefesi ve buna bağlı olarak dayatılan program; YÖK vb.) bekçiliğini yapan resmi-faşist güçlerin işgalinde ve polis-idare işbirliğinde somutlanan etkinliklerinin öğrenci gençliğin aktif kitlesel savunma çizgisi ile kırılmasıdır. Resmi-faşist güçlere karşı gelişecek bu savunma çizgisi başarı sağladıkça, elde edilen mevziler devrimci demokrasi anlayışıyla tahkim edilmelidir. Böylece bir yandan demokratik hak ve talepler genişletilirken, diğer yandan da bu mücadele iktidar mücadelesine tabi olarak gelişecek, kitlelerin kendi demokratik iktidar organlarını bugünden yaratmalarını hedefleyecektir.

Devrimci Gençliğin taleplerinin bir bütün olarak gerçekleşebilmesi devrim sorunudur. Devrimci Gençliğin "Özerk-Demokratik Üniversite" sloganında somutlanan talepleri basit yasal düzenlemelerle karşılanamaz. Özerklik talebi, üniversitede demokratik bir eğitim düzeni ve özgür bir üniversite yaşamının kurulabilmesi için faşist rejimden, tekelci sermayeden ve emperyalizmden kurtuluşa ve bağımsızlığa denk düşmektedir. Ancak üniversite çalışanlarının, öğretim üyelerinin ve öğrencilerin kendi insiyatifleri ve özgüçleri temelinde geleceğin üniversitelerinin nüvelerinin bugünden yaratılması doğrultusunda katedilebilecek geniş bir alan (fiili veya yasal olarak) elde edilebilecek pek çok hak bulunmaktadır(*).

Faşizmin köklü bir programla gençliği uysal köleler haline getirme girişimleri ve polis-idare işbirliğiyle öğrencilere karşı yürütülen saldırgan politika dikkate alındığında, bunlara karşı en geniş öğrenci kitlelerinde beliren kendiliğindenci tepki faşizme karşı demokrasi mücadelesini daha bir önemli kılmaktadır. İşte, **faşizme karşı demokrasi mücadelesinde çözücü olgu, resmi-faşist teröre karşı öğrenci gençliğin meşru, kitlesel savunma çizgisidir.** Resmi-faşist teröre karşı direnişin yükselmesiyle mücadelenin kitleselleşme düzeyinde görülen gelişme bu saptamanın doğruluğunun en açık kanıtıdır.

Bu mücadelenin bir diğer boyutu ise, gençliğin kendi insiyatifini geliştirmesi ve bu insiyatifini doğrudan demokrasiyi hedefleyen ve bugünden yaşama geçirmeyi önüne koyan bir anlayışla örgütlendirmesidir. **Gençlik hareketi, en geniş gençlik kitlesinin kendi demokrasi deneyimlerini yaşayacakları bir demokrasi okulu olmalıdır.**

Devrimci Gençlik, gençlik mücadelesinin önündeki temel sorunları gençliğin bağımsız insiyatifi ve aktif eylemini örgütleyerek çözmeyi hedeflemektedir. Eyleminin içerik ve biçimi bakımından meşruiyetini ise emekçi halkın devrimci eylemiyle bağlantısında arar. Bu doğrultuda, gençliğin gereksindiği değerleri, davranış ve ilişki biçimlerini gençliğin devrimci eyleminin içinde yakalayarak yaygınlaştırır.

Devrimci Gençlik yer alacağı ittifak ve uzlaşmaları mücadele ve örgütlenme anlayışının ilkeleri çerçevesinde ele alır.

Devrimci Gençlik, üniversite gençliğinin özgül sorunlarının ancak "Özerk-Demokratik Üniversite" kapsamında çözümlenebileceğini savunmaktadır. "Özerk-Demokratik Üniversite" talebi, üniversitenin, ürettiği bilim, verdiği eğitim bakımından toplumun emekçi çoğunluğunun çıkarlarına uygun hale getirilmesini; toplumla kurduğu ilişkisinde demokrasi güçlerinin yanında yer almasını; üniversitenin kurucu unsurlarının (öğretim üyeleri, öğrenciler ve çalışanlar) tümünün, idari, eğitsel, bilimsel üretim ve güncel etkinliklerde söz, yetki ve karar sahibi olmasını; üniversitenin kendi dış ilişkilerini özgür biçimde düzenleyebileceği idari-mali bilimsel özerkliğe sahip olmasını; üniversitenin, kurucu unsurlarına (özellikle öğrencilere) yönelik her tür şiddetten arındırılarak, üniversite yaşamının insan hak ve özgürlüklerinin en yaygın ve derinlemesine gerçekleştirilen bir alan haline getirilmesini içerir. Bu nedenle, Devrimci Gençlik "Özerk-Demokratik Üniversite"nin basit yasal düzenlemelerle değil ancak bu doğrultudaki reformlar uğruna mücadeleyi devrimci mücadeleye bağlı kılarak ve devrimin yaratacağı dinamiklerin itici gücüyle elde edilebileceğinin bilincindedir.

Devrimci Gençlik, orta öğrenimin gerici, faşist, şoven içeriğinden ve her tür baskıcı otoriter uygulamalardan arındırılarak yeni bir insan yaratmaya yönelik bir içerikle donatılmasını savunur. Ve bu sorunun nihayi çözümünün iktidar sorunuyla içiçeliğinin bilincinde olmakla birlikte, bu alanda atılacak demokratik adımları destekler. Bu anlamda, Devrimci Gençlik orta öğrenim gençliğinin mücadelesini kendi mücadelesiyle birlikte ele alır ve orta öğrenim gençliğinin kitlesel-demokratik örgütlenmesini yaratmasını programının bir parçası sayar.

GENÇLİK MÜCADELESİNİN GÜNÜMÜZDEKİ EKSENİ

Ülkemizdeki gençlik mücadelesi, farklı dönemlerde aynı hedef için ama farklı eksenlerde (içeriklerde) gelişmiştir. Her dönem kendi koşulları gereğince sınıflar mücadelesinin nabzının attığı, yoğunlaştığı temel ekseni ortaya çıkartır. Bir başka ifadeyle, bu olgu yaşanılan dönemin özel-

Sosyalizmin bugün yaşadığı sorunlar karşısında bu bakış açısı daha da önem kazanmaktadır. Tüm sosyalist ülkelerde, kitlelerin demokrasi talebiyle kanlı ayaklanmalara dek varan girişimleri, yıkılan duvarlar her türlü revizyonizmin çıkmaz sokak olduğunu ilan etmiştir. Bu olumsuzlukların aşılmasının biricik yolu kitlelerin en geniş devrimci insiyatiflerini geliştirecekleri, kendi demokrasi deneyimlerini yaşayacakları mekanizmalar yaratmaları, devrimin salt bir politik iktidar değişikliği ile sınırlı kalmayıp köktenci bir toplumsal devrim olarak gelişmesinde hayati önem taşımaktadır. Toplumsal devrim belirsiz bir geleceğin değil, bugünün sorunudur; gelecek, bugünün mücadeleleri içerisinde kurulan ilişkilerin üzerinde gelişecektir. Gelecek toplumun öncüleri olan devrimciler, kitleleri güzel yarınlar vadederek değil yarınların ilişkilerini bugünkü mücadelenin içerisinde yaratarak mücadelenin kopmaz bir parçası haline getirebilirler. Öncü ile kitle arasındaki devrimci ilişki tarzının temel unsurları olan bu doğrudan demokrasi pratiği, mücadelenin, devrimin ve devrimci hareketin (partinin) gelişimi açısından vazgeçilmez niteliktedir.

Bu perspektif, gençlik mücadelesinin kendi devrimci demokrasi mekanizmalarını yaratmasını zorunlu kılmaktadır. Yaratılacak örtgütlenmeler (mekanizmalar) resmi-faşist teröre karşı gelişen gençlik mücadelesinin bugün içinde bulunduğu krizden çıkmasının ve istikrarlı bir gelişme göstermesinin de aracı olacaktır. Demokrat ve sorunlara ilgi duyan tüm öğrencileri kapsayacak (anfi, sınıf, yurt vb.) komiteler oluşturarak, öğrenci kitlelerinin insiyatiflerini ortaya koyabilecekleri örgütlenmeler yaratılmalıdır. Bu komiteleri oluşturma doğrultusunda devrimciler yoğun çaba sarfetmeli ve komitelere mutlaka işlerlik kazandırmalıdırlar. Böylece dernek faaliyetleri de bugünkü yarı-legal görünümlerinden kurtulacaktır. Dernekler, komiteler aracılığıyla fiili bir meşruiyet sağlamalı ve kendi demokrasilerini yaratarak anfi komitelerinin bir üst organına dönüşmelidirler.

MÜCADELE ANLAYIŞI-ÇALIŞMA TARZI

Mücadele anlayışı, çalışma tarzı ve örgütlenme anlayışı birbirleriyle doğrudan bağlantılı konulardır. Yürütülen mücadelenin kimlere karşı, hangi araçlarla yürütüleceğini belirleyen mücadele anlayışının yanısıra, mücadelenin kiminle ve nasıl sürdürüleceğini belirleyen çalışma tarzına verilecek cevaplar, örgütlenme anlayışının da şac ayaklarını oluşturur.

Ülkemizde, devlet aygıtını biçimlendiren faşizmin doğasından kaynaklanan saldırganlık ile demokratik halk güçlerinin savunma çizgisi et-

»

rafında şekillenen mücadele, başından itibaren şiddet biçimleri kazanmaktadır. Bu nedenle Devrimci Hareket, gelişiminin başlangıcından itibaren ülkenin bu yapısal özelliğine uygun bir mücadele anlayışıyla çalışma tarzı ve örgütlenme anlayışını birleştirmek ve hayata geçirmek durumundadır.

Bu genel perspektifin ardından, konunun bugün Devrimci Gençlik açısından önem taşıyan kimi boyutları üzerinde durmak gerekiyor.

Bugün gençlik mücadelesinin temel ekseni, (Üniversite bahçesinde elele gezen gençlere müdahale eden sivil polislerden öğrencilerin biraraya gelmesini önlemek için kantini kapalı tutan rektörlüğe, öğrenci yurtlarındaki kışla disiplininden 1 Mayıs'ta gençlere kurşun sıkan ellere dek uzanan) resmi faşist teröre karşı öğrenci gençliğin meşru kitlesel savunma çizgisinde somutlanan "faşizme karşı demokrasi mücadelesi" ile karakterize olmaktadır.

Gençliğin resmi güçlerin saldırısı karşısındaki tepkileri iki temel biçim kazanmaktadır. Birinci ve yaygın olanı, faşizme karşı kitle mücadelesinin geliştirilmesini bir kenara bırakarak fiilen bu alanı terketmek biçiminde ortaya çıkmaktadır. Bu tutum, bireysel çözümler peşinde koşmak; politikadan uzak alt kültür grupları oluşturmaktan, gençlik mücadelesini dar yapılarla yürütülen eylemliliklere indirgemeye dek oldukça geniş bir davranış çeşitliliği içinde kendini göstermektedir. Diğer bir biçim ise (örgütlülük seviyesi ve bilinç düzeyi yetersiz olsa da) resmi faşist saldırı ve işgalden zarar gören öğrenci kitlesini harekete geçirerek kitlesel bir savunma hattını oluşturmaya çalışmak olarak ortaya çıkmaktadır.

Faşizme karşı mücadeleyi merkezi bir sorun olarak ortaya koyup aktif ve kitlesel bir savunma çizgisini bu mücadelenin başarıya ulaşmasında kaçınılmaz bir koşul sayan Devrimci Gençlik, gençliğin öz-savunma eylemini tutarlı bir anti-faşist mücadele programının bir parçası olarak geliştirmek ve yetkinleştirmek göreviyle karşı karşıyadır.

Geniş gençlik kitlelerinin kendi insiyatiflerini faşizme karşı demokrasi mücadelesi içerisinde kazanmalarını sağlayarak kitlelerle bütünleşecek, kitleleri yönlendirebilecek bir Devrimci Gençlik hareketi, ancak gerekli yeteneklere sahip kadrolar aracılığıyla söz konusu olgunluğa ulaşabilir.

Örgütlenme sözcüğün en dar anlamıyla kadrolar demektir. Bu bakımdan, kadrolaşma Devrimci Gençlik için en önde gelen konulardan biridir.

Kadrolar bir yandan teori ile pratik arasında tutarlı bir birliği temsil ederlerken, diğer yandan bugün ile gelecek arasındaki köprüyü kişiliğinde somutlaştıran bireyler olmalıdırlar. Belirli bir teorik-pratik birikim üzerinde temellenen **gelişkin siyasal perspektiflere sahip, araştırıcı, üretken ve sorgulayıcı niteliklerinin yanında, insiyatif, yaratıcılık ve sürükleyicilik** gibi yeteneklere de sahip olması gereken kadrolar, gösterdikleri hedeflere en önde koşan öncüler ve hareket halindeki kitleleri yönlendiren önderler olmalıdırlar. Bu nedenle, kadrolar öncelikle kitlelerin gözünde kendi söylediklerini yapan insanlardır. Kendi söylediklerini yapmayanlar önderlik yapamazlar. (Kuşkusuz, hiç kimsenin bir diğerine tepeden bakma ve amir-memur ilişkisi içerisine girme hakkı yoktur.)

Devrimci Gençlik ancak bu tür kadrolar aracılığıyla gençlik yığınlarıyla bütünleşebilir. Kadroların yetkinleşmesi ise sınıflar mücadelesinin gelişimi içinde mümkün olabilir. Özellikle bugünkü koşullarda, - kadrolaşmanın yeterince sağlanamadığı, herşeyin başlangıcında olunduğu bir noktada- en geniş kitle çalışması içinde en dar kadro çalışmasının temel alınması, kadro ve kitle çalışmasını bir arada yürütmenin bir ifadesidir. Böylece, bir yandan gençlik kitlelerine seslenirken onlar arasındaki en bilinçli, öncü unsurlarla ilişkiye geçilerek, bunların birer siyasi kadroya dönüşmelerinin gereği ortaya konmaktadır. Kadro çalışması mı, kitle çalıması mı türü bir ikilem Devrimci Gençlik için söz konusu değildir. Kitle çalışmasının, propaganda, ajitasyon, örgütlenme çalışması vb. gibi kitlelerin verili durumlarını değiştirmeyi amaçlayan biçimleri, aynı zamanda kadroların geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesine hizmet eder.

Gençlik mücadelesi bugüne dek kendi yasal, yarı-yasal ve yasal olmayan ama hepsi meşru olan mücadele biçimlerini yaratarak gelişti. Bu bakımdan, çalışma tarzını yalnızca belirli biçimlerle sınırlı tutmak, yaratacağı hantallık ve ataletle gençliğin kendiliğindenci hareketliliğinin bile gerisinde kalmak anlamına gelecektir ve bugün geniş kitlelere ulaşmayı sınırlayıcı bir rol oynayacaktır. Bu nedenle, her tür çalışma tarzını da kendi içinde barındıran bir anlayışla yeni "fiili" biçimler yaratılmalıdır. Bu konuda, bugün en önemli kaygı ve başarının turnusol kağıdı, yaratılacak biçimlerin kitlelerin nezdinde "meşru" olmasıdır. Yoksa yasal olup olmaması değil. Bu ise, sınıf mücadelesinin gelişim seyri ile bizim müdahale ediş biçimimiz arasında tam bir uygunluk ve bütünleşme sağlanmasından geçer.

SONSÖZ

Ülkemizde güçlü bir Devrimci Gençlik hareketi geliştirmek için yola çıkanlar, son derece karmaşık ve ağır bir yükü omuzlamak durumundadırlar.

Bugün genel olarak sosyalizmin yaşadığı gerileme döneminde karşı karşıya kalınan sorunlar ve özel olarak 12 Eylül sonrası uygulanan solu etkisizleştirme programı nedeniyle "solculuk" geniş halk kitleleri ve gençlik yığınları nezdinde prestij ve güven kaybına yol açmıştır. Sosyalizmin idealleri kitlelerin gözünde inandırıcılığını yitirmeye yüz tutmuş, ortalığı her boydan burjuva patentli ideolojiler kaplamıştır.

Oysa sosyalizm insanlığının gelişmesinde önemli bir dönemeç oluşturmuştur. Sosyalist devrimler uygarlık tarihinde yeni bir çağ açarak, insanın özgürleşmesi amacını bir ütopya olmaktan çıkartmış, bu idealin gerçekleşme olanağını yaratmıştır. Kuşkusuz, bugün sosyalizm ciddi bir gerileme yaşamakta, ciddi sorunlarla yüzyüze kalmaktadır. Ancak insanlık tarihinin binlerce yıllık geçmişi içerisinde, kapitalizmin ilk gelişim sürecinin bile üç-dört yüzyıl sürdüğü düşünülürse, iradi bir geçiş süreci olan sosyalizmin mazisinin pek de uzun olmadığı anımsanacaktır. Tüm bunlara rağmen, sosyalizm bugün yaşadığı sorunları özgür ve eşit bir dünya doğrultusunda aşmak zorundadır, aşacaktır. Özgür ve eşit bir dünya ancak sosyalizmin idealleriyle olanaklı kılınabilir.

Evet, sırtımızdaki yük ağırdır. Faşizmin baskı ve terörü, yenilginin yarattığı psikolojik bataklık eski, yeni pek çok insanın ruhunu köreltmektedir. Kısır bir döngü içinde kalan ihsanlar kısa sürede kendilerini ve birbirlerini tüketir hale gelmektedirler. Bu kısır döngü aşılmalı, insanların ruhunu körelten bu bataklık kurutulmalıdır. Bu ise, cesur davranmakla, tüm ideolojik, politik, pratik sorunların üzerinde cesaretle giderek toplumsal mücadelenin yükseltilmesiyle olasıdır.

Belirli bir mücadele geleneğine dayanan Devrimci Gençlik, bu sorunları aşabilmek için gereken ideolojik-politik birikime sahiptir. Cesur olmamak için hiç bir neden yoktur.

Devrimci Hareket geçmiş mücadelede sosyalizmin karşı karşıya kaldığı sorunları ortaya koymuş ve bunları kendi mücadele düzeyinde aşmaya yönelik çeşitli öneriler sunmuş, yaşama geçirmiştir. Devrimci Hareketin "sosyalist geçiş süreci"ne yönelik çözümlemeleri, "direniş komiteleri" önerileri, anlayış olarak bugün en geniş sol kesimlere malolmuştur. Aynı şekilde, Devrimci Hareketin 1971 pratiğinden bu yana devrimci halk güçlerinin eyleminde cisimlenen ideolojik-politik tezlerinin önemli bir bölümünün artık hareketin sınırlarını aştığı ve emekçi halk muhalefetinin tarihsel bir kazanımı haline geldiği yadsınamaz bir gerçektir. "Emperyalizmin güncel özelliklerinden", "sömürge tipi faşizm" analizine; "iç savaş" saptamasından "kesintisiz devrim" esprisine dek pek çok tanım, saptama ve önerme üzerinde 1980 öncesinde kopan fırtınaların yerine geniş bir onay almıştır.

Elbette, bu durum bugün karşı karşıya bulunulan ideolojik-politik sorunların tümünü cevaplamaya yetmemektedir. Ancak, pek çok eğilimde görüldüğü gibi, bugün sıfırdan başlamıyoruz. Elimizde ciddi bir birikim, önemli köşe taşları, güçlü bir perspektif mevcuttur. **Bu karmaşa ortamında asıl çözülmesi gereken "zinciri sürükleyecek halkanın yakalanması" ve "göçün yolda düzeleceğinin" bilincine varılmasıdır.** Sorunların üzerine cesaretle gidebilmemizin itici gücü, ayağımızın bu ülke topraklarına sağlam basıyor olmasından ileri gelmektedir. Bizler, 20-25 yıldır ülkede ihtilalci bir ruhla ortaya çıkan başkaldırı geleneğinin en genç üyeleriyiz. Bu geleneğe uygun atak ve militan bir mücadele çizgisi halklarımıza karşı sorumluluğumuzun bir parçasıdır. Bu büyük bir iddiadır. Biz bugün bu iddia ile ortaya atılıyoruz. Devrimcilik, yaşama büyük iddialarla sarılmaktır. Devrimcilik, büyük iddiaların gereklerini yerine getirmek, büyük yaşamak, yüce bir ruh zenginliğine sahip olmaktır. Devrimci Gençlik bu onurlu değerlere sahip çıkacak ve coşkulu mücadelesiyle ülkemizde çarpan yüreklerin sesi olacaktır.

YAŞASIN GENÇLİĞİN DEVRİMCİ EYLEMİNİN BİRLİĞİ.

YAŞASIN GENÇLİĞİN ÖZERK-DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE MÜCADELESİ.

ÜNİVERSİTELER BİZİMDİR.

KAHROLSUN FAŞİZM, YAŞASIN MÜCADELEMİZ, YAŞASIN SOSYALİZM.

(*) Burada "sürükleme" sözcüğünü belli bir yaklaşımı vurgulamak için kullandığımızın bilinmesinde yarar var. Sürüklemek, farklı çevreleri yerinden oynatmak-parçalamak-dağıtmak gibi bir anlayışı yansıtmaktadır.

(*) Gençliğin akademik-demokratik mücadelesi ve diğer sorunlarına ilişkin görüşlerimizi bir başka broşürde daha kapsamlı olarak ele almayı düşünüyoruz.

(*) Örneğin, '75'ler sonrasında ODTÜ-ÖTK (Öğrenci Temsilciler Konseyi) deneyi, geçmişte varılan en ileri nokta olması açısından ve içerdiği zengin deneyimlerle "Özerk-Demokratik Üniversite" kavgasında bir kilometre taşıdır. ÖTK fiili olarak yasal hakların çok ötesinde haklar elde etmiş, bunları üniversitedeki tüm kitle ve kurumlar düzeyinde meşrulaştırmış ve doğrudan demokrasinin üniversitede uygulanması yolunda küçümsenmeyecek bir mesafe katetmiştir.

"Faşizme ve Emperyalizme karşı DEVRİMCİ GENÇLİK Mücadelesi Üzerine" başlıklı broşürden sonra, Ocak 1990'da **"Faşizme ve Emperyalizme karşı DEVRİMCİ GEBÇLİK"** adıyla yeni bir dergi yayınlanmaya başladı. Bu derginin baş yazısını aynen yayınlıyoruz.

Not: Faşizme ve Emperyalizme karşı DEVRİMCİ GENÇLİK Dergisi'ne: 1) aşağıdaki hesap numarasına 40,– DM yatırarak 1 yıllık abone olmak mümkündür. Hesap No: T. İş Bankası, Türbe Şubesi, Hesap no: 108 29 10 / İstanbul.

Adres: Dostluk Yurdu Sk. Selimbey İşhanı, 8/3 Sultanahmet / İstanbul, 2) Veya Devrimci Gençlik Dergisi, Devrimci İşçi dernek ve standlarından temin edilebilir.

Devrimci İşçi

ONURLU BİR GÖREVİ SÜRDÜRÜRKEN

Ülkemizdeki gençlik hareketinde, 1960'lı yalların ikinci yarısından itibaren köklü bir nitelik değişimi ortaya çıkmıştır. Bu dönemde, düzen sınırları içerisinde "çözüm" arayışlarından kopulmuş ve militan bir anti-emperyalist mücadele içerisinde boyveren DEV-GENÇ, Türkiye halklarının kurtuluş kavgasındaki onurlu yerini almıştır.

70'li yıllar boyunca, 60'lı yılların birikimini zenginleştiren Dev-Genç, militan bir gençlik mücadelesini kökleştirmiş, geniş gençlik yığınları için devrimci bir mücadele ve demokrasi okulu olmuştur. Dev-Genç, bu dönemde, ülkeyi emperyalizmin ve yerli ortaklarının boyunduruğu altında tutmak için halkın üzerine salınan faşist çetelere karşı mücadelede yüzlerce şehit vermiş ve anti-faşist direnişin en önünde savaşmıştır.

DEV-GENÇ, reformizme ve pasifizme karşı devrimci ve aktif bir mücedele çizgisinin üstünlüğünü kanıtlamasının yanısıra, devrimci bir demokrasi anlayışının geliştirilmesi bakımından da gençlik mücadelesine yol göstermiştir.

Bu günün mücadeleleri içerisinde yüklendiğimiz görevleri yerine getirirken, geçmiş mücadele deneyimlerini değerlendirmek ve yaratıcı bir tarzda somutlaştırarak zenginleştirmek, devrimci bir mücadele geleneğine sahip çıkmanın en temel koşullarından biridir.

'80 yenilgisinin halk güçleri içerisinde yarattığı tahribat, faşist terörün erişmiş olduğu kurumlaşma düzeyi ve sosyalizmin uluslararası plandaki gerilemesi ülkemizdeki devrimci muhalefetin etkin bir gelişme performansı göstermesini güçleştirmektedir. Gençlik mücadelesinde yaşanan krizin kaynağı bu noktada aranmalı ve güncel görevler, bu gerçekliğin ışığında değerlendirilmelidir.

Gençliğin faşizme karşı demokrasi mücadelesinde etkin ve devrimci bir mevzide yerini alabilmesi, Devrimci Gençliğin, güncel-somut durumu bütün yönleriyle kavraması ve çok yönlü bir mücadele pratiğini yaşama geçirebilmesine bağlıdır.

Bu görevlerin başında, aktif-kitlesel bir direniş hattının oluşturulması bulunmaktadır. Yeni öğrenim döneminde alternatif açılışlardan, polisin üniversitedeki varlığına karşı yürütülen mücadelelere YÖK'ü protesto eylemlerinden, sivil faşist saldırılara karşı direnişe ve nihayet Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerine kadar uzanan etkinlikler böyle bir direniş hattının oluşturulmasının olanaklı ve gerekli olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Yaşanan süreç, devrimci mücadele geleneğimizin köşe taşlarını yadsıyan siyasal eğilimlerin mücadele içerisindeki yerini (ya da yersizliğini) giderek daha açık bir biçimde ortaya koymasının yanında, mücadeleye yeni boyutlar eklemiştir. Militan bir mücadele çizgisinin kısa sürede elde ettiği kazanımlar, mücadelenin gelişme yönüne ışık tutmaktadır.

Gençlik mücadelesindeki bu gelişme eğilimi, yeni ve çok daha karmaşık görevler yüklenmeye hazır olmayı zorunlu kılmaktadır. Birimlerden başlanarak örgütlenmenin geliştirimesi, disiplinli ve inisiyatifli bir yapılanmanın demokratik bir temel üzerinde yaratılması ve kalıcılaştırılması görevi aciliyetini ve önemini korumaktadır.

Gençlik mücadelesinin başlıca organları ve mevzileri durumuna gelmiş bulunan derneklerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için taban inisiyatiflerinin önünün açılması ve anfi komitelerinde somutlaştırılarak yaygınlaştırılması açık bir gerekliliktir. Bu, aynı zamanda gençliğin yaratıcı potansiyelinin de olanca zenginliğiyle açığa çıkarılması yolunda atılmış önemli bir adım olacaktır.

Mücadelemiz, geleceğin bu günden kurulması görevini önüne koymalıdır. Örgütlenmelerimiz, devrimci bir atılganlığı ve kararlı bir direniş hattını temsil etmenin yanında düzenin yerleştirilmeye çalıştığı teba ruhunun parçalandığı, insanların kendi kendilerini yönetme alışkanlıklarının geliştiği, yaratıcılıklarını özgürce ortaya koyabildiği zeminler de olmalıdır. Burjuva ideolojisinin -öyle olması hiç de gerekmediği halde- zorunlulukmuş gibi sunduğu tüm gerici ilişkileri sarsmak ve devrimci alternatifleri egemen kılmak için yürüttüğümüz kavga içerisinde yeşerteceğimiz gelecek toplumun nüveleri bugün ile yarın arasındaki bağlantının somut ve canlı ifadeleri olacaktır.

Programlı ve etkin bir çalışma yürüten demokratik örgütlenmelerin yaratacağı pratik zemin, gençliğin devrimci eyleminin birliğinin sağlanabilmesi açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Birlik sözcüğünü anlamlı kılan, pratik işlevidir. Somut durumun somut değerlendirmesinden yola çıkan anti-faşist, anti-emperpalist, demokratik bir mücadele programını hayata geçirmek üzere yaratılması gereken birlik, ancak böyle bir pratik zemin üzerinde olgunlaştırılabilir.

Gençliğin devrimci eyleminin birliği, geniş gençlik yığınlarını faşizme ve emperyalizme karşı seferber edebilecek, ülke çapında örgütlü, demokratik, merkezî, kitlesel bir mücadele örgütünün yaratılması hedefine ulaşılmasında daima esas alınması ve kalıcılaştırılması gereken temeldir.

Devrimci Gençlik, bütün bu görevlerin üstesinden gelebilir ve gelmelidir.

Çünkü haklı talepler için tümüyle meşru bir mücadele çizgisi üzerinde yeralıyoruz. Çünkü bağımsızlık ve demokrasi kavgasında, emekçi halkların yanında yeralıyoruz. Çünkü, "üreten biziz, yöneten de biz olacağız" diyen emekçiler gibi haklıyız. Çünkü biz öğrenciyiz, öğretim üyesiyiz, üniversite çalışanıyız, çünkü biz üniversiteyiz. Çünkü biz, emperyalizmin ve yerli uzantılarının güdümüne sokulmuş üniversitedeki faşist işgale karşı, bilimin, halkımızın özgürlüğü ve refahı için üretildiği, ülkemizin bağımsızlığı ve emeğin kurtuluşu için seferber edildiği özerk-demokratik bir üniversite için mücadele ediyoruz.

Taleplerimizi en geniş gençlik yığınlarına olanca berraklığıyla götürebilmemizin yolu açıktır. Yeter ki, temsilcisi olduğumuz büyük insanlık ideallerini savunmak için gereken bilinç, kararlılık ve özveriye sahip olalım.

Devrimci Gençlik 20 yılı aşkın bir geçmişe dayanan zengin mücadele gelenekleriyle yeni ve daha güçlü mevziler kurmak için ileriye atılmalıdır.

Devrimci Gençliğin yeri emekçi halkımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesinin saflarıdır.

YAŞASIN GENÇLİĞİN DEVRİMCİ EYLEMİNİN BİRLİĞİ!

DOĞMATİZME KARŞI OLMAK SOSYALİSTLERİN BİRLİĞİ İÇİN YETERLİ MİDİR?

Devrimci İşçi'nin önceki sayısında (Kasım 89) Tükiye'de ve yurtdışında yapılmakta olan birlik toplantılarına yön veren tezlerden birisini irdelemiş ve ·Devrimcilik-Reformizm ayrımının solu saflaştıran temel bir kategori olarak halen geçerliliğini koruduğunu vurgulamıştık.

Adı geçen yazımıza ilk cevap (!) TBKP'lilerden geldi. TBKP önde gelenlerinden Veysi Sarısözen, Kurtuluş Davası'ndan yargılanan kisiler tarafından Türkiye'de yayınlanan Yeni Öncü Dergisi'nde Devrimci Isçi'nin yaklasımını tehlikeli bulduğunu açıkladı. Yeni Öncü'nün Ocak 1990 tarihli 20. sayısında "Konuk Yazar" olarak makalesi yayınlanan Veysi Sarısözen söyle diyor:

"Yeni Öncü, kanıma göre büyük bir sağduyu ve isabetli bir öngörü ile, Marksist Hareketimizde birlik ve saflasmanın, tam da Sosyalist Demokrasi tartısmaları sürecinde belirginleşeceğini öne sürdü. Ne yazıkki, giderek bu öneri, kimi cevrelerde, Reformcu- Devrimci ayrısmasına karşı, sıradan taktik bir alternatif biciminde yorumlandı. En son, yurtdısında Devrimci Yol eğilimli bir grubun yayın organında, ne yazık ki böyle bir yaklasım ortaya konmustur. Yasal parti meselesinin, Marksist Hareket icinde son derece karmasık ve giderek olumsuz duruma yol acmasıyla birlikte, belli ki tartısmalarımızın yeniden cığırından cıkması tehlikesi belirmistir." (Yeni Öncü, Ocak 90, sayı:20 sf. 68)

Türkiye solunda yenilikçilik-muhafazakarlık tartışması, Türkiye'deki sınıf mücadelesi pratiğinin bir ihtiyacı olarak gündeme gelmemiştir. Bu kavramlar aracılığıyla sürdürlen tartışma, esas olarak Gorbaçov politikalarının bir yansıması olarak şekillenmiştir

Sosyalist-Demokrasi tartısmalarını, bizim, devrimcilik-reformizm ayrısmasına karsı taktik bir alternatif olarak gördüğümüz seklindeki iddia, gülünc olmanın da ötesinde düzmecedir. Okuyucularımız ve bütün sol bilmektedirki; Sosyalist Demokrası meselesi ile ilgili Devrici Isci'de cesitli yazılar yayınlanmakta; Devrimci Isci bu konudaki görüslerini yurtdısında yapılan ve bircoğuna Veysi Sarısözen'le Yeni Öncü yazarlarının da katıldıgı panellerde acıklamaktadır. Böyle olduğu halde, Yeni Öncü Dergisi'nde bu tür düzmece iddiaların ortaya atılmasının altında bir sebep olmalıdır. Bizce, bu sebebi, TBKP'li Veysi Sarısözen, yukarıdaki alıntıda üstü kapalı da olsa ifade etmektedir. O'na göre, **"yasal parti meselesinin olumsuz bir duruma yol açmasının"** yanısıra bizim, Devrimci Yolcular'ın, şu malum birlik toplantılarına katılmayışımız ve bu toplantıların arkasındaki mantıkları teşhir edişimiz, tartışmaların **"yeniden çığrından çıkması tehlikesini"** gündeme getirmiştir.

Biz, sosyalist demokrasi konusundaki, devrimcilerin (sosyalistlerin) birliği meselesindeki ve diğer konulardaki görüşlerimizle, birlik toplantılarına katılmama tutumumuz tehlikeli bulanlara diyecek fazla bir şey bilemiyoruz. Onların tehlikeli addettikleri şeyleri yapmaya devam edeceğiz. Solu aldatmaya, insanları boş hayaller beslemeye, arayış icindeki cesitli çevrelerin enerjisini boşa harcamaya, yanlış temellerde saflaştırmaya yönelik bütün projelere karsı cıkmayı sürdüreceğiz. Ve doğru devrimci görüşlerimizin gerekleri neyse onları, hem Türkiye'de hem de yurtdışında yapmaya devam edeceğiz. (1)

Bu cabanın bir parçası olarak ise bu yazımızda, sağda solda birlik toplantıları düzenleyenlerin savundukları baska bir tezle uğrasacağız.

Hatırlanacağı üzere, birlik toplantılarını düzenleyenlerin bir bölümü, **"devrimcilik-reformizm ayrımı bütün önemini yitirmiştir. Bu dönemde sol, yenilikçilik doğmatizm kategorisine göre saflaşıp-birleşmelidir."** seklinde özetleyebileceğimiz bir görüs savunmaktadırlar. Bu konuda dergilerde epeyi yazı yayınlandı.

Önce, yenilikcılık-doğmatizm kutuplasması önerisinin arka planında hangi gelismelerin yer aldığına kabaca bir göz atalım:

Türkiye solunda yenilikcilik-muhafazakarlık tartısması, Türkiye'de sınıf mücadelesi pratiğinin bir ihtiyacı olarak gündeme gelmemistir. Bu kavramlar aracılığıyla sürdürülen tartısma, esas olarak Gorbaçov politikalarının bir yansıması olarak sekillenmektedir. 12 Eylül Bozgunu nedeniyle ideolojik-politik bir kesmekese sürüklenmis olan Türkiye Solu acısından Gorbacov'un seslendirdiği kimi kavramlar bir care olarak görülmüs ve hemen sahiplenilmistir.

Bu yapılırken ise, Gorbacov'un muhafazakarlığa ve doğmatizme saldırırken bu kavramlara hangi anlamları yüklediği ve hangi siyasi sonuclara ulasmayı hedeflediği gözardı edilmistir. Bunun yanısıra Gorbacov'un savunduğu görüslerin neden ve nasıl yenilikci olduğu da sorgulanmamıstır.

Bilindiği gibi Devrimci Isci'nin daha önceki sayılarında etraflıca incelendiği gibi, Gorbacov, kendisini artık yeniden üretemez duruma gelen SSCB'deki yapıyı degistirmek sorunu ile karsı karsıya kalmıstı. Halen de bu sorunla hem de, bu sorunun cözümü icin attığı kimi adımların yarattığı yeni sorunlarla boğusmaktadır. SSCB'deki yapının kendisini yeniden üretebilmesi amacıyla baslattığı mücadelede Gorbacov'un gecmise yönelik elestiri ve suclamalar yöneltmesi doğaldı. Gorbacov, doğmatizm ve muhafazakarlık suclamasını kendinden önceki dönemlere ve su anda kendisine karsı cıkanlara yöneltmektedir. Bu anlamda, Gorbaçov'un somuttaki muhalifleri de kendi söylemiyle **"-doğmatik ve muhafazakar"**dırlar. Bu yanlış ikilem altında Gorbaçov ise doğal olarak en büyük 'yenilikçi''dir...

Yeni kavramıyla; yenilikçilik, yenilenme gibi terimlerle tarif edilen şeylerden herkes farklı durumları anladığı için yenilikçilik çeşitli grupları birleştiren bir temel olamamaktadır; olamaz da.

Belli sol cevrelerin Türkiye sınıf mücadelesi pratiğine tasımaya kalkıştığı bu ikilem ve bunun ifadesi olan tutumlar yanlıştır,

Çünkü, Gorbacov'un olsun, O'nun yasayan ya da ölmüs olan muhaliflerinin olsun, tutum ve söylemleri modern revizyonizmin değisik ifadeleri ve cesitlemeleridir. Gorbaçov ve muhalifleri arasındaki kutuplasma, bu bağlamda M-L düzleminde yasanan ve taraf olunabilecek bir muhteva tasımaktadır. Sözkonusu olan, revizyonist politikaların yenilikcilik kalıbı altında mı, yoksa statükoyu aynen koruyarak mı yasatılıp sürdürüleceğidir. (2)

Bizim bazı sol cevrelerin Türkce dergi ve gazetelerde baslattıkları anti-doğmatizm kampanyası Gorbiciliğin Türkceye tercüme edilmesinden baska bir anlam tasımamaktadır. (3)

Iste, yenilikcilik-doğmatizm kutuplasması önerisinin arka planında yer alan gelismalerin birisi budur. Diğeri ise, uluslararası Sosyalist Hareket saflarındaki gelişmeler tarafından da etkilenen Türkiye solunun kendi özel gelisme süreçleridir. Simdi biraz da bu konu üzerinde duralım.

Hatırlanacağı üzere Türkiye solu, 12 Eylül politik bozgunluğundan sonra, genel bir sağcılasma süreci yasamaya baslamıstı. Bu sürecin genel karakteri, doğru ya da yanlıs, önceden savunulan projelerden vazgecmekti. Bu projelerin bütün gruplarca ortak dil haline gelmis olanı, bu kavrama yüklenilen anlamlar farklı olmakla birlikte "Devrimc"di. Yenilgiden sonra bir cok kisi ve grup, demokrasinin elde edilmesiylesınırlı projelere geri cekildi. Bireysel düzlemde ise bu, devrimcilikten demokratlığa tenzili Rütbe seklinde gerceklesti. Bu Yeni-reformcu dalga, **"işlerin artık eskisi gibi gitmeyeceği"** tesbitinden de cesaret alarak bütün gruplarda dalgalanmalara yolactı.

Uluslararası Sosyalist Hareket saflarındakı gelismelerin de etkisiyle bu sürece iki kavram damgasını basıyordu: **Yenilikçilik ve doğmatizm...** Ünlü ünsüz bir cok kisi ile irili ufaklı bir cok grup, kendisini bu kavramlar aracılığıyla tanımlamaya calısıyordu.

Halen yasanmakta olan ve ceşitli şekillerde kendisine müdahale edilmeye çalışılan bu sürece ve sürece müdahale politikalarına biraz daha yakından bakmaya çalışalım.

Bizim solun, özellikle de yurtdışındaki birlik toplantılarına katılanların dilindeki doğmatizm ve yenilikçilik kavramları çok farklı durumları anlatmak için kullanılmaktadır. Yanısıra, bu kavramlar, Gorbaçov'daki gibi somutluk tasımamaktadır. Yenilikçilikten herkes farklı şeyleri anlamakta ve anlatmaktadır. Birisi yenilenmeden, Gorbaçov'un başlattığı sürece adapte olmayı anlarken diğeri kendi eski ideolojik çizgisiyle kopusma eylemine bu adı vermektedir. Bir baskası ise, neyi aradığını bilmeden arayısa cıkmış olduğu icin önüne çıkan ve kendisinin ilk defa karsılastığı tezlere yeni diye dört elle sarılmaktadır.

Yeni kavramıyla, yenilikcilik, yenilenme gibi terimlerle tarif edilen seylerden herkes farklı farklı durumları anladığı icin yenilikcilik, cesitli grupları birlestiren bir temel olamamaktadır, olamaz da.

Aynı durum, doğmatizm kavramı icin de gecerlidir. Bu kavramı yenilikciliğe nazaran daha sık kullanılmakta, bir cok cevre bu terime daha yoğun basvurmaktadır.

Çesitli sol gruplar icindeki ve arasındaki tartısmalarda, ya da birlik toplantılarında sık sık kullanılan kavramlardan birisi de doğmatizmdir. Arayıs icine giren, kendidine yeni bir siyasi rota cizmeye calısan, gecmisle hesaplasma halinde olan bir cok kisi ve grup doğmatizme savas acmıs bulunmaktadır. Sola su anda hakim olan ideolojik-teorik keşmekes ortamında ve yaratılan kavram kargasası sartlarında, bu kelime, her derde deva bir ilac gibi sunulmaktadır. Öyleki, Kurtulus hareketinin önde gelenleri sosyalistlerin birliğinin önündeki yegane engeli doğmatizm olarak görmekte; yıllardır TKP-ML'yi yönetip yönlendirmis olanlar bu partiden ayrılırken doğmatizmden yakınmakta; TKP'liler bile doğmatizme karsı acılan savasın en önünde yürüyebilmek icin özel bir caba harcamaktadırlar.

Izlenebildiği kadarıyla, bu kelime ile neyin, hangi pozisyonların kastedildiği belirsizdir. Anti-doğmatik olmayı kendileri icin temel bir özellik kabul edenlerin hepsi,. doğmatizm kelimesine, birbirinden cok farklı anlamlar yüklenmektedir. Kimisi, M-L'in yasayan devrimci özünü savunmayı; kimisi, Türkiye Devrimci (Sosyalist) Hareketi'nin temel tezlerine ve gecmisine sahip cıkmayı; kimisi, gecmis örgütsel yapıların aynen korunmasını istemeyi, kimisi de gruplardaki seflik geleneği ya da monolitik yapıları sürdürmek istemeyi doğmatizm olarak tanımlamaktadır.

Coğu kez ise, doğmatizm kavramı, her hangi bir olumsuzluğu, herhangi bir teorik-pratik yanlıslığı isaret etmek icin kullanılmaktadır. Böyle olunca, hangi tutumların ya da kimlerin doğmatik olduğu belirsizlesmekte, buna ilaveten ise doğmatizme savas acanların amaçlarını ve ulasmak istedikleri sonucları anlamak gücleşmektedir.

TKP (TBKP) inandığı ve doğru bulduğu için değil, Gorbiciliğin bir gereği olarak; Kurtuluşcular ideolojik-siyasi çizgilerini değistirmenin bir kaldıracı olarak muhafazakarlığa savas açmış durumdadırlar. TDKP, TKP-ML ve Aydınlık'tan ayrılanlar, kendi yarattıkları, yaratılmasında büyük sorumluluk taşıdıkları geçmiş olumsuzluklar(ın)dan kopuşmak için anti-doğmatizme dört elle sarılmaktadırlar.

Şüphesiz, her grubun, ya da herhangi bir grup icerisinde yer alan kisilerin kendi gecmisiyle hesaplasması ve yeni dönemde olumlu bir şeyler yaratmak icin caba harcaması iyi bir tutumdur. Ne var ki, bu noktada, eleştirilen ve kopulmak istenen gecmis kadar **bugün neyin savunulduğu,** gecmisin hangi perspektifle ve hangi amacla elestirildiği de önemlidir. Bu bakımdan doğmatizme, tutuculuğa karsı olmak yetmemektedir; asıl önemli ve doğru olan, doğmatizme, bir devrimci olarak, devrimci teori zemininde karsı cıkmaktır. M-L'in evrensel ilkelerine, Türkiye Devrimci (Sosyalist) Hareketi'nin teorik-siyasal cözümlemelerine yaslanan; bunlara sahiplenen bir doğmatizm eleştirisi yapılmadığı sürece, anti-doğmatik olunduğunun ilan edilmesinin hicbir anlamı olamaz.

Çünkü bilindiği gibi, reformcuların, Gorbiciler'in, sol liberallerin doğmatizme karsı olmaları ile devrimcilerin doğmatizme karsı oluşları arasında büyük farklılıklar vardır.

Asıl önemli olan, doğmatizme bir devrimci olarak, devrimci teori zemininde karşı çıkmaktır. Türkiye Devrimci (Sosyalist) Hareketi'nin teorik-siyasal çözümlemelerine yaslanan, bunlara sahiplenen bir doğmatizm eleştirisi yapılmadığı sürece anti-doğmatik olunduğunun ilan edilmesinin hiç bir anlamı olamaz.

Devrimciler; marksizmin teorisini amentü haline getirip dondurduğu gelisen ve ortaya cıkan yeni durumları incelemeye gerek görmeyip ustalardan alıntılarla yetindigi, hareketi, olguları ve gerceği mekanik kavradıgı, tek yanlı düsünüs ve kavrayıs seklini benimsediği icin; daha baska sebeplerin yanısıra esas olarak burada sayılan özellikleri nedeniyle doğmatizme karsıdırlar ve ona karsı mücadele ederler.

Devamı sayfa 15'de

SOSYALİZM DÜNYANIN GÜNDEMİNDE

Doğu Avrupa ülkelerinin ekonomik-politik düzenleri kısa süre icinde şaşkınlık yaratan bir hızla çöktü. Yaklaşık kırk yıllık süreden beri bu ülkelerde uygulanan model tam bir hezimetle sonuçlandı. Bilindiği gibi dağılan bürokratik iktidar mekanizmaları 2. Dünya Savaşı ertesinde oluşturulmuştu ve "sosyalist sistemi"n batı yakasını temsil ediyordu.

Geleneksel modelin sosyalist bir kimlikle topluma sunulması nedeniyledir ki, bu modelin çöküşü sosyalizmin çöküşü olarak propaganda edilmektedir. Şimdi sosyalizmin idealleri üzerinde çeşitli yorum ve değerlendirmeler ortalığı kaplamış bulunuyor. Özellikle burjuva güçler, sosyalizmin ideallerine karşı ideolojik savasımda güclü bir konum kazandığı görüşündedir. Doğu Avrupa ülkelerinde yaşanan alt üst olusu, burjuva ideolojik hegamonyayı güçlendirme ve pekiştirmenin bir aracı olarak –çok yönlü– kullanma çabasıdır. Burjuva basın-yayın tekelleri aracılığıyla dünya halklarına **"sosyalizm iflas etti"** mesajı verilmektedir. Doğu Avrupa'daki bunalım ve çözülme, kapitalizmin sosyalizm üzerindeki ideolojik-politik zaferine dönüştürülmek ve böylece kapitalist sömürü ve soygun düzeni, dünyanın vazgeçilmez tek alternatifi haline getirilmek isteniyor. Sosyalizmin, gerçekleşme sansı olmayan bir ütopya olduğu, kurulan sosyalizmlerin kapitalizmden geçici bir sapma olmaktan öteye gidemediği, yaşanan sosyalizm pratiklerinin bunu kanıtladığı, vs. teraneleri bolca tekrarlanıyor.

Gorbaçov, "soğuk savaş"ı sona erdiren bir "barıs meleği" olarak Batı basınında göklere cıkarılıyor ve iktidarının devamı icin tanrıya dualar ediliyor. Haksız da sayılmazlar. Zira, bugüne kadar bu denli bir kapitalizm hayranlığı SBKP yöneticileri arasında ilk kez yüksek sesle dile getiriliyor. Gorbacov iktidarı sayesinde, varolus bunalımı yasayan resmi Komünist Partilerin kapitalizme karsı ideolojik teslimiyeti resmilesmis bulunuyor.

Evet, bugün emperyalist-kapitalist dünya egemenleri bir yandan zafer sarhosluğu icinde "soğuk savas" döneminin ürünlerini devsirirken, öte yanda "havlu atarak" kapitalizm karşısında diz çöken müflis revizyonist diktatörlükleri barıs icinde sisteme eklemlemek icin seferber olmus bulunuyor.

Basta Batı'nın güclü devletleri olmak üzere sermaye dünyasının etkili ve yetkili bütün güçleri, ekonomik-politik düzenleri yıkılan Doğu Avrupa ülkelerinde yeni bir emekci insiyatifinin alternatif olarak ortaya cıkmaması icin yangından mal kacırırcasına acele etmektedir. Sıkıntılar icinde yasanan bu ülkeleri sıkı bir sekilde dünya kapitalist sistemine entegre etmek icin cok yönlü ekonomik-politik cabalar gündemdedir. Doğu Avrupa ülkelerinde bütün öngörüleri asan alt-üst olus karsısında bir bakıma hazırlıksız yakalanan Batı'nın emperyalist gücleri, büyük bir pazar potansiyeli tasıyan Doğu Avrupa ülkelerini toptan kazanmak icin doğan tarihi fırsatı kacırmak istemiyor. AT sınırlarını Doğu Avrupa'yı kapsayacak sekilde genisletme projeleri ile IMF patentli ekonomileri "kurtarma" programları ile Batı doğusunu fethe hazırlanıyor. "Barıs icinde" ve daha derinden.

Batı'nın emperyalist gücleri bunları istiyor diye Doğu Avrupa ülkelerinde toplumsal gelismenin mutlak şekilde bu istekler doğrultusunda gelişeceği anlamına gelmez. Sosyalizmin tarihi kazanımları, eşitlikçi bir düzen özleminden vazgeçmeyen bu ülke emekçilerinin siyasal insiyatifi hesaba katılması gereken güçlü bir etkendir. Bu nedenlerdir ki, burjuvazinin Doğu Avrupa üzerindeki tarihsel çıkarları yalnızca çelişmenin bir yanını oluşturuyor. Öte yanda, isçi sınıfının ve emekçi halkların tarihsel çıkarları yeralır. Başta S. Birliği olmak üzere, müflis revizyonist diktatörlükler de kabuk değiştirme operasyonlarıyla varolma savaşı veren resmi Komünist Partilerin yeni süreçteki rolleri büyük oranda gerilemekle beraber bu süreç evresinde henüz bitmiş değildir. Süreç istikrarsız ve sürpriz olaylarla yüklü görünüyor. Öyle ki, **1985'den itibaren Moskova'dan Gorbaçov açılımlarıyla adım adım estirilen rüzgar, 1989'da Avrupa'da kurulu rejimleri temelden sarsan güçlü bir fırtınaya dönüştü. Hareketsiz ve tepkisiz görüntüye yıllardır pekiştiren bu ülkelerin yığınları herkesi şaşkına çevirecek sekilde güçlü bir devingenlikle tarih sahnesine fırladı.** Yıllardır istifini bozmadan kurulu düzeni istikrar içinde sürdüren yönetim eliti bir anda kendisini iktidar mekanizmasının dışında buluverdi. Istikrarlı toplum görüntüsü kısa süre icinde yerini geleceği belirsiz istikrarsız bir gelismeye bıraktı.

Sovyetler Birliği'nde iç karışıklıkların, milliyetçi ayaklanmaların bağımsızlık ilanlarının ardı arkası kesilmiyor. Birliği oluşturan federasyon ögelerinin özerkleşme hareketinin nerede duracağı belli değildir. Son Azerbaycan olayları özerkleşme ve bağımsızlaşma eğilimlerinin demokratik prensiplerle engellenmesinin giderek güçleşeceğini ortaya koyuyor. S. Birliği yönetimi bu özerkleşme hareketleri karşısında federasyonu birleştirici, gönüllü birliği sağlayıcı ortak çözümlere sahip görünmüyor.

S. Birliği ve diğer Avrupa ülkelerinde meydana gelen gelismeler, bunların önceden tasarlanmıs bir plan cercevesinde cereyan ettiği kanısını güclendirmiyor. Aksine değisim rüzgarlarını estiren Gorbaçov yönetiminin giderek ipin ucunu kacırmakta olduğu gözleniyor. Bu da, istikrar içinde değisim beklentisi icinde olan gücleri ürkütüyor. Ve bu ürküntü, Gorbacov'un arkasında – basta Batı olmak üzere– güclü bir desteğin olusmasını sağlıyor.

S. Birliği ve diğer Avrupa ülkelerinde yaşanmakta olan derin kargaşa, toplumsal süreci belirsizlik ögeleriyle yüklü kılıyor. Gelismelerin muhtemel sonucları hakkında kesin yargıda bulunmak bu asamada elbetteki oldukca güc. Ancak, mevcut veriler ısığında bazı saptamalar yapılabilir. Belirsizliğe yolacan nedenlerden biri de, bu ülkelerde bu zamana değin iktidar mekanizması üzerinde tekel kuran revizyonist bürokrasinin muhalif bir hareketin olusmasına ve gelismesine izin vermemis olmasıdır. Yıllardır hareketsiz ve örgütsüz bir ortamda hic bir varlık göstermeyen muhalefet potansiyeli bir anda hiyerarsik iktidar mekanizmalarının cöküsüyle kendisini tam bir otorite bosluğu icinde buluvermistir. Bürokratik diktatörlüğe karsı derin bir öfke besleyen muhalefet akımları, doğan yönetim bosluğunu dolduracak ne bir hazırlığa ne de bir programa sahip değildir. Gözden kacırılması gereken diğer önemli bir nokta da şudur: Revizyonist bürokrasi iktidarlarına karşı kurulan Halk Cepheleri, istemleri son derece farklı politik akımların ittifakına dayanmaktadır. Bürokratik diktatörlüklerin yıkılması noktasında cephesel bir birlik sağlayan muhalefet güçleri, toplumun yeniden kuruluş aşamasında kaçınılmaz olarak çözülmekte ve ayrışmaktadır. Ve esas olarak hesaplaşma, ilk etapta, bürokrasi iktidarı devrildikten sonra cephe güçleri arasında gündeme gelmektedir. Doğu Avrupa ülkelerinde Halk Cepheleri bugünden yeni bir hesaplaşma sürecine girmiş bulunuyor.

Bu karmaşık gelişmeler bugün için iki önemli soruyu ortaya koymuş bulunuyor. Bunlardan birincisi; yıkılan ve böylece iflası belgelenen bürokratik yönetimin sosyalizmle olan ilişkisi, ikincisi; yıkılan sistemin yerine neyin kurulacağı ve bu karmaşadan hangi sınıfsal güçlerin galip çıkacağıdır.

* * *

Bugün S. Birliği ve Doğu Avrupa'da yaşananlar bir bakıma bugüne değin izlenen hatalı politikaların kaçınılmaz sonuçlarıdır. Sosyalizm ve onun ileri aşaması komünizm, her yönüyle burjuva toplumundan köklü bir kopuş ve ona alternatif daha ileri bir özgürlük dünyasına ulaşma isteğidir. Bu nihai hedefe ulasmak amacıyla cesitli ülkelerde sosyalizme gecis deneyleri yasanmış ve kapitalizmden farklı yeni ekonomik-politik düzenler ortaya cıkmıstır. Komünist Partiler öncülüğünde kurulan bu yeni düzenler kapitalizmin en gelişkin olduğu Batı ülkelerinde değil, Doğu'nun geri toplumsal yapılarında gerçekleşmiştir. Kapitalizmin toplumun her bir düzeyinde asılmasıyla yeni bir toplum ve ilişkiler sistemi yaratmayı amaçlayan devrimci partiler, ilk önce tarihsel geri kalmışlığın sunduğu son derece elverissiz koşullarda sosyalizmin devrimci ildeallerini yaşayan gerçeklik haline getirmek durumundaydı. Ikinci olarak, kapitalizmin gerçek bir alternatifi olarak sekillenecek olan yeni toplumsal sistem, kapitalizmin çok yönlü ablukası altında gerçekleştirilecekti. Ekim Devrimi'yle yer yüzünde yasayan bir gerçeklik haline gelen sosyalizm, kapitalizm-dünyasında derin korkuların olusmasına yolaçan ve burjuvaziyi uzlasma zeminine zorlayarak tavize dayalı bir bölüsüm anlayısına mecbur kılmıstır. Bu anlamda, gercekleşen sosyalist devrimler, kapitalizmin vahsi karakterinin terbiye edilmesinde olumlu rol oynarken, öte yanda kapitalist ablukanın yarattığı korkular, sosyalist toplumların ice kapanarak "korku üretme gücüne" dayanan halktan kopuk bürokrasi egemenliğinde toplumsal yapılara dönüşmesini sağladı. Kapitalist sistemin sosyalist toplumlar üzerindeki olumsuz etkisine iç politika planında izlenen revizyonist politikalar eklenince, tarih sahnesine ilk cıkan sosyalizmler, bünyelerine öldürücü zehirler sırınga edilerek rayından saptırıldı.

Elbette ki, bunlar sosyalizmin basına gelecek kaçınılmaz şeyler değildi. Sosyalist toplumlardaki deformasyonlar yalnızca tarihsel kacınılmazlıklarla acıklanamaz. Sosyalist kurulus sürecine yön veren iktidar politikasının birincil derecede önemini, nesnel koşuların elverissizliğine rağmen vurgulamak gerekiyor. Yeni doğan genç sosyalist düzenlerde sömürü iliskisinin tasfiye edilerek eşitlikçi bir düzenin kurulmasında önemli başarılar sağlanırken kapitalizm korkusuna dayalı mazeretler yeni toplumsal yapıyı demokratik süreçlerden yoksun kıldı. Nesnel koşulların demokratik süreçlerin gelişimi önünde aşılmaz engeller oluşturduğu düşüncesi ancak zorlama bir sav olabilir. Burada sorunun bütünüyle politik olduğu ve çözümün de politik yönlendiricinin tercihlerine bağlı bulunduğu açıktır.

Geri toplumsal yapılarda gerçekleşen sosyalist devrimlerin ilerleyişi önünde iki temel yol vardı. Bunlardan birincisi, sosyalist kuruluş sürecinin kapitalizmin yadsınması doğrultusunda geliştirilmesi, yalnızca ekonomik ilişkiler alanında değil toplumun tüm alanlarını kapsayan bir dönüşüm programının emekci insiyatifinin somutlanışı olarak bir doğrudan demokrasi temelinde sürdürülmesi ve sonucta kapitalizmi aşan özgür bir toplumsal sistemin yaratılması. Diğer bir yol ise, sosyalist dönüşümün dünya kapitalizmi ile yeniden bütünleşmesiyle sonuçlanacak bir doğrultuya girmesi.

Bugün sosyalizmin yaşamakta olduğu sıkıntıların temelinde yaşanan sosyalizm pratiklerinin birinci sıkta tarifi yapılan bir yoldan sosyalist dönüşümü gerçeklestirememiş olmasında yatmaktadır. Kapitalizme alternatif ve onu asan bir toplumsal model yaratma mücadelesi izlenen hatalı politikalar nedeniyle basarısızlığa uğramış ve sonuç itibariyle toplumun demok ratiklesmesi planında kapitalizmin gerisinde kalan insiyatifsiz, hareketsiz, yaratma gücünü tüketmis donuk bir toplumsal model ortaya çıkmıştır. **Bugün S. Birliği ve diğer Doğu Avrupa ülkelerinde yaşanan gelişmeler hatalı bir sosyalizm uygulamasının doğrudan sonuçlarıdır. Bu ülkelerdeki son gelişmeler kapitalizme yöneliş sürecinin başlangıcı değil, yıllar önce başlayan yönelişin kaçınılmaz sonuçlarıdır.** Yanlıs anlamaları önlemek için kısa bir saptama yapmakta yarar vardır. Sanayinin % 90'ı devletlestirilmis, özel mülkiyet ve sermayeye dayanan burjuvazinin sınıf olarak varlığına son verilmiş bu ülkelerde kısa sürede ne gercek bir burjuva sınıf iktidarı kurulabilir, ne de kapitalizmin resterasyonu tamamlanabilir. Burjuva ideologlar bile, bu ülkelerin ekonomik düzenlerinin kapitalist isleyise uyumlu bir organizma haline gelebilmesi icin on yıllara gereksinme olacağını belirtme gereğini duymaktadır. Burada bizim sözünü ettiğimiz yalnızca gelişme sürecinin ana yönelimidir.

Sosyalizm adını tasıyan bu ülkeler, devrimci atılım potansiyelini giderek tüketmekte olduğu son 20–30 yıllık süre icinde Batı kapitalizmi özellikle teknolojik alanda büyük atılımlar gerceklestirebildi. Baslangıcta yoğun emek gücünü seferber ederek hızlı bir ekonomik büyüme sürecine giren "sosyalizm"ler, Batı'nın gerceklestirdiği teknolojik atılımlar nedeniyle bu üstünlüklerini de giderek kaybettiler. 1970 yılından itibaren bu ülkeler büyük oranda Batı teknolojisi ithal etmeye basladı ve bu durum Doğu ekonomilerini büyük oranda Batı bankalarına borclu duruma getirdi. 1971'de 8 milyar dolar civarında olan dıs borcların 10 yıl icinde 80 milyar doları asması bu ülkelerin girdiği bağımlılık iliskilerinin acık bir göstergesidir. Bu gelismeler sonucu Doğu Avrupa ekonomilerinin kaderi giderek Batı'nın yardımlarına bağlandı.

Ekonomileri adım adım bati kapitalizminin yardımlarına bağımlı duruma getirilen Doğu Avrupa ülkelerinin kapitalizme alternatif bir sistem olarak varolması ve bağımsızlığını koruyarak devam etmesi güçtü ve kaldı ki, revizyonist iktidar partileri bu tarihi olanağı kendi elleriyle kapitalizme hediye etmişlerdi. Ekonomik bağımlılık politik bağımlılığın temelidir. Bu temel varoldukca (bağımlıkık sürdükçe) politik karar süreçlerini bağımsız kılmak mümkün olmuyor. Iste ekonomilerinin kaderini yıllar önceden baslayarak bağımlılık iliskileri çerçevesine oturtan revizyonist partilerde kapitalizme karşı ideolojik teslimiyet kacınılmaz olarak resmilesen bir politika oldu.

Daha düne kadar, kendi topraklarını devrim ihracına karsı dise diş direnerek korumaya calısan-dünya kapitalizmi bugün "sosyalist" topraklara kendi düzenini ihraç etmeye kalkısıyorsa, yani savunma konumundan saldırı konumuna geçmeye baslamıssa bunu kapitalizmin kendi basarısından ziyade, sosyalizm adına kurulan yapılanmaların başarısızlığında aramak gerek.

Doğu Avrupa'da yıkılan rejimlerin nitelikleri hakkında Devrimci Hareket tarafından yıllardır yapılan değerlendirmeler biliniyor. Ve islevleri sona eren bir model hakkında gelistirilecek elestiriler bugün icin artık ilerletici olmuyor. Kaldı ki, yıllardır savunulan doğru görüsler üzerinde solda genis bir mutabakat olusmus bulunuyor. Bu nedenle bugüne ve geleceğe yönelen somut cözümlemeler cok daha anlamlıdır.

Yasanan sürecin sürprizler ve belirsizlikler nedeniyle yapılacak her değerlendirmeyi kısa bir süre sonra gecersiz kılacak gelismelerle yüklü olduğunu düsünerek ve bilerek sorunlara yaklasmak durumundayız.

Doğu Avrupa'da değisim zincirinin ilk halkası Polonya ve en son halkası da Romanya oldu. Romanya dısında diğer Doğu Avrupa ülkelerinde değisimler benzer cizgilere büründü. Biz de basta Sovyetler Birliği olmak üzere "Doğu Bloku"nun tek tek ülkelerindeki gelismeleri bir yana bırakarak, değisim zincirinin ilk ve son halkasında yeralan Polonya ve Romanya'daki gelismeleri kısaca özetlemekle yetinecek ve ilk elden kimi saptamalarla kendimizi sınırlayacağız. Elbetteki, gelismeler yakından izlenerek olayların ve gelismelerin rengi ortaya cıktıkca daha kapsamlı ve kesin sonuclara ulasmak mümkün olur.

* * *

POLONYA, Doğu Avrupa ülkelerinin bir nevi barometresidir. Polonya bugün yeni iktidar altında hızlı bir resterasyon sürecine girmis bulunuyor. Bu özelliği nedeniyle diğer Doğu Avrupa ülkelerinde yasanacak gelismelerin bir ön habercisidir. Bu nedenle, bu ülkede yasanan resterasyon süreci gözlenmeye değerdir.

Bilindiği gibi, 1981 yılında askeri yönetim bicimine bürünen Jaruzelski liderliğindeki KP yönetimi, 1988 grevleriyle iyice köseye sıkıstırılmıs ve aynı yıl Gorbacov reformlarının da etkisiyle muhalefetin katılacağı bir secime razı edilmisti. Bu, 2. Dünya Savası'ndan sonra KP iktidarları altında yapılan ilk secim olacaktı. Muhalefet adaylarının katılabildiği bu ilk secim 1989'da yapıldı ve ilginc bir durum ortaya cıktı. Secimi serbest bırakılan milletvekili ve senatörlerin ezici coğunluğunu

Dayanısma icinde örgütlenen muhalefet adayları kazandı. Bu secimler, KP'nin toplumsal tabanını bütünüyle yitirmis olduğunu ve dolayısıyla iktidarının mesruiyetinin kalmadığını tartısma götürmez sekilde engelledi. Secimlerden sonra KP'nin meclislerdeki varlığı, kendisine ayırdığı kontenjanlarla sınırlandı. Toplumsal tabanını tüketmiş bir partinin iktidar tekelini elde tutması ve ona mesruiyet kazandırması artık mümkün değildi. Bu gelismeler sonucu, KP iktidarı döneminde rejimin vitrin süsleri olarak varlık gösteren "kardes partiler" (Hristiyan Demokrat, Köylü Partisi gibi) artık bağımsız olduklarını ilan ederek KP ile birlikte olusturulan Ulusal Cephe'den ayrıldıklarını bildirdiler. Ulusal Cephe'nin dağılmasıyla KP iktidarının iktidarının son temelleri de çöktü.

Olusturulan yeni koalisyon hükümetinde iktidar ipleri artık muhalefet güclerinin elindedir. KP, artık, iktidarın eteklerine yapısmıs uysal bir koalisyon ortagıdır ve belirsizliğin egemen oldugu bu gecis evresinde kimlik değistirerek yeniden mesruiyet kazanma umuduyla varolus mücadelesi vermektedir. Arkasından diğer Doğu Avrupa ülkelerinde patlak veren olaylar bu ülkelerde de KP iktidarlarının farklı bir konumda olmadığını gösterdi ve zincirleme bir gelismeyle hepsi aynı akibeti paylastı.

Polonya'da KP iktidarının yıkılmasından sonra kurulan koalisyon hükümetinin ilan ettiği hedefler [illegible] süreci[illegible] gelişme yönü ve temposu hakkında [illegible] olmamız gerekiyor. Elbette ki, herşeyi yaşanan ve bir hayli belirsizlik içindeki sürpriz gelişmelere de yol açabilecek bir süreçte, ilk elden şunu duyuran ya da iktidar ipini göğüsleyerek etkinlik kurmaya çalışan güçlerin ilan ettiği hedeflerin ne oranda gerçekleşeceği henüz kesinlik kazanmış değildir. Ancak bugün ilan edilen hedeflerin kendi mantığı doğrultusunda ilerlemesi ve gelişmesi [illegible] etkenliğin devreye girmesi halinde varılacak nokta bugünden bellidir. Batı toplumlarıyla ekonomik ve politik bütünleşmenin tamamlanması.

KP iktidarı yerine Polonya'da kurulan koalisyon hükümetinin ilan ettiği yakın hedef politik planda çoğulculuk, ekonomik planda ise piyasa ekonomisine geçiş koşullarını hazırlamaktı. Politik çoğulculuğun gerçekleşmesi için bir dizi tedbir alındı. KP'nin iktidar tekeline son vermek, bu amaçla bu partiye öncelik hakkı tanıyan anayasa maddelerini değiştirmek, tüm toplumsal ve siyasal güçlere örgütlenme hakkı tanımak, iktidar mekanizmasının serbest seçimlerle el değiştirmesine olanak tanıyan bir düzenlemeye geçmek, tek parti iktidarı döneminde temel hak ve özgürlükler üzerine konan yasakları kaldırmak vs. gibi bir dizi tedbir alınarak bunlar yürürlüğe kondu. Ekonomik planda ise hedef ilan edilen programa göre, 1991'e kadar **"Pazar Ekonomisi'**ne gesisin gerekli ön kosullarını yaratmak ve nihai olarak ülkede **"Pazar Ekonomisini"** kurmak ve yerlestirmektir. Devlet mülkiyetindeki sanayi isletmelerinin özellestirilmesi, sermaye piyasasının kurulması, pazar ekonomisi isleyisine uygun yeni bir vergi sistemine gecilmesi, paranın değerinin düsürülmesi vs. gibi tedbirler ilan edilen hedefe ulasmak üzere yürürlüğe girmis bulunuyor.

Ekonomik ve politik yapıda baslayan resterasyon bu ülkeleri derinlemesine Batı kapitalizmiyle bütünleşme doğrultusuna yerleştiriyor. Bu da isci ve emekcilerin özellikle ekonomik kazanımlarında kayda değer gerilemeler yaratacak ve sınıfsal catısmaların keskinlesmesini getirecektir.

Politik planda gerceklesmekte olan coğulculuk revizyonist diktatörlük dönemiyle kıyaslandığında temel hak ve özgürlüklerin kullanımı bakımından geri bir konumdan ileri bir konuma geçis anlamına geliyor. **Doğu Avrupa'da zincirleme yıkılan revizyonist diktatörlükler, toplumun demokratikleşme süreçleri itibarıyla burjuva demokrasilerinin bile gerisine düştüklerinden, bu diktatörlüklerden burjuva demokratik muhtevalı yapılara geçiş bile bir bakıma ilerleme olarak görülüyor.** Bu toplumlarda yığınların siyasal coğulculuğun bicimi ve içeriğini fazla sorgulama gereği duymadan benimsemesinin bir nedeni de, sosyalist demokrasi yerine ikame edilen bürokratik diktatörlüklerin toplumun demokratiklesme dinamiklerini felce uğratan özgürlük karsıtı bir yönetim modelini iktidar tekeline dayanarak bugüne kadar sürdürmüs olmalarıdır. Böyle bir yönetim modelinden kurtulmanın toplumda yarattığı sevinc ve cos-kuyu anlamak gerekiyor. Ancak bu sevincin isci ve emekci insiyatifine dayanan sosyalizmin doğrudan demokrasi bilinciyle birlestirilmesi özgür bir sosyalizm hedefi icin hem zorunlu hem de bunun varlığı ya da yokluğu bu ülkelerde yeniden bicimlendirilecek siyasal yapılanmanın bicimini ve sınıfsal temelini belirleyecektir.

Özetle belirtmek gerekirse, Doğu Avrupa ülkelerinde ve S.Birliğinde bugün propagandası bolca yapılan ekonomik secenek **"piyasa ekonomisi"** seçeneğidir. Kapitalist ekonominin esasını olusturan öğelerden biri olan **"piyasa ekonomisi"**'nin basına **"sosyalist"** sözcüğü eklenerek sözde yapılan isin kapitalizmden farklı olduğu vurgulanmak isteniyor.

Polonya'da **"piyasa ekonomisi"**'ne-IMF receteleriyle-gecis sureci baslatılmıs bulunuyor. Diğer ülkeler ise gecis hazırlıklarıyla mesgul durumdalar. IMF recetelerinin acı sonucları cok gecmeden simdiden Polonya'da alınmaya baslandı bile. Saha kalkan enflasyon kısa süre icinde yüzde bine doğru tırmanısa gecti. Dayanısma'nın doğal lideri walesa ülkede yasanan trajik durumu ifade ederken kullandığı sözler aynı yolu izleyen diğer Doğu Avrupa ülkelerinin basına gelecekleri habercisidir. walesa söyle diyor: **"Polonya toplumu memnun değil, çünkü evelden ekonomi kötü işliyordu, ama işliyordu. Şimdi ise hiç bir şey işlemiyor."**

IMF recetelerine bağlanmış bir ekonomik isleyis, enflasyon, zam, issizlik ve gelir dağılımındaki **"eşitlikçi"** düzenin bozulması ile sınıf farklılasması üreten bir ekonomik düzen getirecektir. Bu ekonomik düzen doğal olarak basta isci sınıfı olmak üzere emek gücüne dayanan toplumsal kesimlerin ekonomik ve sosyal durumunda gerileme yaratacaktır.

Ekonomik **"eşitçilik"** anlayısından pazarın belirleyiciliğindeki **"eşitsizlikçi"** bir ekonomik düzene gecisin faturası kime, hangi toplumsal kesime cıkarılacak ve bu fatura edis sürecinde ne tür gelismeler yasanacak? Henüz yanıtları verilmeyen bu sorular, KP'lerin tekelci iktidarlarının sona erdirilişinden sonra politik gündemin temel sorunu olarak (hemde muhalefeti dinamitleyecek potansiyel bir sorun olarak) orta yerde duruyor. Bunun ilk isaretleri yine Polonya'da ortaya cıkmıs bulunuyor. İktidarın temel dayanağı olan Dayanısma Hareketi cesitli eğilimler arasında bölünmenin esiğinde bulunuyor. KP iktidarına karsı Dayanısma icinde birlik olusturan milliyetci sağ güclerden Sosyal Demokratlara kadar bir cok eğilimin toplumun temel sorunlarının cözümünde ortak bir proje etrafında birlik olusturmaları giderek güclesiyor.

Bu belirsizlik ortamında ortaya cıkan bu veriler de gösteriyor ki, Doğu Avrupa ülkelerinde KP iktidar tekelinin kırılmasından sonra toplumsal gücler arasında olusan gecici ittifaklar sona erecek ve yeni bir saflasma dönemi yasanacaktır. Cesitli siyasal güclerin toplumun temel sorunlarına getirecekleri cözümler ve programlar etrafında politik mücadele giderek ivme kazanacak ve politik tansiyon yükselecektir. Ancak, geleneksel KP rejimlerine muhalefet eden kanatlar arasında ayrısma eğiliminin iktidar gücüne yeterince sahip olmaması nedeniyle cesitli kombinezonlarla bir süre daha kacınılmaz olarak cephesel birlikler sürdürülecektir.

Doğu Avrupa ülkelerinde bir tarihsel dönemi kapatan yığınlar kendilerini yeni bir dönemin başlangıcında büyük toplumsal sorunların ağırlığı altında buldular. Önceden yapılmış belli bir hazırlık olamadan, gerekli bilgi ve deneyimden yoksun olarak yeni bir dönemin kurucu özneleri haline geldiler. Nasıl bir toplum ve düzen istediklerini netlestirmeden, kendilerine yabancılasmıs bir iktidar tekelini kırmak üzere tarihin yarattığı fırsatı değerlendirdiler ve kaderlerini belirleme olanağını ele ettiler. Ancak, bu olanağı kullanacak yığınlar kendi icinde farklı politik eğilimlere bölünmüstür.

KP'nin iktidar tekelini sona erdiren yığınlar politik yönelimleri ve talepleri bakımından son derece renkli bir tablo sergiliyor. Ayağa kalkan bu yığınlar arasında farklı bir sosyalizm anlayısını savunan ilerici, Devrimci-Demokrat güclerin yanısıra kapitalizm yanlısı karsı devrimci eğilimler de mevcuttur. Sosyalizmin esitlikci değerlerini koruyarak sosyalizmin özgürlükcü ideallerini gerceklestirecek yeni bir toplum isteyenler ile toplumu her bakımdan Batı kapitalizmine yamamak isteyen gücler arasında yeni bir hesaplasma bu ülkelerde hem kacınılmazdır ve hem de bu mücadele simdiden gündemdedir.

Kabuk ve kimlik değisiklikleriyle bu ülkelerde varolma mücadelesi icinde olan resmi KP'lerin bürokrat yöneticileri ağırlıklarını kapitalizm yanlısı "liberal" güclerden yana koymus bulunuyor. Revizyonist diktatörlüklerin artıkları, liberal, burjuva unsurlarla ittifak halinde kapitalizm, asıl ise toplumsal sorunları cözmek üzere son tarihsel görevlerini yerine getirmeye soyunmustur. Bu nedenle, esitlikci ve özgürlükcü bir sosyalizm isteyen gücler derlenip toparlanıncaya kadar Doğu Avrupa ülkelerinde gecici bir dönem karsı devrimci gücler etkinlik kurabilirler. Bu belirsizlik ve kargasa ortamının doguracagı muhtemel sonuclardan biri budur. Bu ihtimaller gerceklesse bile bu durum gecici bir kojonktör icin gecerli olacagı rahatlıkla söylenebilir. Bu saptamayı haklı kılacak bir cok etkenden sözetmek mumkündür.

Cünkü, ezilen, sömürülen, geri bırattırılarak yoksulluk, aclık sınırında yasatılan koca bir dünyanın sorunlarını Batı demokrasileri hic bir zaman cözemeyecektir ve onlar böyle bir sansa da sahip bulunmuyorlar. Türkiye halkları tarafından cok yakından tanınan IMF recetelerine karsı simdiden Polonya halkından yükselmeye baslayan feryatların yarın dalga dalga Doğu'yu kaplamayacagını kim garanti edebilir.

Bu nedenledir ki, **Doğu Avrupa ülkelerindeki gelişmeleri kapitalizmin üstünlüğü savlarına gerekçe yapan görüşler kısa süre içinde bir balon gibi sönmeye mahkumdur.** Son gelismeleri sosyalizmin sonu ve kapitalizmin zaferi olarak propoganda eden burjuva yaygaraların ömrü fazla uzun sürmeyecektir.

Bugüne kadar, revizyonist diktatörlükler sahsında sosyalizmin ideallerini karalama fırsatı elde eden bujuva karsı-devrimciler, bu diktatörlüklerin yıkılmasıyla aslında sosyalizmi karalama fırsatını da elden kacırmıs bulunuyorlar.

Sosyalizmin yüzyıl öncesinden ilan edilen ideallerini örtüşen bir devrimci dinamizmin bu ülkelerde boy vermesi hem mümkündür hem de bunun işaretleri bugünden ortaya çıkmıştır. Doğu Avrupa'daki rejimler sadece, dünya gericiliğinin sosyalizmi karalamasına olanak tanımakla kalmıyordu, bu rejimler sosyalizme devrimci bir yönelişin önüne de barikat örüyordu. Bu barikatların yıkılması aynı zamanda sosyalizme gerçek bir yönelişin yeni bir başlangıcını oluşturabilir. Önümüzdeki dönemde gerceklesmesi muhtemel gelismelerden biri de bu yöneliş olacaktır ki, bu yöneliş, yalnızca Doğu Avrupa ile sınırlı kalmayacak, dünya capında yeni bir sosyalizm dalgasına zemin olacaktır. Ve böylece, **"kir"lerinden arınmış bir sosyalizm yeni yüzyılın eşiğinde dünyanın başlıca gündemi olmaya devam edecektir.**

Romanya'da yarı askeri darbe:

Romanya'da Cavusesku iktidarı diğer Doğu Avrupa ülkelerinden farklı bir yoldan, yarı askeri bir darbe ile devrildi.

Cavusesku, Moskova'dan estirilen ve Batı'lı devletlerin körüklemesiyle alevlendirilen değisim rüzgarına karsı direndi ve bunun bedelini esi ile birlikte kursuna dizilerek ödedi.

Romanya'da iktidar değisimi diğer Doğu Avrupa ülkelerinden farklı olarak kanlı bir bicimde gerceklesti. bunun nedenlerini anlayabilmek icin olayların bicimlenmesinde rol oynayan ic ve dıs faktörlerin incelenmesi gerekir. Ic faktörler bakımında, Romanya'nın ekonomik ve politik yapısı diğer Doğu Avrupa ülkelerinden farklı bir özellik tasımıyordu. Benzer sorunlarla yüzyüze olan bu ülkelerde bürokratik diktatörlüğe dönüsen bir sosyalizm anlayısı egemendi. Diğer Doğu Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Romanya'da da uygulandığı iddia edilen sosyalizm iscilere, emekcilere dayanan bir sosyalizm değildi. Isci ve emekci insiyatifine dayanan bir sosyalist demokrasi yerine bürokratizm ikame edilmis ve gelistirilmisti. Diğer sosyalizm'lerde olduğu gibi Romanya'da da toplumun demokratiklesme dinamikleri bastırılmıs ve olusturulan politik yapı yığınlardan kopmus ve yabancılasmıstı. Bürokratizm, rüsvet, görevi kötüye kullanma, bosvermislik vs. gibi yoz iliskiler bu sosyalizm lerin ortak özelliği olarak Romanya'da da mevcuttu. Yozluklarla malul deforme olmus bu toplumlarda yığınları sosyalizme kazandıracak devrimci bir calısmadan sözedilemezdi. Sosyalizmin temelleri böylesi yöntemler altında kurulup pekistirilemeyecegi gibi, varolan temeller kendiliğinden bizzat yönetim erkinin hatalı politikaları nedeniyle yıkılmaya yüz tutmustu.

O halde, bu ortak özellikler nedeniyle Cavusesku'nun basta Sovyetler Birliği ve ABD yönetimi gelmek üzere genis bir cevrenin hısmına ugramasının baska nedenleri olmalıdır. Cavusesku'nun diktatör olusu, yakınlarını üst görevlere getirerek bir hanedan görüntüsü yaratması kendisine karsı olusan ötkenin gercek nedeni olamazdı. Cünkü bu özellikleri üzerinde tasıyan pek cok diktatör hala yeryüzünde saltanat sürdürmektedir, ve bunlar hakkında Cavusesku gibi alehte bir kampanya sürdürülmüyor.

Cavusesku iktidarının devrilmesi, "asagıdan" örgütlenen bir kitle ayaklanmasına "yukarıdan" askeri darbe girisiminin eslik etmesi sayesinde mümkün oldu. Cavusesku yerine Milli Selamet Cephesi tarafından devlet baskanlığına getirilen Ion Iliescu'nun ve bazı yakın calısma arkadaslarının Gorbacov yanlısı kisiler olması, Cavusesku'nun Gorbacov yanlısı bir komplo ile

Devamı sayfa 14'de

Kifayet Ana ile Röportaj

Cezaevi direnişlerinde vermiş olduğu mücadeleyle direnişçi ailelerin simgesi durumuna gelmiş İHD tarafından Analık Onur Belgesi verilmiş, acıların ve öfkenin şairleştirdiği analardan biriyle Kifayet Ana (Kifayet Keçeci) ile görüştük. Yakın tarihimize ışık tutan ve ilgiyle okunacağını düşündüğümüz bu görüşmeyi özetleyerek yayınlıyoruz.

Devrimci İşçi:Okuyucularımıza biraz kendinizi tanıtırmısınız?

Kifayet Ana:1 Ocak 1937 yılında Kilis'te doğdum. Okul yıllarım babamın memuriyeti nedeniyle İskenderun'da geçti. 13 yaşında evlendim ve Adana'ya taşındım. 1953 yılında 1979 kasım'ında faşistlerce öldürülen oğlum M.Emin Keçeci'yi kucağıma aldım. Çocuklarım Bekir ve Şekip öğrenimlerini sürdürmek için Uşak'a gidince bizde onları yalnız bırakmamak için 1978 yılında ailece oraya taşındık. Çünkü faşist saldırılar her geçen gün artıyordu. Çocuklarımızın bu saldırılara göğüs gerebilmeleri için yanlarında olmalıydık.

Faşist saldırıların yoğunlaşması nedeniyle her günümüz endişeli bir bekleyiş içerisinde geçiyordu. Çocuklarımızla ilgili kara bir haber almaktan korkuyorduk. İçinde bulunduğumuz koşullar, yaşanan olaylar çocuklarımızın iyi ve haklı bir davada oldukları bilincini doğurdu. Bu nedenle artık bende her gün kara bir haber alma endişesiyle bekleme yerine verilen haklı mücadelenin içerisinde yerimi almalıyım diye düşündüm. Çünkü bir şey yapmamak, olaylara seyirci kalmak faşist güçlerin işlerini kolaylaştırırdı. Gücümün yettiğince mitinglere, yürüyüşlere vb. katılarak mücadeleye omuz vermeye çalıştım.

D.İ.:Çocuğunuzun faşistlerce öldürülmesi olayından biraz sözedernisiniz?

K.Ana:Neden olduğunu bilmiyorum Bekir ve Şekip aranır duruma düşmüşlerdi.Bu nedenle sık sık ev değiştirmek zorunda kalıyorduk. Çocuklarımızı görebilmenin başka bir yolu yoktu. Eşim 25 Kasım 1979 günü radyodan akrabamız olan Kilis CHP ilçe başkanının faşistler tarafından yaralandığını duyduğunu söyledi. Ancak asıl kara haberi radyo haberlerinden sonra eve gelen oğlum Şekip'ten duyduk Evladım M.Emin'i Faşistler katlatmişti. O zaman evlat acısının ne olduğunu öğrendim. Dünyanın en büyük acısı... Dünya başıma yıkılmıştı sanki; deli gibi olmuş ne yptığımımı bilmiyordum. O'nu toprağa verirken bile faşistler yakamızı bırakmadılar. Mezarlığın etrafını kuşatmışlardı eğer farketmesek hepimizi katledeceklerdi.

D.İ.:Ve sizler bu acılı günleri yaşarken Cunta geldi.

K.Ana: 12 Eylül cuntası geldiği sıralar İzmir'de oturuyorduk. Sabahleyin üzerleri çıplak askerlerin koşup marş söyleyerek sokaktan geçtiklerini gördük. Her yan tanklarla ve askerlerle doluydu. Evler basılıyor, insanlar askerler tarafından kurşunlanıyor, saçlarından tutulup sürüklenen insanlar asker ve polis arabalarına bindiriliyor sokak ortasında herkesin gözleri önünde dövülüp tartaklanıyordu. Herkese bir korku sinmişti. İnsanlar sokağa çıkmaya çekiniyor, ne söylenirse (eğer söyleyen askerse) itirazsız kabul ediliyordu. Bu arada çocuklarımızın bir kısmı dağlara çekildiler.

D.İ.:Çocuklarınızın tutuklanması nasıl oldu?

K.Ana:Çocukların babası ağır hastalanmıştı. Doktorlar umut yok diyorlardı. O'da "çocuklarımı görmeden ölmem" diyordu. Çocuklara haber salıp gelmelerini sağladık. Bir süre sonra (27 Kasım 1980) O'nu kaybettik. Aradan 2-3 ay kadar geçmişti ki 25 Şubat günü evimiz basıldı. Hepimize dipçik, tekme, yumruk vurarak saldırdılar. Kızım Saniye'nin 10 aylık bebeği o sırada beşiğinde uyuyordu. Sese gürültüye uyandı ve ağlamaya başladı. Polislerden biri çocuğu kundağından tutup kaldırdı ve divanın üzerine fırlattı. Çocuk acıyla ağlıyordu. Polis "kominist piçi kes sesini ne ciyka viyak bağırıyorsun" diye çocuğa bağırıyordu. Annesi çocuğun üzerine kapandı ve "Benim çocuğum piç değil. Asıl sizler katil Türkeş'in piçlerisiniz" diye cevap verdi.

Çocuklar götürüldükten sonra polisler kızım Saniye'yi aralarına alarak dövmeye başladılar. Üzerilerine atılıp engel olmaya çalışıyordum. Bana da vuruyur, saçımdan tutup geriye savuruyorlar, bununlada yetinmeyip küfür ve hakaretler yağdırıyorlardı. Biz de hep birlikte hakaretlerini iade ediyorduk.

Hepimiz dayak yemiş hakarete uğramıştık. Ancak büyük kızım Saniye çok kötü durumda idi. Ağzından, burnundan kan boşanıyordu. Her yanı yara ve çürük içerisindeydi.

Baskından iki gün sonraydı,gece çocuğun ağlamasıyla uyandım. Kızıma çocuğu emzirmesi için seslendim. Ancak kızımın yatağında olmadığını gördüm.

(Ana söyleşinin bu bölümünde fenalaştı, ağladı. söyleşiye bir süre ara verdik.)

Kızım evin dış kapısını açık bırakarak dışarıya çıkmıştı. Yağmur yağıyordu. Komşumuzu yanıma alarak sokak aokak dolaşarak kızımı aramaya başladık. Parkın birinde kanapenin üzerine büzüşmüş olarak oturduğunu gördük. Ağlayarak "Asla kimseler kardeşimi, ağabeyimi asamayacak, birini öldürdünüz, babamı da öldürdünüz, onları öldüremeyeceksiniz" diye bağırıyordu. Kızım o günden beri kendisine gelemedi. Bir akıl hastası olmuştu artık.

D.İ.:Çocuklarınız poliste iken onları görebildiniz mi?

K.Ana:Çocuklar götürüleli 14 gün olmuştu ama bir haber alamıyordum. Sonunda İzmir Çankaya'da izlerini buldum. 1. şubeye gittim. İçeriye girdiğimde işkence yapılan insanların sesleri geliyordu. Polisler gelen ziyaretçilere yakınlarının kanlı elbiselerini veriyorlardı. Bir oğlum sahte kimlikle yakalandığı için belki o kimlikle kurtulur diye O'nu sormuyordum. Polisler "çocuğun sağ mı sol mu?" diye sorduklarında ona bir şey olmasın diye kendimi saflığa vurup "İzmir'e yeni taşındık sağını solunu bimiyorum. Bayraklı'da oturuyoruz" dedim. Nerede olduklarını öğrenemedim. 3 ay sonra cezaevinde olduklarını bildiren telgrafı alınca görüşlerine gittim.

D.İ.:Ne durumda idiler?

K.Ana:Çok kötü durundaydılar. 3 ay içerisinde bir deri bir kemik kalmışlardı. Gencecik çocuklar sanki birer yaşlı insan durumuna gelmişlerdi.

D.İ.:Onlar cezaevinde iken görüşemediğiniz zamanlar oldu mu?

K.Ana:Evet. Görüştüğümüz günler çok olmadı. Tek-tip elbise uygulaması başlayıp çocuklarımız elbiseleri giymeyince, Görüş, mektup yasakları başladı. Çocuklarımız hücrelere atılıp işkence gördüler.

D.İ.:Görüşe çıkamamalarına, mektup yasakları, hücre ve işkence uygulamalarına gerekçe olarak gösterilen tek-tip elbisenin neden giyilmediğini biliyormuydunuz?

K.Ana:Elbette biliyorduk. Elbisenin baskılar için bir bahane olduğunu, bunu giyseler bile elbiseden sonra başka şeylerin baskı ve işkenceler için bahane olarak kullanılacağının bilincinde idik. Bu nedenle ilk çıkana direnmeliydiler. Onlara destek olmak için her gün bir ana ile birlikte cezaevinin önüne gidiyor, içeriye bağırıyorduk "Ne elbiseyi giyinin nede biz görüş yapalım. Önemli olan sizin savunduğunuz değerleri korumanızdır. Direnin kendinizi koruyun"

D.İ.:Aylarca görüş yapamadıktan sonra görüş olanağını nasıl kazandınız. Yaptığınız ilk açık görüşteki izlenimleriniz nelerdi?

K.Ana: Açlık grevleri başlamıştı. Mektup yasağı olduğu için içeriden haber alamıyorduk. Cezaevinin önüne gittiğimde çocuklar içeriden bağırarak 13 gündür açlık grevinde olduklarını bildirdiler. Ailelerin evlerini dolaşarar onları bilgilendirdik. Açlık grevinin 26. gününde cezaevinin önünde bekleyen 4 ana olmuştuk. İçeriden slogan sesler sanki bir kuyunun derinliklerinden gelir gibi duyuluyordu. Bir ara cezaevi arabasının kapıda durduğunu gördük. Çocuklarımız silahlı askerlerin arasından geçiriliyorlardı. Hepsi bitkin ve baygın haldeydiler. Kimisi sedyelerle kimisi sürüklenerek çuval gibi arabanın içerisine atılıyorlardı. Kendimizi arabanın önüne atıp "Çocuklarımız ölü mü, sağ mı? bilmek istiyoruz." diye bağırıyorduk. Arabaya kollarımızla sarılmıştık bizi oradan sökemiyorlardı. Polisten isyan var diye yardım istemişler. Oysa toplam iki anaydık. Gelen polisler coplarla vurarak oradan uzaklaştırmaya çalıştılar. Hırsımdan ağlıyordum. O sırada bana vuran polise dönerek "Oğlum senin copunun acısını duymuyorum. Çünkü yıllar önce faşistler tarafından 11 kurşunla öldürülen yavrumun acısı geçmedi daha. O acının yanında senin copunun acısını hissetmiyorum." dedim. Polis genç bir çocuk sayılırdı "bu görevden nefret ediyorum" dedi. O arada bayılmışım. Su içirmeye çalışıyorlardı. Kabul etmedim. Çünkü hem açlık grevinde idim, hemde oruçtum.

Çocuklar hastahaneye götürülmüşlerdi. Oraya gittiğimizde arabalara bindirildiklerini gördük. Tedavi kabul etmemişlerdi. Çocuğun sedyede, bacaklarının arasında serum şişesine benzer bir şey duruyordu. Oysa serum sandığım şey kan şişesiymiş. Miğde kanaması geçirdiğinden şeşeyi ağzından ve makatından gelen kanların dolması için koymuşlardı. Çocuğum "Oligarşinin köpekleri bizleri öldüremeyeceksiniz, ölmeyeceğiz, hesap soracağız" diyordu. Diğer ana ve ben "Çocuklarımızı faşistlere öldürtmeyeceğiz. Biz onları sizlere öldürtmek için yetiştirmedik. Sizlerin paçavralarınızı asla giymeyecekler." diye bağırıyorduk. Askerler dipçik, tekme ve yumrukla saldırdılar. Her yanım morluk ve çürük içerisindeydi.

Açlık grevinin 39. gününde çocuklarımızın istemleri kabul edilince açlık grevi sona erdi. Görüş hakkını da almışlardı. İlk görüşe gidecektik ve çocuklarımızı çok kötü durumda bulacağımızı düşünüyorduk. Bu nedenle aileler arasında konuşarak onların durumlarını kendilerine hissettirmeme, ağlayıp sızlayarak cuntanın faşistlerini sevindirmeme kararı aldık. Oysa durum hiçte sandığımız gibi değildi.. Yıpranmışlardı ama hepsi çok neşeliydiler. Gözlerinden mücadeleyi kazanmanın mutluluğu okunuyordu. Birbirimize sarıldık. Alkışlar, ıslıklar kendimi düğün yerinde hissettim ve zılgıt çalmaya başladım. İçeridekiler "zafer bizim" bizde "yarınlar da bizim" diye bağırıyorduk. Çocuklarımız içeriye sokulması yasak olduğu için hiç yemedikleri avucumun içine saklayıp içeriye götürdüğüm kek parçasını oğluma verdim O da keki daha küçük parçalara bölerek arkadaşlarıyla paylaştı.

D.İ.:Cezaevlerindeki sürgünler nasıl meydana geliyor?

K.Ana:Genellikle direnişin olduğu yerlerde direnişin(açlık grevi vb.)kırılması için kullanılan yöntemlerdem biri olarak gündeme getiriliyor. Buca cezaevinde 1983 yılındaki açlık grevinden sonra oğlum Bursa'ya sürgün edildi. Yeşil Bursa... Bursa cennet gibi bir yer ama cezaevi bir cehennem. Çünkü oğlum idarenin dayattığı tek-tip elbise ve faşistlerle birlikte yaşamayı kabul etmediği için 3 ay boyunca hücrede tutulup işkence gördü. Onun cezaevindeki direnişi ve benimde dışarıdaki girişimlerim sonucunda Antep cezaevine gönderildi. 4,5 yıldır orada bulunuyor.

D.İ.:Ya diğeri?

K.Ana:Diğer çocuğun da Aydın'a gönderilmişti. Orada da baskı ve işkenceler sürüyordu. Bir çok kez açlık grevi yaptılar. 1988'deki açlık grevini haber alır almaz Ankara'ya gittik. IHD'de toplandık ve açlık grevi ve bakanlık önünde oturma eylemi yapmayı kararlaştırdık. Sabahın erken saatinde ikişer, üçerli gruplar halinde Güven Park'a geldik. Orada ortalığın kalabalıklaşmasını bekledik. Çünkü her yer çok tenhaydı. Bakanlığa gittiğimizde kimseler fark etmeden tutuklanabilirdik. Ortalık kalabalıklaşınca ellerimizde bakana verilecek dilekçeler olduğu halde bakanlığa gitttik ve bakanla görüşme istemimizi ilettik. IHD'den bazı kişiler ve birkaç SHP milletvekili de oradadaydı. Görüşme isteğimiz reddedilince oturma eylemini başlattık. Etrafımız polislerle çevrilmişti. Bakana verilecek dilekçenin orada benim tarafımdan okunması kararlaştırıldı. Ben dilekçeyi okurken polisler bizleri dağıtmak için saldırdılar. Eylemciler içinde bir hareketlenme oldu her an dağılabilirler diye bir düşünceye kapıldım ve "Devrimci anaları, bacıları, eşleri: Devrimcilere ve haklı mücadelelerine sahip çıkmak burada direnmekten geçer. Dağılmayalım" diye haykırdım. Dağılmadık. Eylemimiz sabahtan akşam saat 5'e kadar sürdü. Sonra açlık grevini sürdürmek için IHD'ne gittik. Önceden hazırlıklı olmadığımız için 2 battaniyede 20 kişi yatmak zorunda kaldık. Kitaplar yastığımız oldu. Açlık grevinin uzun süreceği anlaşılınca yataklar getirildi.

D.İ.: Açlık grevine halkın ilgisi nasıldı?

K.Ana:Açlık grevi boyunca halktan büyük ilgi gördük. Odamız çiçeklerle dolmuştu. Bir kadın getirip nazar boncuğu takıp "Ana bu sana layık" dedi. Açlık grevinin 10. gününde aramızda yazar ve sanatçıların olduğu halde bakanlığa telgraf çekmek için topluca postahaneye gittik ve orada bir basın toplantısı düzenledik. Grev boyunca gazeteciler büyük ilgi gösterdiler ama gösterilen bu ilgi gazete sayfalarına yansımadı. Gazetecilerin söylediğine göre iktidar bu konuda onlara baskı yapıyormuş.

Bakanlık girişimlerimiz sonucunda bir kişiyle görüşmeyi kabul etti. Görüşmeyi benim yapmam kararlaştırıldı. Görüşmede sorunları bakana anlattım. Bakan söylediklerimi gayet lakayt bir şekilde dinledikten sonra "hak mak vermiyorum. ölürlerse ölsünler" deyip kestirip attı. Apar topar dışarıya çıkarıldım. Tahammül edilecek gibi değildi "Devletiniz Bulgar Aysel'lerini kurtarıyor. Yerli Aysel'ler bitkisel hayat sürdürüyor. İş bulamayan Aysel'ler fahişe oluyor" diye bağırmaya başladım. Polisler ağzımı kapatmaya çalışıyor, bende ellerini ısırıyordum. Sonuçta "yarın saat 11'de gelin çocuklarınızdan haber vereceğiz" dediler. Meğerse tuzak hazırlıyorlarmış. Sabah gittiğimizde çevik kuvvet polislerince kuşatıldık. Ve

Devamı sayfa 11'de

SOVYETLER BİRLİĞİ ÇÖZÜLÜYOR MU?

Son olarak Azerbeycan'da meydana gelen olaylar dünyanın gözünü bir kez daha SSCB'ye çevirdi. Bu olaylar, SSCB'deki milliyetler sorununu ve SSCB'nin federatif yapısı içerisindeki cumhuriyetlerin ve özerk bölgelerin gelecekteki durumunu yeniden gündeme aldırdı.

Aşağıda okuyacağınız yazı Azerbeycán olaylarından önce kaleme alınmış bir makaledir. Yazıda, Baltık ülkeleri olarak da bilinen Litvanya, Letonya ve Estonya ile SSCB arasındaki ilişkiler irdelenmektedir. Hatırlanacağı üzere bu ülkeler uzunca bir süredir SSCB'den ayrılmak için değişik yollar deniyorlar. Yazı KB'nin (Komunistischer Bund) yayın organı Arbeiterkampf'dan çevrilmiştir. Yazıyı, okurlarımıza bilgi vermek amacıyla yayınlıyoruz.

Devrimci İşçi

Litvanya Komünist Partisi Kurultayı'nın Aralık ayında aldığı SBKP'ye karşı kendisini tamamen otonom ilan eden karar, SBKP önderliğinin ve reform politikasının içinde bulunduğu çelişkileri bir hayli derinleştirdi. Bu kararı reddeden Litvanya KP'si içerisindeki bir azınlık, (delegelerin yüzde 15'i) karar üzerine kendisini yeni bir önderlik altında LKP'den bağımsızlaştırarak örgütlendi. Bu azınlık genelde Litvanya komünistlerinin Rus ve Polonya'lı kesimlerinden oluşuyordu. Litvanya'da yaşayan insanların % 80'i Litvanyalı, % 9'u Rus ve % 7'si Polonyalı olarak kaydediliyor. Diğer Baltık Sovyet Cumhuriyetleri Letonya ve Estonya'daki durumun tam tersine, Litvanya'daki toplumun çoğu Litvanyalılardan ("yerlilerden") oluşuyor. Bundan dolayı bu üç Sovyet Cumhuriyetindeki gelişmelerde, paralellik olsa da Litvanya'daki gelişmeler diğerlerine nazaran farklılık gösteriyor. Litvanya KP'sinin Parti Kurultayı öncesinde, SBKP önderliği otonomi kararını engellemek için, yoğun çabalara girmişti. LKP'nin önderliği bu amaçla Kasım ayı ortalarında, SBKP Polit Bürosu ile görüşmek üzere Moskova'ya çağırılmıştı. Bu görüşmede SBKP Polit Bürosu, LKP önderliğini Litvanya'daki öncü görevlerini yerine getirmemek ve "anti sosyalist" güçlere karşı direnmemekle suçlamıştı. SBKP bu görüşmede de istenilen sonuca ulaşamayınca, Aralık ayı başında Gorbaçov sert bir mesajla, tüm Litvanya Kominist Partisine seslenmişti. Bu mesajla birlikte gündeme gelen ve sert bir dille ifade edilen müdahaleye MK ideolojik sorunlar sekreteri Medwedjew'in Litvanya'ya gezisi eşlik etmişti.

Tüm müdahaleler ve uyarılar sonuçsuz kalıyordu. Litvanya KP'sinin ezici çoğunluğu, SBKP parti ve iktidarı ile çatışmayı göze almış görünüyor. Litvanya halkından henüz almakta olduğu büyük desteği kaybetmek istemiyorsa, SBKP ile çatışmanın dışında da başka bir seçeneği yok. LKP'nin SSCB'de Mart ayında, tüm cumhuriyet parlementoları seçimleri gündemde olduğu için, bu desteği LKP şu anda kaybetmek istemiyor.

Litvanya'lı yoldaşların otonomi kararı, SBKP önderliğini Aralık sonunda, MK'yi olağanüstü bir toplantıya çağırmaya yöneltmişti. Litvanya başkenti Vilna'da onbinlerce insan bir yürüyüş düzenleyerek, Litvanya KP'si ile dayanışmalarını dile getirirken, SBKP önderliği Moskova'da Litvanya KP'nin kararının geçersiz olduğunu, böyle bir kararı alma yetkisinin LKP'de bulunmadığını açıklıyordu. Bu MK toplantısı Gorbaçov'a Litvanya'ya giderek, son bir kez daha anlaşma yoluhu deneme görevi vermişti. Gorbaçov Ocak ortalarında, Litvanya'ya geldi ve görüşmelerinde SBKP önderliğinin tutumunu dile getirdi.

Gorbaçov'un Aralık sonu MK toplantısında yaptığı konuşma şu ana kadar yapılan konuşmaların, en serti idi. Gorbaçov bu konuşmasında Litvanya KP önderliğinin , 1989 ilkbaharındaki Sovyet Parlamentosu seçimlerinde, milliyetçi Litvanya "Halk cephesi'nin" gösterdiği, büyük başarıdan sonra sürekli geri adım atarak, "bölücü güçlere" giderek daha fazla taviz verdiğini ve "Sovyetler Birliğiyle olan federatif bağları parçalamaya yönelik " uygulamaları gündemine aldığını iddia etmişti.

Gorbaçov'a göre LKP "Parti çizgisinden uzaklaşmış" "tavizciliğin ideolojisini" yaymaya ve "milliyetçi ve bölücü güçlerle direk flört etmeye" başlamıştı. "Ayrılıkçı" örgütlerin yasaklanması, şimdi daha bir ciddi düşünülmeliydi.

Sovyet parti ve devlet önderliği, SSCB'nin çözülmesine izin vermeyecekti. Bu konuda "kimsenin merkezi iktidarın hedefleri ve olanakları konusunda hayale" kapılmamasını hatırlatmıştı Gorbaçov. SSCB'nin çözülüşü beraberinde, "Avrupa ve dünyadaki politik durumun, istikrarsızlaşmasını" getirirdi ve bunda **kimsenin** çıkarı yoktu. Gorbaçov'a göre "bölücülerin destek umdukları" çevreler de dahil batılı, devlet adamlarının hepsi SSCB'nin devlet bütünlüğünün, korunması gerektiğini düşünüyorlardı.

Gorbaçov'un bu kendi iddiasına kendisinin inanıp inanmadığı, yada bu iddiayla salt ulusal hareketleri demoralize, etmeyimi hedeflediği cok önemli değil. Ama en azından emperyalist güçlerin, SSCB'nin istikrarsızlaştırılmasında çıkarları olmadığı tezi, tartışmalı bir tez.

Batılıların Gorbacov'u biryandan destekleme, diğer yandan SSCB'nin "kontröllü" çözülüşünün devam ettirilmesi tutumlarında somutlaşan çelişki kolay cevaplara izin vermesede, bir çok gelişme yukardaki tezin, tersinin geçerli olduğunu gösteriyor.

Gorbaçov açık bir çıkmazda: Bir yanda SSCB'nin büyük bölümünde ortaya çıkan, otonomi hareketlerini ve girişimlerini taviz ve ağır tehdit karışımı müdahalelerle, **politik** olarak "yola getirme" çabalarının tümü istenilen başarıyı göstermiyor. Zamanın otonomi yönelimleri yönünde işlediğini görmek gerekiyor. Çatışma bölgelerinin sayısı, tüm bu müdahalelere rağmen, azalacağına çoğalıyor. Ulusal problemlerin kapsamı ve derinliği büyüyor. Bu yönelimin değişmesi ise kısa vadede mümkün gözükmüyor.

Diğer yanda SSCB önderliği, ulusal celişkiler için **politik** çözümün dışında bir çözüm yoluna izin vermiyeceğini, **politik** çözümün dışında bir başka çözümün olamayacağını kararlılıkla vurguluyor. Herhangi bir Cuhuriyet hükümetine karşı askeri bir müdahale, dış politikada, reform politikaları ve "yeni düşünüşle" açıklanmayacağından, bu tutum kendi icerisinde, mantıklı gözüküyor.

Bu açmaz tüm taraflar tarafından bilindiği için, merkezin ordunun da devreye sokulabileceğine, ilişkin tehtidleri ulusal hareketleri ürkütmenin dışında, ciddi bir şekilde artık korkutmuyor. Tüm bu tehtidler daha çok, "ayrılıkçı güçlerin" işine geldiği ve havayı daha fazla kızıştırdığı için, sonuçta verimsiz tehditler olmaya mahküm oluyor. Bu durum bu şekliyle aylardır sürüyor ve konuşma yoluyla gerçekleştirilmek istenen, ikna metodları tükenmişe benziyor.

Tam da bundan dolayı geçen yılın Eylül ayında, sorduğumuz soru halen geçerliliğini koruyor. "Tam da bu açmaz parti ve ordu önderliğini Baltık ülkelerinde, ibret verici bir örnek yaratmaya, köpeğin sadece havlamadığını, bir kez daha ısırabileceğini göstermeye itmez mi?.." Bu ihtimal dışı bir olanak değil, ama uygulanabilmesi ancak önderlikteki bir değişiklik ve iç ve dış politikalardaki, bir dönüşümle elele gerçekleşebilir. Burada Batı Almanya ile Doğu Almanya'nın birleşmesi durumunda, SSCB'de iktidarı bir "Generalin" alacağı tehdidinde bulunan Gorbaçov'un Mitterand'a söyledikleri hatırlanmalıdır. Perestroika bir kaç yıl içinde ve nihayet bir kaç ay içerisinde savaş sonrası düzenin çözülmesine ve böylece geleneksel Sovyet "güvenlik sisteminin" ve "Avrupa'daki güçler dengesinin" çözülmesine yol açtı. Gorbaçov bir kez Brejnev Doktirini yerine her ülkenin "özgürce seçimini yapması" prensibini yerleştirince çevresindeki ülkelerin bir bir "reel sosyalizmin" toplumsal sisteminden ve iktidar blokundan hızla uzaklaşacakları belliydi. COMECON ("sosyalist" ülkelerin kendi aralarında kurdukları ekonomik işbirliği örgütü) ve Varşova Paktı şu anda içi boş paktlardan başka bir şey değil.

Şu anda yalnız tek sorun var: Savaş sonrası düzenin çözülüşü ve emperyalist iktidar blokunun atağı en azından Sovyet sınırlarında durdurulabilecek mi? Bunu başarabilmek için Gorbaçov tüm ulusların "özgürce seçim yapmaları" prensibini yeniden sınırlıyor ve SSCB içerisinde bir çeşit Brejnev Doktrini uygulamaya başlıyor. Bu doktrini **politik** araçlarla hayata geçirme şansı ise çok az ya da hiç yok denilebilir.

Son bir buçuk yıl içerisinde Sovyet Cumhuriyetleri Estonya, Letonya, Litvanya, Moldavya, Azerbeycan, Gürcistan "bağımsızlıklarını" dile getiren yasalar çıkardılar, açıklamalarda bulundular. Bunun dışında bu cumhuriyetler kendi toprakları, kaynak ve üretim araçları üzerinde mülkiyet hakkı iddia ediyorlar. Sovyet merkezi hükümeti Kasım ayı ortasında tüm bu bağımsızlık açıklamalarının geçersiz ve anayasaya aykırı olduğunu ilan etti. Geçersiz ilan edilen yasalar arasında Litvanya vatandaşlığını düzenleyen yasa ile Estonya ve Letonya'nın yeni seçim yasaları da yer alıyor. Pratikte ama bu cumhuriyetler geçersiz ilan edilen yasa ve belirlemelere göre hareket ediyorlar. Ve böyle hareket etmeye de devam edeceklerini her fırsatta açıklıyorlar. Bu tür yasaları çıkarmaya da devam ediyorlar. Örneğin Litvanya ve Letonya Aralık ortasında anayasalarındaki KP'nin öncülüğünü belirleyen maddeleri kaldırdılar.

Bu kararlar Gorbaçov'a vurulan ek darbeler niteliğindeydi. Çünkü Gorbaçov daha o sırada KP'nin öncü rolünü tartıştırmayacağını ve rekabet eden partilerin varlığını tanımayacağını açıklamıştı. Gerçekte ise Sovyet Cumhuriyetlerinin çoğunda tahammül edilen ve hatta legalize edilen bir çok muhalefet partisi var. Ve bu partilerin güçlerini, kitle desteklerini ilkbaharda yapılacak olan Cumhuriyet parlamentoları seçimleri gösterecek. Bu seçimlerden sonra kimi Sovyet Cumhuriyeti'nde Moskova'daki merkeze muhalif konumda yer alan hükümetler oluşabilir.

Tek tek Sovyet Cumhuriyetlerinin açık otonomi girişimleri SSCB'deki "ulusal sorunların" buz dağının sadece zirvesini oluşturmaktadır. Ülkenin bir çok bölgesinde yüzbinlerce insanın oturduğu topraklardan kaçışına ve binlercesinin ölümüne sebep olan çeşitli uluslar arasındaki ateşli çarpışmalar biteceğe benzemiyor. 1987 yılında resmi açıklamalara göre 51 yerde Sovyet Güvenlik Güçleri "sükuneti" sağlamakla görevlendirilmişlerdi, 1989 sonbaharında benzer yer sayısı 71'e çıkmıştı ve yakın gelecekte 121'e çıkacağı tahmin ediliyor.

Ekonominin felaket halindeki ve sürekli kötüleşen durumu olmasaydı bile Gorbaçov'un pozisyonu bu ağır sorunlar karşısında tehlikeli olacaktı.

(Arbeiterkampf, Sayı 314, 8 Ocak 1990)

Kifayet Ana ile röportaj

saldırıya uğradık. Saldırı sırasında bayılmışım. Gözümü hastahanede açtım başıma polisler toplanmıştı . Serum takmaya çalışıyorlardı. Açlık grevinde olduğumu ve tedavi kabul etmediğimi söyledim. Polisler beni oradan alıp DAL'a götürdüler. Orada diğer açlık grevcileriyle karşılaştık. Meğerse ben hastahaneye götürülürken diğer grevcilerde DAL'a götürülmüşler.

D.İ.:DAL nasıldı?

K.Ana:Çok kötüydü. Iki gün boyunca içleri suyla doldurulmuş tek kişilik hücrelerde tutulduk. Soğuktan zangır zangır titriyordum. Her yanım kırılmış gibi ağrıyor, bitkin bir hale gelmiştim. Çünkü her yan suyla dolu olduğundan oturmak bile olanaklı değildi. Toplam 20 kişiydik. Aramızda 2 tanede öğrenci vardı. Bize su vermekle suçlanıyorlardı. Bir ara karşılaştık . Çok kötü durumdaydılar. Dayak yedikleri her hallerinden belliydi.

Sonra DGM savcılığına çıkarıldık. Savcı hakaret etmeye çalışıyordu. Bende kötü bir şey yapmadığımızı, çocuklarımızın haklı taleplerine sahip çıktığımızı, hakaret edilmesi gerekenlerin çocuklarımızı ve bizleri bu duruma düşürenler olduğunu söyledim. Tümümüz serbest bırakıldık

Cezaevindeki açlık grevinin bittiğini haber alınca öğrencilerin Mülkiyeliler Birliği'nde Verdikleri çorbadan ibaret yemek ziyafetinde açlık grevine son verdik. Sabah çocuklarımızı görmek için Aydın'a gittik. Ne yazık ki açlık grevinin bitmemiş olduğunu öğrendik. Çocuklarımıza şekerli su, tuz verilmediği gibi sularıda kesiliyormuş. Cezaevi önünde oturma eylemi yapmaya başladık. Polisler bizi videoya alıyorlardı. Bizde düşman çatlatmak için Halay çekmeye başladık. Aramızda henüz ameliyattan yeni çıkmış tutuklu Halil Öter'in annesi Fatma hanım da vardı. Yarasından kanlar akıyordu o haliyle bizimle sonuna kadar halay çekmekten vazgeçiremedik. "Ölsemde sizlerle birlikteyim." diyordu. Bir ara polisler megafonla "sizlere dağılmanız için 3 dakika mühlet dağılmasanız zor kullanacağız" dediler ve saldırdılar. Coplar, tekmeler, yumruklar başımıza, sırtımıza yağmaya başladı. Olayı görüntülemeye çalışan gazetecilerin fotoğraf makinaları ellerinden alındı.

Aramızda 9 yaşında, bizimle Ankara'da 10 gün açlık grevi yapan bir kız çocuğumuz da vardı. Polisler annesini götürmeye çalışırlarken annesini bırakmamak için annesinin bacaklarına sarılmıştı. Polisler onu da saçlarından yakalıyarak yolun kenarında bulunan yeni biçilmiş buğday saplarının bulunduğu tarlaya fırlattılar. Çocuğun her yanı sıyrıklardan kan revan içinde kalmıştı. Bir çoğumuz polislerce alınmıştı. Ancak direnmemiz sonucunda 7 kişinin dışındakileri polisin elinden kurtarmayı başardık. Cezaevi önünde aileler olarak eylem yapan yaklaşık 100 kişiydik. Yaklaşık 30 gündür evlerimizden uzakta idik ve üzerimizi değiştirmemiştik üzerimi değiştirmek için eve gittiğimde açlık grevinin bittiğini öğrendim bir anayla birlikte cezaevine gitmek için yola koyulduk sevincimizden elele tutuşmuş Hey Dev–Genç'li marşını söylüyorduk.

Çocuklarının cezaevlerine girmesiyle birlikte aileler ekonomik olarak büyük zorluklarla karşı karşıya kaldılar. Geçimlerini sağlamak ve içeridekilere bakmak için kimimiz el işleri (örgü vs.) yaparak, kimimiz çocuk bakıcılığı yaparak ve bir çoğumuz pazarlamacılık yaparak geçimimizi sağlamaya çalışıyoruz. Bu nedenle birçoğunun ayıracak zamanı olmuyor. Ayrıca baskı ve işkencelerden dolayı insanlar çok haklı ve meşru da olsa eylemlere katılmaktan korkuyorlardı. Yapılan eylemler bu korku havasını dağıttı ve katılım fazlalaşmaya başladı.

D.İ.:Son yaptığınız eylemlilikler nelerdi?

K.Ana:Son olarak yaptığımız eylemlilikler Mehmet Yalçınkaya ve H.Hüsnü Eroğlu'nun öldüğü açlık grevlerine ilişkindi. Bir çok şehirde Açlık grevleri yapıldı. Duyarsız ve sekter davrandıkları için SHP Adana il binası işgal edildi. Mehmet Yalçınkaya'nın ailesi ve mezarı ziyaret edilip mezarlıkta saygı duruşunda bulunulup sloganlar atıldı.

D.İ.:Bu alana ilişkin yurdışında yapılması gerekenler konusunda önerileriniz var mı?

K.Ana:Insanlar nerede olurlarsa olsunlar kötülüklere karşı iyi ve güzelden yana tavır almalıdırlar. Tutuklular ve aileleri oldukça zor koşullar altında yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Yurtdışındakilerin maddi ve manevi dayanışmayı güçlendirmeleri bu zorlukların daha kolay aşılmasını sağlar.

D.İ.:Son bir şey.

K.Ana:
Öyle büyüttüm ki onları
Koptular birer birer
O güzel görkemli gün gelince
Belki belki yine geri gelirler.
Ölünceye kadar bekleyeceğim onları yavrum.
İstemeden sizi yorduk. Acılarınızı tazeledik. Sağolun. Mücadeleniz mücadelemizdir.

KÜRT SORUNU İÇİN ÇÖZÜMLER -II-

Günümüzde her milli mesele gibi Kürt meselesi bakımındam da (emperyalizmin "çözümleri" bir tarafa bırakılırsa) üç "Çözüm yolu " üç siyaset bulunmaktadır. Birincisi, egemen ulus burjuvazisinin siyaseti; bu çözüm yolu resmi devlet politikası şeklinde uygulaniyor. Ikincisi Kürt milliyetçilerinin savundukları ayrılma yolu. Üçüncüsü ise devrimcilerin savundukları yol: İki ulusun eşit ve özgür gönüllü birlikteliği yolu.

Devlet politikası

Birinci yol, yani bugüne kadar devletin uyguladığı "Kürt politikası" milli baskı ve zorla asimilasyon politikası olmuştur. Milli baskı, iktidardaki sınıflar birleşimine uygun olarak, içeriği farklılaşsa da, yıllardır hemen hemen aynı biçimler altında süregelmiştir.

Yüzyıl önce Abdulhamit, böl ve yönet politikasıyla bölge halklarını birbirine düşürmüş, Ermenilerin karşısına Kürt milislerini yedi "hamidiye Alayı" ile çıkarmış; Kurtuluş savaşında emperyalist işgalcilere karşı Kürt halkının desteğini alan Kemalistler, savaştan sonra verdikleri sözleri yerine getirmemiş, Kürt meselesine şoven bir milliyetçilikle bakmaya başlamışlar; çıkan 17 isyanı kanla, katliamla bastırmışlardır. Sonraki yıllarda Kürt egemenlerinin hakim ittifakla bütünleşmesi ve bastırma politikalarının da etkisiyle Kürt bölgelerinde uzun yıllar ses çıkmamış, ama bu bölgelere sürekli kuşkuyla ve "sürgün yeri" olarak bakılmış, 1950'lerde kapitalizmin bu bölgelerde de gelişmesine rağmen yine de yeterince yatırım yapılmamış, hizmet götürülmemiş, yoğun bir sömürü sonucunda, bilinçli olarak geri bıraktırılmıştır.

Günümüze dek Kürt meselesi, konuşulmasına, tartışılmasına ve herhangi bir çözüm önerisine imkan tanımayan bir tabu halinde tutulmuştur. Sorun, milli baskı geleneğinin sonucu olarak, yalnızca askeri çözümlerle ele alınmış; politikacılardan çok askerlerin üzerinde konuşabildiği bir konu olarak değerlendirilmiş ve bu soruna sürekli "asker kafasıyla" bakılmıştır. Örneğin, Mareşal Fevzi Çakmak'ın "Doğuya, yol, okul, medeniyet götürmek bunları biliçlendirir, sonra bağımsızlık isterler" görüşü revaçta olmuş ve genellikle bu şekilde davranılmıştır. Daha yeni emekli Korgeneral Faruk Güventürk'ün 1966 yılında 7. Kolordu Komutanlığında görevli iken Cumhurbaşkanı'na hazırladığı bir raporda: "Güneydoğu Anadolu'ya Lazlar'ın yerleştirilmesini" önerdiği açıklanmıştır. (17.7.1987 Günaydın)

İşte böyle bir anlayışla; tam bir asker kafasıyla, Kürtler kendilerine zorla kabul ettirilen bir düzende yaşamaya mahkum edilmişlerdir. Bir parça ekmek parası kazanmak uğruna sınır boylarında kurşunlanmışlar, zamanı gelince devletin ordusuna asker yazılmışlar ve yine kendi kardeşlerini kurşunlamaya zorlanmışlar; toprak ağalarının tarlalarında karın tokluğuna çalıştırılmışlar; Kürtçe konuştukları için hapse atılmışlar, Kürtçe konuşmak suçuyla çıkarıldıkları mahkemede Türkçe bilmedikleri için dertlerini anlatamamışlar, türkülerini söyleyememişler, Kürt oldukları için harcanmışlar ama Kürtlüklerini savunamamışlar...

12 Eylül'le birlikte de Kürtler üzerindeki ulusal baskı ve zulüm olanca şiddetiyle sürdürülmüştür. 12 Eylül, bütün Türkiye'de olduğu gibi Kürt halkının yaşadığı bölgelerin üzerine de kabus gibi çöktü. Bu bölgelerde tenkil ve pasifikasyon uygulandı, köylere arama bahanesiyle askeri operasyonlar düzenlendi. Cuntanın generalleri baskın yapılan köylerin yakılması için emir verdiler.(1) Binlerce Kürt köylüsü işkence tezgahlarından geçirildi; binlercesi hapishanelere dolduruldu. Ideolojik düzeyde şovenizmin en uç noktalarına ulaşıldı. Generaller, Kürt halkına yapılanları fazlasıyla tekrarladılar. Bölücülük gerekçesiyle Kürt halkı üzerinde uyguladıkları katıksız ayrımcılık (discrimination) siyasetiyle asıl bölücülüğü kendileri yaptılar.

Bu uygulamalara tepkiler de geldi

1984'te Kürt bölgelerinde başlayan silahlı eylemler önce her zaman olduğu gibi basit eşkiya olayları olarak gösterilmeye ve geçiştirilmeye çalışıldı. Ama bu olayların bir"gerilla hareketi" olduğu sonunda hükümet tarafından da açıklanmaya; ve buna karşı bir Kotr–Gerilla hareketi uygulanmaya başlandı. Kotr–Gerilla, bugün eski politikalarla birlikte sürdürülmektedir. Ama Kürt sorunu, bugün her dönemdekinden daha fazla bir ölçüde Ortadoğu sorununun, ayrılmaz bir parçası haline gelmesi dolayısıyla ABD'nin doğrudan ilgi alanındaki bir konu niteliğini de kazanmıştır. Kürt sorunu uluslararası bir boyuta ulaşmıştır. Uygulanan Kotr–Gerilla politikası sorunun insan hakları açısından uluslararası platformlarda tartışılmasına neden olmaktadır. Bu durum aynı zamanda Türkiye'deki bazı çevrelerin Kürt sorununu tartışmaya başlamalarını da gündeme getirmiştir.

Bugün Kürt sorununu "çözmek" için yürütülen operasyonlarda, köyler bombalanmakta, yakılmaktadır. Binlerce insan gözaltına alınmakta, işkencelerden geçirilmekte, cezaevlerine doldurulmaktadır. Diyarbakır cezaevindeki tutuklulara özel olarak işkenceler yapılmış, 50'den fazla tutuklu cezaevinde işkenceyle öldürülmüş ya da bu işkence ye karşı direnirken kendilerini yakarak ve ölüm oruçlarında can vermişlerdir. Devlet kuvvetleri, ordu ve polis Kürt bölgelerinde halka "Allah'a ve Resuluna iteate" ve "Allah yolunda savaşa" çağıran ayetli–hadisli bildiriler dağıtılmakta, resmen cihad çağrısında bulunmaktadır.(2000'e Doğru sy:1) Köylüler korucu olmaya zorlanmakta, kabul etmeyenlere dayak atılmakta, işkence yapılmaktadır. Kanun kaçaklarına, koruculuk görevi verilmekte; birbirlerine düşman aşiret mensupları korucu olarak silahlandırılmakta, bölge halkı göçe zorlanmaktadır. (Ömeğin, 1987 yılında Tunceli'nin 234, Erzincan'ın 250 köyü boşaltılmış ve ve bu yöre halkı İzmir, Antalya gibi kentlere yerleştirilmiştir.) Vietnam'da olduğu gibi, küçük yerleşim birimleri dağıtılarak köylüler büyük yerleşim birimlerinde toplaştırılmaya ve "stratejik köyler" oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Kürt halkının tümü, "beyaz", "-mavi", "sarı" ve "kırmızı" renklerle fişlenmekte; Kürtlere "devlet yanlısı", "kararsız", "sempatizan" ve "-militan" damgaları vurulmaktadır. (2000'e Doğru sy:5) Ihbarcılık bütün bölgede dayak zoruyla yaygınlaştırılmakta; köylülerden birbirleri aleyhine ifadeler toplanmaktadır. Bazı köyler toplama kampına çevrilmiş durumdadır; köye giriş–çıkış karakol komutanının denetimi altında olmakta, köylülere günlük yaşantılarıyla ilgili tekmil verdirilmektedir. Bir çok okul ve sağlık ocağı, karakol ve kışla haline getirilmiştir. Kuşkulu görülen herkes hakkında resmi belgelerle "yakala ve öldür" emri verilmektedir. Bütün bülge düzeyinde zorla asimilasyon uygulanmakta, Kürtçe olan köy isimleri değiştirilmekte, çocuklarına Kürtçe isim veren ana–babalar mahkemelere çıkarılmaktadır.(2)

Devletin bugün Kürt sorununu nasıl çözdüğünün basına yansımış bazı kesitlerinde şunlar görülmektedir:

"Jirki aşireti lideri Tahir Adıyaman için çok şeyler söylenir. 7 askerin öldürülmesinden sorumlu tutulduğundan, kanun kaçağı olduğundan, devletin kendisini Apoculara karşı silahlandırmış olduğundan, binlerce adamdan oluşan milis gücü olduğu söylenir." (Yeni Gündem, sy:78, 1987)

"Koruculuk kabus gibi oldu. Zorla korucu yapılmak istenen bazı köylüler ve baskı altındaki muhtarlar köylerini terk ediyor... Mardin'de Yolüstü Karakol Komutanı Başçavuş Orhan, bütün köylüleri meydana toplamış, şunları söylemiştir: 'Ya bütün silahları alacaksınız, ya da buradan çıkıp gideceksiniz. Yoksa sizi yaşatmam.' Gidemeyenlerse ya koruculuğu kabul ediyor ya da Avukat Şehmuz Miroğlu'nun söylediği gibi 'çeşitli bahanelerle köye operasyon yapan askerlerin hakaretlerine ve dayaklarına katlanmak zorunda kalıyor' askerlerin yerleştiği köylere gazeteciler sokulmuyor. Askerler gittikiri köylerde okullara yerleşiyor, fiilen gece sokağa çıkma yasağı uygulanıyor... Ihbarcılık had safhaya varmış durumda... Bölgeye sinen korku köylerde, ilçelerde, şehirlerde farklı suretlerde ortaya çıkıyor. Insanlar konuşmaktan, resim çektirmekten, özellikle isimlerinin yazılmasından kaçınıyorlar." (Yeni Gündem sy:91, 1987)

"Köy korucuları korkutmaya başladılar. Köy korucusu olarak görev yapanlar arasında zorla kız kaçırma, ev kundaklama ve basma gibi suçlarla hüküm giyip hapse düşenler var. Bunların bir kısmıda eski sabıkalı." (Nokta, sy:16, 1987)

"Lice'nin 65 köyünün her birinde 10 zoraki korucu isteyen Üstteğmen Murat Odabaşı, köylüleri esas duruşta tutup evire çevire döverek korucu yapmaya çalışıyor." (Nokta, sy:43,1987)

"Doğu'da Jirkilerle anlaşma. Devletin umudu kanun kaçakları..."(2000'e Doşru sy:22, 1988)

SHP Diyarbakır Millevekili Fuat Atalay dün düzenlediği basın toplantısında Lice köylerinde korucu olmayı kabul etmedikleri için 100 köylüye jandarmanın 'işkence' yaptığını ileri sürdü." (Cumhuriyet, 11.1.1988)

"Diyarbakır–Pirinçlik mezrasında geçen hafta sonunda evinden alındıktan sonra işkence edilerek öldürüldüğü öne sürülen Zülfükar Bayram ile ilgili olarak Pirinçlik Karakol görevlilerinden 4'ü dün tutuklandı" (Cumhuriyet, Mart 1987)

"Mardin'de toplu dayak: Kendilerine 'toplu işkence' yapıldığı iddiasıyla SHP Genel Başkanı Erdal İnönü'ye başvuran Madin'in Gercüş ilçesine bağlı Güzelöz Köyü halkı içlerinden 12 kişinin jandarma karakolunda elleri gözleri bağlanarak çırılçıplak dövüldüğünü, daha sonra köy okulunun bahçesinde toplanan tüm erkeklerin sıra dayağından geçirildiğini, bir köylünün çırılçıplak soyularak kadınlara teşhir edildiğini öne sürdüler... Midyat Sağlık Ocağı tabipleri yaptıkları muayene sonucu 8 köylüye de olaydan 11 gün geçmesine karşın 4 ile 10 gün arası rapor verdi... Köylülerin SHP Milletvekillerine anlattıklarına göre, karakolda dayak yiyenlerin serbest bırakılmasından sonra 500 kadar jandarma köyü basarak aile reisi erkekler dışında tüm köy halkını okul bahçesinde toplayarak köylerdeki tüm evleri aradı. Gözelöz köylüleri olayın gelişmesini daha sonra şöyle anlattılar: ' Evlerde herhangi bir şey bulunmayınca kadınları evlerine gönderdiler. Bizi de okulun içine alarak teker teker dövmeye başladılar. O gün okulda ders yapılmadı ve biz Cuma namazına gidemedik. Sabah başlayan dayak saat 15:00'e kadar sürdü. Bu arada içimizden birini çırılçıplak soyarak okulun penceresine çıkardılar ve tüm kadınlara gösterdiler. Köyümüzdeki 4 çocuğa da eşkiyanın ne zaman geldiğini, hangi yöne gittiğini sorarak manyetolu bir cihazla elektrik verdiler. Ağızlarından verdikleri bu elektrik sonucunda çocuklarımızda kanama görüldü. Batman'a götürerek tedavi ettirdik." (Cumhuriyet; Nisan 1987)

"SHP Batman İlçe Başkanı Salih Aktan, Siirt'in merkez ve Batman ilçelerinde 57 kişiden 16 gündür haber alınamadığını işkence seslerinin emniyete komşu evlerden duyulduğunu söyledi. Batman'da gözaltına alınanlardan 8'i SHP üyesi." (Cumhuriyet, 9.1.1988)

"SHP Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay düzenlediği basın toplantısında şu iddalara yer verdi: 'Diyarbakır'da sorgulama merkezi Hitler Almanya'sındaki işkence uygulamalarını geçti. Son aylarda Diyarbakır ve çevresinde 100'e yakın insan gözaltına alınıp işkence gördü. Diyarbakır'daki sorgulama merkezi, yani Çevik Kuvvet ekibinin bulunduğu binadaki 53 ve 54 nolu hücrelerde işkence aletleri ele geçmiştir. Burada vatandaşların kafalarına elektrikli miğfer geçirilmekte, cinsel organlarına cereyan verilmektedir. Filistin askısı, falaka, tuvalete çıkma yasağı gibi işkenceler sürmektedir. Bazı köylerde 'özel durum' ilan edilmiş. Gübre yığınları dağıtılıp altında insan aranıyor, gelişigüzel aramalar sırasında jandarmalar süngülerini kadınların göğüslerine dayıyorlar. Köy koruculuğunu ve ihbarcılığı kabul etmeyen köylüler işkence görüyorlar." (Söz, 11.1.1988)

"SHP Milletvekili A.Güven Gürkan bir belge açıkladı: 'Bu belgede sıkıyönetim komutanlığı, ilgililere örgüt elemanlarının yakalanıp öldürülmesi' için emir çıkarmaktadır. Emir açıkça 'yakala ve öldür' diyor... Böyle bir durumda bir çok masum ve suçsuz insanın bölücü ve yıkıcı örgüt elemanı sanılarak 'yakalanması ve öldürülmesi' adeta kaçınılmaz bir 'kaza' haline geliyor. Ne yazık ki bu tür 'yanlışlıklara' çok rastlanmaktadır." (...) "Komando tim komutanı Asteğmen Ümit Ertaç Zileli'de bu belge ile yaptıkları operasyolara tanıklık ediyor." (2000'e Doğru sy:47, Kasım 1987)

"Köylüler ihbarcılığa zorlanıyor. İşkenceli sorguları Mardin Emniyet Müdürü Aydın Genç ve Lice Jandarma Komutanı Murat Odabaşı'nın yürüttüğü bildiriliyor. SHP Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay birçok köyün baskı altında olduğunu ve bazı köylerden göçün sürdüğünü bildiriyor." (2000'e Doğru sy:4 Ocak 1988)

"Hakkari: toplama kampı mı?.. Işıkveren köyünde giriş çıkış kontrol altında. Köyün tüm sakinlerinin kimlikleri jandarma karakolunda muhafaza ediliyor. Köyden herhangi bir nedenle ayrılanlar gittikleri yeri, ne amaçla gittiklerini ve ne zaman döneceklerini bildirmek zorundalar. Odun kesmeye ihtiyaca ve isteğe göre değil, jandarma tarafından belirlenen günlerde gidilebiliyor. Çobanlar sürü otlatacakları yeri de her gün karakola bildirmek zorundalar. Işıkverenliler koruculuğu kabul etmemişler. Başlarına ne geldiyse bu yüzden gelmiş...13 Kasım 1987'de tüm köylüler çoluk çocuk karakolun önüne getirilip akşama kadar bekletiliyorlar. Ertesi gün biraz insafa gelen jandarma, bu kez yalnızca erkekleri tutuyor ama 11 saat tek ayak üzerinde. Bazı geceler köyün kadınları nezarete atılıyor. Bütün bu baskılara dayanamayan köy halkı 15 Kasım 1987 günü toplu olarak köyü terk etmek istemiş. Ancak jandarma sille tokat geri döndürmüş köylüleri. 19 Şubat 1988'de Işıkveren jandarma komutanı tarafından tebliğ edilen belge ise Işıkverenlilerin bütün özgürlüklerini ortadan kaldırıyor. 13 maddelik bu belge köyü tam bir kışlaya çevirmiş durumda..." 2000'e Doğru, sy:13, Mart 1988)

"1986 yılında Içişleri Bakanlığı Güneydoğu ve Doğu illerine bir genelge gönderdi. Bu genelge üzerine Kürtçe isimler devlet zoruyla, mahkeme kararıyla düzeltilmeye başlandı. Zozan, Suzan oldu. Yekbun, Ardıl, Rorint, Rojbin, Rojevelat gibi isme sahip olanlar hakkında dava açıldı." (Yeni Gündem, sy: 81, 1987)

"Elazığ ve Tunceli'de 700'den fazla köyün adı değiştirilmiş. Eski isimlerin çoğu Kürtçe ya da Ermenice. Aslında büyük şehirlerimizin adları da yabancı kökenli. İstanbul Yunanca Astanbulin'den, Ankara Firigyalıların Angora'sından geliyor. (2000'e Doğru, sy: 50 Aralık 1987)

"SHP Hakkari Milletvekili Cumhur Keskin; Meclis kürsüsünden hükümete çağrı yapıyordu. 'Yasak koymak, bölge halkının ana dilini konuşmasına engel olmak, güvenlik soruşturmasıyla vatandaşa devlet kapılarını kapatmak, ad değiştirmek, işkence etmek, dayak atmak, toplu gözaltına almak, sürgüne yollamak için elinize aldığınız sopayı artık bırakın (...) bölgenin sosyo–ekonomik yapısında Ortaçağ kalıntısı kurumlar varlığını korumakta, feodal ve yarı feodal üretim ilişkileri devam etmektedir. Sıra bu teorik açıklamanın dayandığı olgulara geliyordu: Bölgede toprak dağılımındaki adaletsizlik devam etmekte. Büyük bölümünü topraksız köylülerin oluşturduğu üreticiler, yarıcılık, ortakçılık ilişkileri içinde yaşam mücadelesi veriyor. ANAP'lı–

toprak ağaları, geçmişte olduğu gibi, bugünkü siyasi iktidarı da yanlarına alarak, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yaylakları, kışlakları, meraları kullanıyorlar, kullanmaklada kalmayıp kira karşılığı köylülere veriyorlar. Meclis kürsüsünden, geri kalmışlığın uzun bir listesini de yapıyor, Cumhur Keskin. Keskin, 'olağanüstü hal uygulamasına gidilen yerlerdeki uygulamalar, sıkıyönetimi aratır olmuştur' tesbitini yapıyor. Dağı taşı güvenlik göçleriyle doldurmakla sorun halledilmez. Ya bölge köylerinde uygulanan gece sokağa çıkma yasağı!... 'Evinin kapısına çıkan vatandaşa ihtar yapılmadan ateş açılmaktadır. Bu şekilde uygulama sonunda yaşamını yitiren yüzlerce vatandaşımız bulunmaktadır.' Devlet, Doğu bölgesine yatırım yapmıyor değildi. 'Askeri tesisler, karakollar, polis lojmanları, emniyet sarayları' yapımına hız verilmişti. Öyleki bu yatırımlar bile yeterli görülmeyerek 'bölgede Endüstri Meslek Liseleri, temel eğitim yatılı okulları, tarım meslek liseleri dahil çok sayıda okul, kışla ya da karakol haline getirilmiş'ti. 'Sayın miletvekilleri, bu iddia garip gelebilir...' diyordu Keskin. 10 bin kişiye 2 doktor ve 7 yatağın düştüğü bölgenin bir kısım illerinde, sağlık ocakları ve sağlık evleri de Özal hükümeti döneminde karakol haline getirildi." (2000'e Doğru, sy:13 Mart 1988)

Yine SHP Milletvekili M.Ali Eren'de 19.1.1988 günü TBMM Genel Kurulunda gündem dışı yaptığı konuşmada şunları söylemiştir:

" Parlemento bu tabuyu yıkmak zorundadır. Kürt sorununu bütün yönleriyle ele alarak, gerçekçi çözüm önerileri üreterek, sorun tüm detaylarıyla tartışmalıdır.Aksi taktirde Türkiye'de demokrasi vesayet altında tutulmaktan kurtulamayacaktır. Bugüne kadar soruna doğru yaklaşım gösterilmemiş ve Kürtlerin varlığı sürekli yadsınmıştır. Bu insanlarımıza hep kuşku ile bakılmış, farklı siyasal ve ekonomik uygulamaya tabi tutulmuşlardır. Bu bölge bugüne kadar mahrumiyet bölgesi olarak bırakılmış, kendi dillerini konuşmaları ve yazım dili yasaklanmıştır. Doğu'da en basit bir olaydan tüm bölge halkı sorumlu tutulmuş ve kölüler çoluk-çocuk, yaşlı-genç ayrımı yapılmaksızın gözaltına alınıp işkence ve her türlü kötü muameleye maruz kalmışlardır. Bölgede asimilasyon var gücüyle devam ettirilerek isimler değiştirilmekte, vatandaşlar çocuklarına özgürce isim verememektedirler. Yakalanan sanıkların infazı olay yerinde yapılmaktadır. Tunceli Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı Osman Çitim'in yayınladığı genelge bunun en somut delilidir. Bölge valiliği vatandaşları güvenilir-güvenilmez olarak ayırıp güvenilir aşiret mensuplarını silahlandırarak, köy koruculuğu adı altında yeni bir güvenlik sistemi oluşturup halkı kendi kendisini korumaya zorlamaktadır." (20.1.1988 Cumhuriyet)

İşte devletin Kürt sorunu için getirdiği çözüm biçiminden bazı kesitler bunlardır. Diğer yandan, bu çözüm biçimine karşı çıkan Türkiye'nin aydınları da mahkemelere çıkarılmaktadır. Kürt ulusunun gerçeklerini dile getirdiği için onurlu bilim adamı Ismail Beşikçi yıllarca hapishanede tutulmuş, eziyet görmüştür. Günümüzde de Kürt halkından söz ettikleri için örneğin aralarında Aziz Nesin ve M.Ali Aybar'ın da bulunduğu birçok aydın Kürtçülük suçlamasıyla yargılanmak-tadırlar. Diyarbakır eski Belediye Başkanı Mehdi Zana ile birlikte diğer demokratlar ve devrimciler, kendilerine verilen ağır cezalara ilave olarak bir de Kürtçe savunma yaptıkları için cezalandırılmaktadırlar. Kürt sorunu konusunda haber ve yorum yayınlayan dergiler de aynı gerekçelerle toplatılmakta ve yasaklanmaktadır. Örneğin, "Kürtlere özerklik" verilmesinden sözettiği için Mustafa Kemal bile "Kürtçü" sayılmış ve bu sözlerle ilgili haber ve belgenin yer aldığı 2000'e Doğru dergisinin Eylül 1987 tarihli 35. sayısına polis matbaada el koyarak dağıtımını engellemiştir.

Kürt Milliyetçilerinin Yolu Kürt Sorununu Çözemez

Kürt sorununda ikinci çözüm yolu, Kürt milliyetçilerinin savunduğu ayrılma siyasetidir.

Milliyetçilik, bir ulus içinde sınıf ayrımı yapmadan güya bütün ulusun çıkarlarını savunuyormuş gibi görünme siyasetidir.

Milliyetçilik üzerine, bilim ve düşünceyle bağlantısı ve bu bakımdan değeri açısından; ve milliyetçilerin politikalarının içeriği açısından pekçok şey söylenebilir. Nitekim, çıkarları ve dolayısıyla da dünyaya bakışları çıkarlarına bağlı olarak farklılaşmış ve sınıflara bölünmüş çağımız toplumunda, ideoloji olarak milliyetçiliğin sınıfsal içeriği ve işlevi üzerinde çok şey söylenmiş ve yazılmıştır. Milliyetçilerin, bütün ulusun çıkarları diye ileri sürebildiği pek çok fikir ve politikanın dibi kurcalandığında bunların bütün ulusun değil, hatta ulus çoğunluğunun da değil, ulusun ekonomik olarak güçlü ve zengin bir azınlığının çıkarları olduğu ve ulusun geri kalan ekonomik bakımdan güçsüz ve yoksul çoğunluğunu bu çıkarların hizmetine koşabilmek için bu fikir ve politakaların inceltilip süslenerek bütün ulusun çıkarları olarak sunulduğu kolayca görülebilir. Bu sınıfsal özelliği ve yüklenmiş olduğu ideolojik işlevinden dolayı milliyetçiliğin, düşünce olarak; bilimsel içeriği ve mantık örgüsü herzaman zayıf ve dökülen, herhangi bir sistematiğe de sahip olmayan, üstünkörü ve dağınık bir şekilde biraraya toplanabilmiş yüzeysel, hiçbir derinliği olmayan çoğu da birbiriyle uygunluk içinde dahi olmayan bazı fikirlerin sözde ideolojik olarak takip edilmesi ve sunulmasından ibaret bir değer olduğu üzerinde uzun uzun durulabilir. Milliyetçiliğin, kapitalist toplumda burjuvazinin çıkarlarını maskelemekte kullandığı bir ideolojik hile olduğu kanıtlanabilir.

Milliyetçiliğin ve milliyetçilerin bırakalım ulusal sorunu çözmeyi, bu sorunu doğuran ilişki ve çelişkilerin temel dinamiklerini kavrayıp açıklayabilmeleri dahi becerebilecekleri bir iş olmaktan çıkmıştır.

Burada sadece Kürt milliyetçilerinin Kürt ulusal sorununu çözmek üzere bulup önerebildikleri fikirlerin neden yanlış ve çürük olduğuna işaret etmekle yetineceğiz.

Bugün Kürdistan'da Kürt milliyetçiliğini savunan düşünce ve akımlar vardır. Ve bunlar Kürt sorununun milliyetçi bir tarzda çözülmesi için mücadele etmektedirler. Bunların görüşlerinin özü özetle şöyledir: "Biz, bir avuç ulusal hain dışındaki bütün Kürtleri birleştirmek ve ayrı bir Kürt Devleti kurmak istiyoruz. Çünkü biz Kürt ulusunun çıkarlarını savunuyoruz ve onların milli baskıdan kurtuluşunu amaçlıyoruz. Bugün ise Kürdistan 4 devlet tarafından parçalanmış ve işgal edilmiştir. Kürt ulusu da bu dört parçada yer almaktadır. Bu sebeple Türkiye Kürdistanı'nda yaşayan Kürt halkının, öncelikle Türk halkıyla değil, diğer parçalardaki Kürt halkı ile birleşmesi gerekir. Kürt halkı ancak bu dört parçadaki Kürtler biraraya gelip kendi ayrı devletini kurdukları zaman kurtulmuş olacaktır." Evet, Kürt miliyetçilerinin savunduğu fikir özetle budur.

Kürtlerin ayrı devlet sınırlarıyla bölünmüş olarak yaşayan bir ulus olduğu; yeraldıkları devletlerde sınıfsal ve ulusal baskıya maruz kaldıkları bir gerçektir. Bu gerçeği bugün burjuvazi dahi kabul ediyor. Ama konu, milliyetçi değilde devrimci açıdan ele alındığında; yani Kürt emekçilerinin kurtuluşu olarak ele alındığında, bunların ancak, içinde yer aldıkları devletlerdeki diğer uluslardan emekçilerin kurtuluşuyla birlikte kurtulabilecekleri çok açıktır. Kendilerine sınıfsal baskı yanında ulusal baskı da uygulayan siyasi iktidara ve bu iktidarı ellerinde tutan sömürücü hakim sınıflara karşı mücadele ederek kurtulabilecekleri ve böyle bir mücadelenin ise diğer ulustan emekçilerle birlikte verilmesi zorunluluğu; ve sömürücü sınıflar iktidarına karşı mücadelenin başarıya ulaşabilmesinin böyle bir ortak ve birlikte mücadeleyi kolaylaştırıp kısaltılması gerçeği anlaşılabilecek kadar açık ve ortadadır.

Şimdi, Kürt emekçileri, milliyetçilerin görüşlerine göre davransalar, şöyle düşünecekler: "Bizler Kürdüz ve dört devlete parçalanmış bir ulusuz, bizim kurtuluşumuz bütün Kürt halkının birleşmesidir. Iran'da, Irak'ta, Suriye'de ya da Türkiye'de yaşayan Kürt halkını bu devletlerdeki hakim sömürücü sınıflara ve bunların iktidarlarına karşı mücadele ilgilendirmez. Bu konu diğer ulusları ilgilendirir, çünkü devlet onların devleti, iktidar mücadelesi de onların iktidar mücadelesi. Biz Kürtler bu işlere karışmamalıyız. Bütün Kürtlerin birleşmesini düşünmeliyiz." Bu, Kürt emekçilerini baskı ve sömürü altında uslu uslu uyutmaktan başka.bir politik sonuç doğurmayacak bir düşünce şekli olur. Evet, Kürt emekçileri, yoksul Kürt köylüleri, işte ancak böyle uyutulabilir. Ve en gaddar ve çağdışı feodal sömürünün, toprak ağaları ve tefeci tüccarların sömürülerinin altında (devlet Kürtlerin değil de başkalarının olduğu için) uslu uslu durmalarını sağlayacak bundan daha güzel, uyutucu ve sihirli bir türkü bulunamaz.

Diğer yandan, bölgelerindeki Kürt emekçileri üzerindeki çağdışı sömürüyü gerçekleştiren ağaların, egemenlerin de Kürt olduğu ve bunların mevcut düzenlerle bütünleştiği, hakim sınıflar ittifakı içinde yer aldığı ve siyasi iktidara ortak oldukları hiç akla gelmez.

Bugün Kürtdistan'da milliyetçi bir düşünceye sahip olan akımlardan birçoğu, sosyalizmin dünya çapında kazanmış olduğu teorik-ideolojik prestijin ve ulusal sorun karşısındaki tutarlı düşünceler savunmasının da etkisiyle açıktan "-milliyetçi" olduklarını söylemekte kendilerini "devrimci", "demokrat" vb. sıfatlarla adlandırılmaktadırlar.

Emekçilerin sömürücü hakim sınıflara karşı sömürüden kurtulma mücadelesinin, hakim sınıfların elinden siyasi iktidarı almak ve emekçilerin iktidarını kurmakla başarıya ulaşacağı, yani emekçilerin kurtuluşu için mücadele etmekten başka bir yolu olmayacağı bilincini taşımayan bir devrimcilik; ve Kürt emekçilerini böyle bir mücadeleden (devletleri olmadığı için) uzak tutan bir devrimcilik, açıktır ki, devrimcilik sayılmaz. Böyle bir "devrimcilik" Kürt emekçilerinin kurtuluşunu sağlayamayacağı bir yana Kürt ağaları ve egemenlerinin yoksul Kürt emekçileri üzerindeki sınıf sömürülerinin devamına yarayacak bir muhteva taşıdığıda ortadadır.

Kürt milliyetçilerinin, devrimcilik, demokratlık diye sunduğu propagandanın Kürt emekçilerince ciddiye alınması durumunda; yani dört devlete bölünmüş Kürt emekçilerine, bulundukları devletlerde hakim sınıflarla mücadele eden diğer ulustan emekçilerle ve bui emekçilerin mücadelesiyle birleşmeyi önermek yerine, bütün Kürtlerin birleşmesini önermelerinin Kürt emekçilerce ciddiye alınması durumunda bu ülkelerdeki sınıf mücadelesi içinde Kürt emekçilerinin pozisyonu yukarıda gösterilmeye çalışılandan farlı bir pozisyon olabilir mi? Yani Kürt emekçilerini, Kürt zenginlerinin, ağalarının, tefecilerinin ve geicilerin sınıf çıkarlarının uysal ve iteatkar hizmeçileri olarak tutmaktan başka bir anlama gelebilir mi? Ki, tekrar edelim bu zenginler, ağalar ve tefeciler mevcut düzenle bütünleşmiş iktidar odakları olmuş haldedirler.

Bu "Kürt demokratları " dışında kalan diğer Kürt devrimci-milliyetçileri ise önerdikleri çözümün Kürt milliyetçiliği olmadığını, kendilerinin M-L olduklarını dört ayrı devlet sınırları içinde bölünmüş olsa da, Kürt emekçilerinin bulundukları devletlerdeki diğer ulustan emekçilerle birleşmesinden daha kolay birleşebileceklerini; koşulların buna çok uygun olduğunu dört parçadaki Kürt emekçilerinin buna hazır olduğunu ve bunu kolayca başarabileceğini ileri sürerek; bütün Kürt emekçilerinin tek bir süreçte kurtulabilmelerinin ve bir emekçi halk iktidarı kurabilmelerinin mümkün olduğunu ve böyle bir devrimin Kürt ulusal birliği sorununu da çözüvereceğini iddia edebilirler. Bölgede Kürt emekçilerinin birleşerek böylesi bir emekçi halk iktidarını kuruvermelerinin koşullarının tarihsel olarak oluştuğunu söyleyebilirler. "Bölgedeki dört devletin kolayca icabına bakıp Kürt emekçilerinin kurtuluşunu sağlayıvermek imkanı doğmuşsa, sırf diğer uluslardan emekçilerin kurtuluş mücadeleleriyle birleşeceğiz ve onlarında kurtuluşunu sağlayacağız diye böyle bir imkanı kullanmamak ve Kürt emekçi devrimini yapmaktan vazgeç-mek olmaz" gibi itirazlar ileri sürebilirler.

Milliyetçi değil de M-L ya da devrimci olduklarının; Kürt emekçilerini kurtarma işiyle uğraştıklarının kanıtı olarak ileriye sürülebilecek böylesi düşüncelerin hiçbir tutar yanının olmadığı açıktır. Bu tür düşünceler (gerçekleri yansıtmadıkları ve gerçeklere dayanmadıkları bir yana), geçeklerden kaçış için insanlarınulusal özlemlerinin yoğunluğu ve şiddetinden kaynaklanıyor olduğunu düşünebileceğimiz) hayallerini ve mantıklarını zorladıklarının kanıtı olabilirler ancak. Gerçeğe sadık kalmak ve gerçeğe dayanmak isteyen herkesin kolayca görebileceği gibi, Kürt ulusunun yaşadığı bölgede (dört devlet) bu itirazları haklı gösterbilecek koşullar yoktur.

Türkiye'deki Kürt emekçisi ile İran daki ve başka ülkelerdeki Kürt emekçileri arasında ulusal bağdan başka bir bağ yoktur. Halbuki Türkiye'deki Kürt emekçisiyle Türk emekçisi arasında daha önemli bir bağ vardır. Bu, sınıf bağıdır. Örneğin, Irak Kürdistanı'ndaki Kürt işçileri ve köylüleri sömürmekte olan burjuvazinin ve toprak ağalarının Türkiye Kürdistanı'ndaki işçileri ve köylüleri de sömürmesi söz konusu değildir. Irak devletinin Türkiye'deki Kürtlere milli baskı uygulaması da söz konusu değildir. Açıktır ki, Türk emekçileriyle birlikte Türkiye'deki Kürt emekçilerini (ama Irak'takileri değil) sömüren ve burada Kürtlere milli baskı uygulayan Türkiye'deki hakim sınıflar ve onların siyasi iktidarıdır. Yani Irak'taki sömürücü sınıflar ve onların devleti değil. Hal böyle olunca, Türkiye Kürdistanı'ndaki işçilerin ve köylülerin sınıfsal ve ulusal bakımdan karşı karşıya olduğu güçler Irak (ve Iran, Suriye) Kürdistanı'ndaki işçilerin ve köylülerin sınıfsal ve ulusal düşmanlarından farklıdır.

Fakat Türkiye Kürdistanı'ndaki işçilerin ve köylülerin sınıfsal ve ulusal bakımdan karşı karşıya olduğu güçler, Türk işçileri ve köylülerinin de karşı karşıya olduğu güçlerdir. Türkiye'de Kürt ve Türk emekçilerinin karşı karşıya bulunduğu güçler ortaktır. Bu nedenle birlikte olmaları ve ortak mücadele vermeleri kendi kurtuluşları için en elverişli durumdur.

Kürt milliyetçilerinin önerdiği bir yoldan, yani sınıfsal düşmanları ve maruz kaldıkları milli baskının kaynakları ortak ve aynı değil ayrı olan; Kürdistan farklı parçalarında dört ayrı devlet sınırları içinde yaşayan Kürt emekçilerinin aynı süreçte ve birlikte kurtulmalarını ve kurtulabileceklerini savunmak onların kurtuluşunu geciktirmek anlamına gelebileceği gibi, Türkiye'de ortak bir hedefe yönelik Türk ve Kürt emekçilerinin birleşik mücadelesini de böleceğinden buna zarar da verecektir.

Devrimcilerin Çözüm Yolu

Devrimciler Kürt ve Türk halklarının özgür ve gönüllü birlikteliğini savunurlar.

Kürt sorununun üçüncü çözüm yolu devrimciler tarafından önerilmektedir.Devrimcilerin önerdikleri çözüm, ulusal-sınıfsal kölelik ve milliyetçilik yollarına taban tabana zıttır. Çünkü bu yol Kürt emekçilerinin, yalnızca emekçilerinin de değil, Türkiye'nin bütün emekçilerinin her türlü sömürüden, zulümden ve baskıdan kurtulmalarını içermektedir.

Devrimciler, bugünkü koşullarda, sadece (yada esas olarak) Kürt halkının kurtuluşunu amaçlayan bir "Kürt devrimciliğini" doğru bulmazlar. Kürt emekçileri kendi başlarının çaresine baksınlar, Kürt emekçilerinin kurtuluşundan "Kürt devrimcileri" sorumludur, bizi Türk emekçilerinin sorunları ilgilendirir şeklindeki bir anlayışa da kesinlikle karşı çıkarlar. Ve böyle bir anlayışı devrimcilik olarak kabul etmezler. Ve bu tür anlayışları devrimcilik değil, milliyetçilik olarak değerlendirirler.

Devrimciler, Kürt milli meselesine bağnaz-şoven Türk milliyetçiliğinin de, ezilen ulus tepkisini dile getiren Kürt milliyetçiliğinin de çözüm getirmeyeceğini savunurlar. Türk milliyetçiliğinin şovenizme yönelik içeriğine karşı çıkarken, Kürt milliyetçiliğinin demokrat içeriğini, haksızlığa ve zulme karşı çıktığı sınıra kadar hoşgörebilirler. Bu tür milliyetçiliğin ürünü olan yanlışları Kürt halkına karşı hatalarını paylaşmazlar.

Devrimciler, bütün diğer toplumsal meselelerde olduğu gibi, Kürt meselesini de sınıf mücadelesi açısından, emekçi sınıfların çıkarları açısından ele alırlar. Ve bu sınıf bakış açısı nedeniyle, sosyalist olmanın bir gereği olarak her türlü eşitsizliğe ve köleliğe karşı oldukları için Kürtlerin üzerindeki mevcut ulusal baskı ve eşitsizlik uygulamalarına, milli zulme karşı çıkarlar ve mücadele ederler.

Diğer ülkelerdeki ulusal sorunlar bakımından olduğu gibi, Kürt ulusal sorunu bakımından da genel çözüm ilkeleri bellidir. Bunlar, tarih içinde ortaya çıkıp uluslar sorununun çözümünde genel kabul gören ve bugün en azından kimsenin karşı çıkmadığı ve şeklen benimser göründüğü demokrasi ilkeleri ve demokratik hakların uluslar sorununa da uygulanmasıdır.

Ancak, emperyalizm çağında burjuvuzinin artık demokrasi ilkelerini ve demokratik hakları savunmaktan vazgeçmesi ve gericileşmesi; tarih içinde ortaya çıkmış burjuva-demokrasisini ve burjuva demokratik hak ve özgürlükleri savunmak ve gerçekleştirmek işlevini çoktan terk etmiş olması, burjuva hakların dahi gerçeklaşebilmesini, burjuvaziye rağmen ve burjuvaziye karşı bir mücadele konusu haline getirmiştir. Ulusal haklar da bu çerçevededir. ulsların kendi kaderini tayin hakkı da burjuva bir haktır.

Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı bir demokratik hak olarak her türden ulusal baskıyı, bir ulusun başka bir ulus ezerindeki üstünlük iddialarını ve egemenliğini reddeder; ulusların eşitliğini ve özgürlüğünü esas alır. Bu demokratik içeriğiyle ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, emperyalizm koşullarında müdahale ve sömürgeleştirme politikalarına karşı bütün ulusu ayağa kaldıran ve mücadeleye sokan bir hak haline dönüşür. Evet, bu hakkın içerdiği ulusların eşitliği anlayışı ve ulusların özgürlük ve de-

Kürt sorunu için çözümler

mokrasi talebi bir ulusu daha ileri ulusların üstünlük ve egemenlik iddialarına ve emperyalist sömürüye karşı direnişe ve savaşa sokar.

Ulusların eşitliği, özgürlüğü, kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi demokratik hakkı, işçiler bakımından, gerçek eşitlik ve özgürlük taleplerinin içinde, bu taleplerine bağlı bir demokratik haktır. Ve işçiler bakımından ulusal hak ve istekler, diğer uluslar üzerinde üstünlük kurmak, onları ezmek ve sömürmek için vesile ya da vasıta olarak görülmez ve kullanılmaz. Işçilerin diğer ulusları, diğer uluslardan çalışan insanları ezmek ve sömürmekten bir çıkarı yoktur. Başka bir ulusu ezen ulusların özgür olamayacağını bilirler. Bu nedenle işçiler, milliyetçiliğin de diğer uluslara üstünlük iddialarına dönüşmesini; ve ulus içindeki sınıf eşitsizliklerinin,baskılarının ve sömürünün üstünü örtmekte ve sürdürülmesini sağlamakta bir ideolojik vasıta olarak kullanılmasını tehlikeli görürler. Emperyalizm çağında sadece emperyalizmden ulusal kurtuluş misyonunu taşıyan milliyetçilik, demokratik ve devrimci bir içeriğe sahiptir. Günümüzde artık her ulusal hareket emperyalizme karşı olduğu ve emperyalizme darbeler vurabildiği ölçüde ilerici bir içeriğe sahip olabilmekte, kendi halkına da ancak bu şekilde kurtuluş vaad edebilmektedir.

Türkiye'deki Kürt sorunu da ülkedeki sömürü ve baskıya karşı mücadele içinde bir anlam ve içerik kazanmaktadır. Türkiye'nin emekçileri siyasal iktidar mücadeleleri doğrultusunda her haklı ve demokratik talep gibi Kürt halkının ulusal taleplerine sahip çıkmak ve proğramlarına almak durumundadırlar. Çünkü ulusal eşitlik, özgürlük temelinde insanların gönüllü birlikteliğinin olmadığı; ulusal üstünlük iddialarının ulusal baskı ve zulmün olduğu bir yerde gerçek anlamda demokrasiden sözedilemez. Aynı şekilde Kürtler de mücadelelerini tüm emekçilerin eşitlik, özgürlük ve demokrasi için yürüttükleri siyasi iktidar mücadelesi doğrultusunda ve buna bağlı yürütmedikçe başarıya ulaşamazlar ve milli baskıdan kurtulamazlar.

Aslında farklı ulusal toplulukların eşitliğini savunmak için devrimci-sosyalist olmak zorunda değildir. Böyle bir tavır demokrat olmanın önkoşuludur. Nitekim (birçok görüşüne katılmadığımız) M.Ali Birand örneğinde gördüğümüz gibi, sosyalist olmayan pek çok insan ülkemizdeki Kürtler üzerindeki baskının, eşitsizliğin hiçbir çözüm getirmediğini ifade etmekte tek çözümün Kürtlere insanca ve eşit muamele etmek olduğunu belirtmektedirler. Bu insanların Kürt Sorunu'na bakışının bir örneği ve özetini yansıtan Yurdakul Fincancı'da (demokrat bir yaklaşımla) Kürt Sorunu'nun kaynağında baskıcı ceberrut devlet geleneğinin yattığını, Türk ulusunu egemen imtiyazlı ulus görerek diğer ulusal topluluklara demokratik haklarının verilmesinin şovenizm olduğunu tesbit etmekte ve çözüm olarak da demokrasiyi, yani farklı ulusal varlıkların tanınmasını ve farklı ulusal topluluklara özgürlük ve eşitlik sağlanmasını öngörmektedir. (Milliyet, 31.7.1987) Bir başka deyişle, sorunu bu şekilde, demokrasi çerçevesinde ele almak ulusların kaderlerini tayin hakkı ilkesini savunmaktır. Ancak Fincancı'nın da örnek verdiği Batılı toplumlardaki çözüm Türkiye'de mevcut koşullarda ne ölçüde geçerli olabilir? Türkiye'de burjuva demokratik devrim tamamlanmadığı için genel burjuva demokratik çözümler geçerli olmamıştır. Türkiye'de Batılı toplumlardaki, Fincancı'nın da işaret ettiği **"etnik azınlıkları"**, daha doğrusu ulusal toplulukları kucaklayan Anayasal hak ve özgürlükler kağıt üzerinde kalmaktadır. Bir faşist devlet yapısı içinde ulusal demokratik hakların tanınması eşyanın tabiatına aykırıdır. Bu yüzden, burjuva demokrasisinin görevlerini de günümüzde devrimciler yüklenmekte ve bu hakların devrimci mücadele ile kazanılacağını vurgulamaktadırlar. Bu ise burjuva demokrasisinin de önkoşulu olan bir ulusun kendi kadarini kendisinin tayin etmesi hakkının savunulması ve bunun için mücadele edilmesinden başka birşey değildir.

Kürtlerin kendi kaderlerini tayin hakkını savunmak demek, onların kendi gelecekleri konusunda eşit koşullarda ve özgürce karar vermeleri, kendi konumlarını kedilerinin belirlemeleri ve isterlerse ayrı bir devlet kurma hakkına da sahip olmalarını savunmak demektir. Bu hakkın savunulması elbette onların ayrılmasının ya da ayrı bir devlet kurmalarının savunulması anlamına gelmez. Tersine, halkların birliğini isteyen devrimciler, onların eşit ve özgür koşullardaki gönüllü birliğini savunmaktadırlar. Ayrılma hakkı tıpkı evlilikte boşanma hakkı gibidir. Boşanma hakkının tanınması evlilerin boşanmalarını savunmak anlamına gelmez; sadece evliliğin gönüllü, eşit ve serbest irade üzerine kurulu bir birliktelik olduğunu savunmak anlamına gelir. Devrimcilerin Kürtlerin ayrılma hakkını savunurken gerçekte onlarla zora dayalı olmayan bir birlikteliği savunmakta; onların ayrılmasını değil Türk halkıyla birlikte olmasını istemektedirler.

Devrimcilerin Türkiye'nin tüm emekçi insanları için gerçekleşmesini istedikleri bütün herşey, elbette Kürt emekçilerinin her türlü haklı taleplerini de kapsamaktadır. Kürt sorunu da bu taleplerin sahibi olan emekçi sınıflar ile bu talepleri bastırmak isteyen sömürücü hakim sınıflar ardsındaki çelişmenin kazandığı özel biçimlerden biridir.

Kürt sorununa bu açıdan bakılınca ortaya çıkan durum şudur:

"Kürt ulusu köylü bir ulustur. Kürt ulusunun milli baskıya karşı demokratik tepkisinde çıkış noktası, Kürt köylülerinin sınıfsal talepleri olmak durumundadır. Kürt meselesinin sınıfsal özü burada belirmektedir. Yani kendi pazarı için ulusal bayrağı açan bir Kürt burjuva hareketi söz konusu değildir." (Devrimci Yol sy:9)

Kürt köylülerinin kendi kurtuluşlarını ancak sınıfsal talepleri ekseninde, ulusal özlemlerini de dile getirerek ve Türk emekçileriyle aynı saflarda yer alarak sağlayabilecekleri gerçeği, Kürt sorununun devrimci çözümü bakımından önemli bir noktadır. Çünkü, Türkiye'de toplumsal saflaşma, asıl olarak bir yanda Türkler diğer yanda Kürtler yani bir yanda egemen ulus diğer yanda ezilen ulus temelleri üzerinde değil, sınıfsal ayrım temelleri üzerinde yükselmektedir.

Bugün, tüm emekçi halklar üzerindeki faşist baskı ve sömürü, özel olarak Kürt halkı üzerinde milli baskı ve zulüm olarak da gerçekleşmekte; bir başka deyişle, Kürt Sorunu da diğer sorunlar gibi emperyalizmin ve oligarşinin faşist politikalarından kaynaklanmaktadır. Aynı yerden kaynaklanan baskıya karşı mücadelenin birlikte olması, Kürt emekcilerinin de emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede yer almasını gerekli kılmaktadır. Kısacası sorunun tek çözümü emperyalizmden bağımsızlık ve demokrasidir. Yani özgürlük ve eşitliktir, her türlü baskı ve sömürünün ortadan kaldırılmasıdır. Böyle bir demokrasinin de sosyalizm koşullarında gerçekleşebileceğine kuşku yoktur.

Ama bu, Kürtlerin, sosyalizm kurulana kadar baskı altında yaşamaya devam etmelerini önermek anlamına gelmez. Tersine demokrasi için verilen mücadele, Kürtlerin üzerindeki baskıların kaldırılması için mücadeleyi de kucaklar ve Kürtler bu mücadele sürecinde ulusal ve demokratik haklarını elde etmek hakkına sahip olabilirler.

Sorunun çözümünün her türlü baskı ve sömürünün ortadan kaldırılmasında yattığı o kadar belli etmektedir ki sıradan yurttaşlar bile sorunun kaynağını gösterebilmektedirler.

Gazeteci Mete Akyol'un sorularına cevap veren bir Kürt "terör" olayını şöyle anlatmıştır:

"Karnı tok olan kimse terörist olmaz. Niye olsun ki? Ama adamın karnı aç mesala... Terörist olmasında ne yapsın? Bir de burada büyük toprak sahipleri var. Bir de şapkasının boyu kadar bile toprağı olamayanlar var. Teröristlik modası çıkınca, toprağı olmayan kişi terörist bahanesi uydurup büyük toprak sahiplerinden intikamını almaya bakıyor. Bu işler böyle oluyor burada. (Milliyet, 29.6.1987)

Bu gerçeği Sabah gazetesinde Ferit Öngören, şöyle dile getirmektedir:

"Gerillacı delikanlıları dağlara çıkaran öfke, başta Diyarbakır olmak üzere bölgedeki cezaevlerinde sürdürülen insanlık dışı işkencelerdir. Adeta geberin dercesine yapılan işkenceler sonunda bu patlamayı yaratmaya yetmiştir.

Köylü gençlerin katılımı ise daha ciddi. Bir iddiaya göre bütün köyler, mezra ve komlar düzenli biçimde rüşvete ve haraca bağlanmış durumdadır.

Bu haraç eski bir meseledir. Fakat enflasyonla ağırlığı artmıştır. 'Allah bire beş ekin veriyor, bunlar bire on istiyor' Baharda kuzularımızı sayıyorlar, güzün kapımızı çalıyorlar sözleri darbı mesel olmuş gibidir.

Kısacası, gerillanın tarihi bir çekirdeği vardır ve hep olacaktır. Bu çekirdek, işkence görenlerin dost ve çevresinden kadro oluşturuyor; rüşvet ve haraçtan bezmiş kırlardan katılım ve destek sağlıyor.

Öyle sanıldığı gibi, Doğu Anadolu halkı dışarıdan yatırım da beklemiyor. Bölgeden kalkan servet bizi kurtarır diyorlar. Yeter ki, rüşvet ve haraçla boğazlanan sermaye Istanbul'a kaçmasın, Avrupa topluluğuna katılmış demokratik bir Türkiye'de özgür ve rahat yaşamak istiyorlar" (Sabah, 18.8.1987)

Devrimcilerde Kürtlerin özgür ve rahat yaşamalarını isterler. Kendi gelecekleri konusunda özgürce karar vermelerini savunurlar. Bu taleple ortaya çıkan hareketlerin haklı ve meşru bir zemine sahip olduğunu kabul ederler. (2)

Sonuç olarak, Kürt sorunu için gerçek çözüm demokrasi içinde aranmalıdır. Demokrasinin kurulması için Kürt halkına her türlü baskı ve zulümden vazgeçilmesinin önkoşullardan biri olduğu bilinmelidir.

Ve son bir iki söz daha: Kürtler üzerinde milli baskı, terör uygulayarak, dayak ve işkenceyle, katliamla Kürtlerin "Türk" olduklarını kabul ettirmeye çalışanlar, bu yaptıklarıyla bütün bir ulusa uygar uluslar nezdinde hiçte hak etmediği **"başka bir ulusu dayak ve işkence zoruyla asimile etmeye çalışan, barbar, çağdışı ve insanlık dışı bir ulus"** damgasını vurduklarının farkında değiller midir? Bu yaptıklarıyla Kürtleri Türk Ulusuna düşman ederek ayrılık için kalkışmaya kışkırtmalarının farkında değiller mi? Yaptıkları bölücülüğün en tehlikelisi, ulusları birbirine düşman edecek ve kin ve nefret tohumlarını çok uzun süre beslemelerine yol açacak insanlık dışı bir bölücülüktür.

Kürtler üzerindeki milli zulüm durdurulmaz, Kürtler dayak ve işkence zoruyla Kürt değil, Türk oldukları kabul ettirilmeye çalışılırsa; Devrimcilerin iki ulusun eşit ve özgür gönüllü birlikteliğini sağlamak çabaları da Kürtler'in Türkler'e nefretini ve Türklerden ne pahasına olursa olsun ayrılarak kurtulma isteklerini söndürmeye yetmeyecektir. Kürtler zorla, işkenceyle, **"bizden ayrılın, isyan edin!"** diye kışkırtılıyorlar. Bölücülük ve ayrılıkçılığın bundan daha vahşi ve insanlık dışı olanına çağımızda zor rastlanabilir.

Dipnot:

(1) Resen emekli bir jandarma üsteğmeni bu konuda şu açıklamayı yapıyor:

"1981 yılı Mart ayındayız. Jandarma sınıf okulunun kursu bitmişti. Jandarma Genel Komutanı ve MGK üyesi Org. Sedat Celasun, jandarma teğmenlerine hitap ediyor. 'Köye gittiniz, teröristi vemiyorlar. Köyü yakacaksınız. Kaymakam mı karşı çıkıyor, çıksın. Arkanızda ben varım." (2000'e Doğru sy:47, Kasım 1987)

(2) Son yıllarda Kürt sorununun aktüel hale gelmiş bir parçası PKK olayı üzerine görüşleri ve eylemleriyle ilgili eleştirilerimiz saklıdır.

Baştarafı 9. Sayfa'da

devrildigi kuşkusunu güclendiriyor. Nitekim simdiki Romanya Devlet Baskanı Iliescu ile Gorbacov'un 1985'de Cavusesku'yu devirmek üzere planlar yaptığı iki yıl önce basına yansıyan haberler arasında yer alıyordu

Gobacov, Cavusesku'yu neden devirmek istiyordu.

Birincisi: Cavusesku yönetimi Varsova paktı icinde bastan beri bagımsızlık egiliminin temsilcisiydi. Varsova paktının bazı kararlarına karsı cıkıyor ve bağımsız tavır alabiliyordu. Bu bağımsız tavrı nedeniyle Batılı devletler tarafından övülüyor ve el üstünde tutuluyordu. Ta ki, Gorbacov batı kapitalizmi ile bütünlesmeyi hedefleyen reform programını ilan edinceye kadar.

Gorbacov'dan önce Çavusesku, Batılı emperyalistlerin gözünde Varsova Paktı icinde bütünlüğü bozucu bir bölücü unsur olarak olumlu rol oynuyordu.

Cavusesku, 1968'de Cekolovakya isgaline karsı Varsova Paktı icinde tek basına karsı cıkmıstı. 1979'da Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı isgal etmesine karsı cıkmıstı. 80'li yıllarda Bulgar hükümetinin Türk azinliga uyguladıgı asimilasyona karsı cıkmıstı. Cavusesku'nun bu karsı cıkısları Batılı emperyalistleri sevindiriyor ve övgülerine mahzar kılıyordu. Batı'da Cavusesku, Doğu'nun barıs meleğiydi, **"kendi ülkesi ve ulusunun gerçek tercümanıydı"**, Doğu Avrupa'nın büyük ve değerli lideriydi, **"tüm adaletsizliklerle yorulmak bilmeden mücadele eden ve hastalık derecesinde insanlık sorunlarıyla ilgilenen,"** ve son derece mütevazı bir yasam sürdüren gereksiz lüksten kacan bir liderdi. Çavusesku'nun Romanya'sı ABD nezdinde **"ticarette en imtiyazlı ülke"** statüsüne sahipti.

1978'de Ingiliz Kralicesi nezdinde **"krallık madalyası"na** layık görülen Çavusesku batı basınında büyük bir hümanist olarak dünyaya tanıtılıyordu.

1985'den sonra Doğu'nun en büyük hümanisti ve barıs meleği artık Doğu'nun süper gücüne hükmeden Gobacov'du. Çavusesku'nun Varsova Paktı icerisindeki muhalifliğine artık ihtiyac kalmamıstı. Paktın bir numaralı patronu Batılı emperyalistler icin büyük umut vaadeden reformları yürürluge koymustu. Cavusesku ise Batı kapitalizmine ve **"Ortak Avrupa Evi"** projelerine karsıydı. hatta son zamanlarda sadece karsı cıkısla da yetinmiyordu. bu projelere karsı ittifak kurmak amacıyla Cin, Kuzey kore, Vietnam, Küba, Suriye, Libya ve Filistin'le görüsmeler yaparak bir karsı blok olusturma cabaları icine girmisti. Tabiki bunlar, batılı emperyalistler icin olduğu gibi "Ortak Avrupa evi" projesinin sahibi Gorbacov icin de hosgörülecek seyler değildi. Gorbacov, Sovyetler Birliği ile birlikte diğer tüm Doğu Avrupa ülkelerini Batı kapitalızmı ile bütünlesme sürecine sokarken Cavusesku aksı bır tutumla Batı bankalarına olan 21 milyar dolar borcu ödeyerek bu bagımlılık ilıskilerine son vermeye yönelmisti. Kapitalizme karsı bagımsızlıgı koruma tavrı hele diğer tüm "sosyalizm"lerin Batı'ya yöneldigi bir dönemde sındirilmesi zor bir durumdu.

Iste son yıllarda Batı'lı emperyalistlerin güdümündeki basın tekelleri aracılıgıyla okun sivri ucunun Cavusesku yönetimine yöneltilmesinin gercek nedeni dıs politika planında izlenen bu bağımsızlıkcı tutumdu. Romanya "sosyalizm"inin icteki kötülükleri bundan sonra kestedilmeye ve vurgulanmaya baslandı. Cavusesku yönetiminin kır-sehir farkını daraltmak, kırsal bölgelerde olusturulacak komünlerle köylerin orta caplı kalkınma merkezleri haline getirilmesi amacıyla baslattıgı köy-kent projesi bile "dıs gucler"in Romen köylülerini yönetime karsı kıskırtmanın baslıca propaganda malzemelerinden biri oluyordu.

Dıs politika planında Gobacov reformlarına karsı cıkan, Batı kapitalizmine bagımlılıgı reddeden ve borclarını sıfırlamaya karar veren Cavusesku yönetiminin ic politika planında toplumun büyük cogunluğunun güven ve destegine sahip bulunmadığı yıkılısı ile birlikte net bir sekilde ortaya cıktı. Izlenen dıs politikanın agır faturası -özellikle 21 milyar dolar dıs borcun odenmesi-, halka ödettirilirken bunun yaratacagı hosnutsuzlukların kaale alınmaması Cavusesku icin büyük bir handikaptı.

Bir ülke yönetimi ki, bir yandan Batı kapitalizminin borc boyunduruğundan kurtularak bagımsızlasma tercihini yaparken yeraldıgı paktın patronuna kafa tutarak boyun eğmezse: ülke icinde halkın tahammül sınırlarını zorlayan bir tasarruf proğramını uygularken yıgınların aktif ve bilincli destegini almak icin bilinclendirme calısmasına gerek duymaz ve isleri yalnızca bürokratik hiyararsiye ve güvenlik güclerine bel bağlayarak sürdürmeye kalkısırsa sonu elbette ki, Cavusesku yönetimi gibi hüsranla biter. Bağımsızlasmak amacıyla dıs borcların kısa sürede ödenmesi planlanarak ülkenin büyük kaynakları bu yönde kullanılırken, evlerin bes dereceden fazla ısıtılması yasaklanırsa, ayda 20 Kw/saatten fazla elektrik kullananların saatleri sökülürse, aksam 21'den sonra lokantalar kapatılır sokak lambaları söndürülürse, bir kac saate sığan TV proğramları devlet baskanının söylevleriyle acılır ve kapanırsa, ülkede inanılmaz bir rüsvet furyası her tarafı kaplarsa ve bu kosullarda emekcilerden alabildiğine yabancılasmıs hanedan görüntülü bürokratik iktidar saltanatı halkın onayı ve desteğine gerek duyulmaksızın sürdürülürse, patlama noktasına gelen yıgınlar cesitli güclerin tahrik ve komplolarıyla patlatıldığında hic bir güc diktatörlüğün yıkılmasını önlemeye yetmiyor.

Romanya sancılı ve kanlı bir değisimle Doğu Avrupa ülkelerinin geleceği belirsiz ülkelerden biridir. Bu ülkenin devrim öncesi gecmisindeki güçlü fasist özelliği dikkate alındığında bu belirsizlik döneminde karsı-devrimci bir cözümün güclenerek çıkma olasılığı olduğu gibi beklenmedik baska secenekler de geçerli cözümleri olusturabilir.

El Salvador'da devrimci mücadele ve FMLN

fabrikalarda hatta kiliselerde. Şunu da belirtmek isterim politik ve askeri kanat ayrımı yapmamıza karşın bu ikisi içiçe geçmiş durumdadır. Askeri mücadeyi yürüten kadrolar aynı zamada politik kadrolarımızdır. Politik kanattaki kadrolarımızın hepsi ise silah kullanmayı bilirler yani gerilladırlar ama politik görevleri ağır basmaktadır.

Kentlerdeki gizli, yarı gizli ve açık örgütlenmeler, Barrio (Mahalle) komiteleri örgütlenmemizin temeli olup asıl sorun gizli çalışmayla açık çalışma arasında işbirliğini sağlayabilmektir.

Yerel ve bölgesel örgütlenmelere geniş otonomi vererek onların genel karar mekanizması içinde azami ölçüde yeralmalarının sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. Deneyim bize, tepeden aşağıya bir takım kararlar bildirmek yerine kararların geniş halk kitlelerine dayanarak alınması gerektiğini öğretti.

D.İ.:Askeri örgütlenmeden biraz daha sözedermisiniz?

V.A.:FMLN'nin düzenli profosyonel gerillaları var. Bunun yanısıra birde milis dediğimiz silahlı halk var. Bunlar genellikle gösterilerin ve toplantıların güvenliğini sağlarlar ve gerektiğinde FMLN güçlerine yardım ederler. Ancak hiçbiri profosyonel gerilla olmayıp silahlı sivillerdir. Eylem sona erince evlerine okullara yada fabrikalara dönerler.

D.İ.:FMLN ile sendikalar arasındaki ilişki nasıldır?

V.A.: Biraz önce de dediğim gibi sendikalara otonomi verilmesinden bağımsız olmalarından yanayız. Sendikalar mücadeleyi açıktan yürüttükleri için **FMLN içinde yer almaları gerekmiyor**. Öte yandan çoğu zaman FMLN içinde olmamaları daha iyidir. Çünkü böylece daha çabuk gelişirler.
Elbette fabrikalarda çalışan FMLN Kadroları var ve bunlar genellikle milis kuvvetleri içinde yer almaktadırlar. FMLN Kadrolarının olmadığı birçok yerdede işçiler zaman, zaman kendiliklerinden silahlanıyorlar.

D.İ: Sovyet yanlısı geleneksel kominist partilerin silahlı mücadeleye karşı tavırlarını biliyorsunuz. El Salvadorda nasıl bir tavır aldılar ve alıyorlar?

V.A: (Gülerek) El Salvador'da bugün artık böyle geleneksel bir kominist parti kalmadı. **Ülkemizde gerilla hareketi ilk olarak geleneksel KP'den bir kopuş olarak başladı ve silahlı mücadeleden yana olmayan grup süreç içerisinde yok oldu.** Bugün FMLN içinde yer alan KP silahlı mücadeleden yana olanıdır ve Kasım 1989 saldırısında önemli ölçüde yer almışlardır. 1970'lerde silahlı mücadeleden yana olmayan diğer gruplarda daha sonra tavırlarını değiştirerek FMLN'ye girdiler ve güçlendiler. Bugün sadece El Salvador KP'si değil Honduras ve Guatamala KP'leri de silahlı mücadeleden yana tavır geliştirmeye ve uluslararası geleneksel kominist harekete yeni öneriler götürmeye başladılar. Onların içinde cesur insanların olduğuna eminiz.

D.İ: FMLN'nin ideolojik hattını nasıl tanımlayabiliriz?

V.A: Proleterya ideolojisine inanıyoruz ve Marksist Leninistiz. Ancak kendimizi hiç bir zaman sınırlamıyoruz. Örneğin Sovyetler Birliğine (Trockist) 4. Enternasyonal'e veya Maoist Enternasyonal'e kendimizi bağlamıyoruz. Tamamen bağımsız ve bundan gurur duyuyoruz. FMLN içinde Maoist ve Troçkist gelenekten gelen grupların solmasına karşılık bugün için tek bir politik parti kurmaktan bahsedebiliyoruz. ML'iz, ancak diğer akımlara, Troçkizme ve Maoizme karşı değiliz.

D.İ: Kurulmakta olan yeni parti değişik eğilimlerin bir arada yaşayacağı bir parti mi olacak, yoksa kendisine özgü bir ideolojik-Politik hattı mı olacak.?

V.A: Bu teorik bir problem. Eğer eğilimlerin partisini kuracağız derseniz Troçkizme göre partiyi kuruyorsunuz demektir. Biz bundan yana değiliz. Doğu Avrupa'daki son gelişmelerde dahi yeni olan her şeyi gözönüne alarak partileşmeye çalışıyoruz.

D.İ: Doğu Avrupa'da yaşananları nasıl değerlendiriyorsunuz.?

V.A: Bu konuda resmi bir görüş yok ama şunu söyleyebilirimki Doğu Avrupa'da olanlar, klasik Kominist partilerle kitleler arasındaki bağın koptuğunu, KP'lerin kitlelerini kaybettiğini ve kitlelerin değişik yönlere gittiğini göstermektedir. **Nasıl bir parti ve nasıl bir Sosyalizm'i kuracağımıza yanıt ararken tüm bu gelişmeleri gözönüne alıyoruz.** Hiç bir konuda doğmatik değiliz.

D.İ: Doğu Avrupada yaşanan gelişmelere bakılarak "Sosyalizm ölmüştür" deniyor. Nasıl bir sistem kurmayı düşünüyorsunuz.?

V.A: Daha öncede dediğim gibi M.L. ve Sosyalizm için mücadele veriyoruz. Ancak kurmak istediğimiz Sosyalizm Doğu Avrupa'da yenilen "Sosyalizm" değildir. Hatta **D. Avrupa'da olanları bile Sosyalizmin yenilgisi olarak değerlendirmek tam olarak doğru olmaz. Olanlar geleneksel Kominist Partilerin Sosyalizmin kurulmasından uzaklaşmalarıdır.**

Devrimden hemen sonra kuracağımız hükümet ilke olarak ARENA dışındaki tüm politik güçleri kapsayabilir: Üniversiteler, işçiler, köylüler hatta kilsenin temsil edilmesi gerekir. Demokratik Halk devrimi anti-faşist, anti-emperyalist bir devrimdir ve bütün güçlerin içinde yer alacağı geniş kapsamlı bir hükümeti işbaşına getirir. Çoğulcu sistem, serbest seçimler, toprak reformu ve tarafsızlık (Hiç bir pakt içinde yer almamak) belli başlı ilkelerimizdir.

D.İ.:Nikaragua'da Sandinista Hükümetiyle aranız nasıl? Özellikle Aralık 1989 ortalarında Kosta Rica'da 5 Orta Akerika Devlet Başkanı tarafından imzalanan anlaşmadan sonra. Biliyorsunuz anlaşmanın bazı bölümleri ARENA Hükümeti'ne destek verir nitelikte.

Ayrıca bölgedeki bütün "terörist" faaliyetlerin durdurulması çağrısı yapılıyor. Sadinistaların FMLN ile olan ilişkilerinde bir değişiklik mi sözkonusu?

V.A.: Sandinistalar'la aramızda bugüne dek hiç bir anlaşmazlık olmadı. Bugün içinde bir değişiklik sözkonusu değil. Ancak şunu gözönünde bulundurmak gerekiyor. Gerilla hareketi olan FSLN (Sandinista) ile hükümet olan FSLN arasında her zaman bir farklılık olacaktır. FSLN bugün bir devlet olarak hareket ediyor ve o anlaşmayı ne için imzaladığını anlıyoruz.

Şikayet ettiğimiz hiç bir konu olmadığını söyleyebilirim.Imzalanan anlaşma aslında (Nikaragua'daki) Conralara (karşı Devrimciler) ve ABD'nin bölge politikalarına karşı bir darbedir. Önemli olan konu herzaman için anti-emperyalizmi bölgede canlı tutmaktır. Örneğin ABD'-nin Panama'yı işgalinden sonra Norega'yı destekleyen bir bildiri yayınladık. Sanırım hiç kimse FMLN'-nin Norega'yı destekleyeceğini düşünemezdi bile.

D.İ.:Bütün bu gelişmeler karşısında ABD'nin tavrı?

V.A.:ABD'nin buna yanıtı ise Kosta Rica, Honduras ve Guatemala'-daki sağ hükümetlerin yerine daha da sağda olanları getirmeye çalışmaktadır. Bu poltikanın ne kadar başarılı olacağı ise bölgedeki devrimci güçlere bağlıdır.

D.İ.:Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

V.A.:Tüm dünyadaki Devrimci Halk Hareketleriyle işbirliğinden yana olduğumuzu birkez daha söylemek istiyorum. Işbirliğinden de öte sanırım birbirimizin deneyimlerinden öğreneceğimiz şeyler vardır. Devrimci Yol Hareketi'nide kardeş devrimci hareketlerden biri olarak değerlendiriyor ve selamlarımızı yolluyoruz.

D.İ: Biz de bu görüşme için teşekkür eder ve mücadelenizde başarılar dileriz.

Doğmatizme karşı olmak sosyalistlerin birliği için yeterli midir?

Devrimci Teori'de, Devrimci Mücadelede yukarıda özellikleri vurgulanan dogmatizme yer yoktur. Ne var ki, bunun böyle olması, dogmatizme yükledikleri anlam birbirinden farklı olan, bu sapmaya farklı zeminlerden ve farklı amaçlarla karsı cıkan herkesin bir siyasal harekette birlesmesi gerekliliği anlamına gelmez.

Aksine, şu örnekte olduğu gibi, dogmalara karsı olduğunu iddia edenlerin bir siyasi hareket içinde birleşmeleri mümkün değildir: Dün Kruşçev-Brejnev politikalarını, bugün ise Gorbaçov açılımlarını birer amentü gibi kavrayan, anti-dogmatikliği ve yenilikçiliği Gorbaçov muhaliflerine karsı olmakla sınırlı olan TKP (TBKP) ile temel ideolojik-siyasi görüsleri ve mücadele sürecindeki pratiği itibariyle hiç bir zaman dogmatik olmayan Devrimci Yol'un bir siyasi parti içinde birleşmeleri mümkün olamaz. Bunun nedeni sadece dogmatizme farklı sebeplerle karşı olmaları değil, bundan daha önemlisi, Devrimci Yol'un sosyalizm idealinin gerçekleşmesine en uygun teori olan M-L'i benimsemesi, bunu eylem klavuzu edinmesi; TKP (TBKP)'nin ise ne dün, ne de bugün ML'i benimsememiş olmasıdır. (4)

Özetle yeniden vurgulamak gerekirse: Türkiye'de ve T. Kürdistanı'nda, köklü siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel bir değişme yaratabilmek için isçi sınıfının ve diğer emekci kesimlerle kürt halkının öncü güclerinin devrimci bir partide birlestirilmesi gerekli ve zorunludur. Bu gereklilik, ideolojik, siyasal, ekonomik-demokratik-akademik ve örgütsel düzeylerde birbirini tamamlayan bir mücadele sürecinde yerine getirilecektir. Bu mücadelenin ideolojik yönü, reformizmi, onun çeşitli biçimlerini, sosyalizmin bürokratik ve liberal kavranılışını ifade eden sapmaları hedef alacaktır, almalıdır. Bunun yanısıra, bu ideolojik mücadele, Türkiye Devrimi'nin temel sorunları ile sınıf mücadelesinin haldeki durumu ve ortaya cıkardığı devrimci görevleri netleştirip belirleyecektir, belirlemelidir.

Devrimci bakış açısında, sorunun tek doğru ve bütünlüklü kavranılışı budur. Bu perspektifte, yenilikçilik-dogmatizm türü bir kutuplaşma/ayrısma önerisi, görüldüğü gibi bütünüyle anlamsız ve işlevsizdir. Sosyalistlerin (Devrimcilerin) gerçekten birliğini isteyenler, böyle işlevsiz kalmaya mahkum zeminlerde hayaletlerle güreşmek yerine, yukarıda önerilen ideolojik mücadele görevlerini benimseyerek gerçeklerle boğuşmayı başarabilmelidirler. Ve çabalarını Devrimcilik-reformizm ayrımına hizmet edecek şekilde yönlendirebilmelidirler.

DİPNOTLAR

1- TBKP'li Veysi Sarısözen, hem yurtdışındaki panellerde, hem de Tükiye'deki bazı dergilere yazdığı yazılarda, THKP-C Geleneği ile TKP geleneğinin birlesmesi gerekti ğini, Tükiye Solu icin en ideal birlik çözümünün bu olduğunu söylemektedir. Veysi Sarısözen'in Yeni Öncü Dergisi'nde misafir yazar olarak yer alışına ve özellikle yurtdışındaki TKP'-lilerle Kurtuluşcuların yakın ilişkisine bakılırsa, "THKP-C geleneği" ile TKP geleneği kendiliğinden birleşmek üzeredir. Ancak bu birleşmede, THKP-C geleneğine ait her hangi bir fikir ve siyasetin birlik ögesi olduğuna henüz hiç kimse tanık olmadı. Gerçi, Kurtuluşcularda THKP-C geleneğine ait herhangi bir şey kalmamıştı, ama yine de insan sormadan edemiyor. Kurtuluşçu arkadaşlarımız, sağa doğru fena halde kırdıkları direksiyonu biraz ortaya veya sola kırmazlar, revizyonizmin ve reformizmin birlik projelerine omuz vermekten vazgeçmezlerse ara akım olma özelliklerini bile koruyamayacaklardır. Biz bir kez daha hatırlatmış olalım. Tabii ki, sorumluluk kendilerine aittir.

2- Burada bir noktayı hatırlatmak gerekiyor. Bu yazının esas olarak amacı, Türkiye Solu gündemine sokulan dogmatizm-yenilikçilik tartışmasının Gorbaçov'un başlattığı açıklamalar ekseninde geliştiğine işaret etmektir. Yazının bu amacı dışında kaldığından Gorbaçov'un SSCB'nin geçmiş yönetimlerine yönelik eleştirilerinin mahiyeti ele alınıp incelenmemiştir. D.İ.'nin önceki sayılarında bu konuya ilişkin yazılar yer almıştı.

3- Bizim solun büyük bir bölümü coğu kez Türkiye dısındaki mekanlarda meydana gelen olaylara ve bunların yol actığı tartısmalara fazla önem vermiştir. "Nasıl bir sosyalizm, nasıl bir demokrasi, nasıl bir örgüt?" tartışması da bu şekilde başlatılmıştır. Türkiye Solunun yıllardır güya mücadelesini verdiği böylesi temel sorunları hic düsünmemis olusu ve bu sorunları -derli toplu olmasa da- tartışan ve pratiğini yapma gayreti içinde olanları görmezlikten gelmesi anlasılır bir durum değildir. Gorbaçov'un hatırlatmasıyla Sosyalist Demokrasi'yi tartışmaya başlamak her halde övünülecek bir şey olamaz. Aslında bu tartışmalar Türkiye Solu için "yeni" değildir. Geliskin bir düzeye yükselememiş olsa da Türkiye'de, hem de 80 öncesinde bu sorunlara kafa yoranlar olmuştur. Bugün büyük bir heyecanla yenilikçiliğe soyunan solcularımız nedense kendi ülkelerindeki devrimci mücadelenin geçmişine şöyle bir göz atma ihtiyacı duymamaktadır. Özetle bizim solda fazlaca değişen bir şey yoktur. Yenilik de yoktur. Yenilik varsa o da, dışardaki bazı odakların söylem değişikliği nedeniyle bizimkilerin de söylemde yaptıkları değişikliktir.

4- Bu parağrafı, parağrafta yeralan TKP (TBKP) ismini çıkarıp O'nun yerine sol liberalleri ya da Aydınlıkçıları koyarak tekrar okumak mümkündür. Böyle yapınca parağrafın anlamında herhangi bir değişme olmayacaktır. Dogmatizme karsı olmak ve yenilikcilik adına yola cıkıp Leninist Devrim Anlayısı'nı, ardından Marx'ın bütün teorik-siyasal çözümlemelerini gecersiz ilan eden sol liberallerle Devrimcilerin, bunların ikisi de dogmatizme karsıdır diyerek aynı siyasi hareket (parti) icerisinde birlikte olabileceklerini düşünmek sadece hayalcilik değil daha önemlisi sol liberalizmin teorik zeminini kavrayamamaktır.

Aydınlıkcılara gelince: Doğu Perincek ve cevresiyle Devrimcilerin aynı siyasi hareket icinde yer almamalarını gerektiren sebepler, halen varlıklarını korumaktadır.

Yeri gelmisken burada bir noktayı hatırlatmak istiyoruz: Kendileriyle siyasi birlik yapamayacağımızı söylediğimiz güclerle ya da burada ismi hiç geçmeyen diğer sol gruplarla bizler, genel demokratik mücadele alanında, bu alanın programı, talepleri ve örgütlenme biçimi gibi konularda anlaşabildiğimiz ölçüde birlikte hareket edebileceğimizi düsünüyoruz. Örneğin, Türkiye Emekci Halklarının talepleriyle dayanışma kapsamındaki faaliyetlerle, yabancıların/göcmenlerin sorunlarının çözümü doğrultusundaki mücadelede, dışımızdaki güçlerle birlikte olabilmeyi zorlamak gerektiğini düşünüyoruz. Bir siyasi partide birlikte olabilmek için gerekli olan ideolojik-siyasal birlik ölçülerini, yukarda somutladığımız alanlardaki birliklerde aramamak gerektiğini savunuyoruz.

Hannover'de Yürüyüş

Yeni İçişleri bakanı tarafından Federal Hükümete sunulan ve şu sıralar yasalaşması için hükümetin çaba harcadığı yeni yabancılar yasa tasarısına karşı Hannover'de bir yürüyüş yapıldı. 27 Ocak'ta gerçekleşen yürüyüşe 800 dolayında kişi katıldı. Her ay Almanca ve Türkçe olarak yayınlanan Sesimiz Gazetesi'nin yanı sıra, çeşitli iltica kuruluşlarının, Aşağı Saksonya Yeşiller Partisi'nin, Öğretmen kuruluşlarının, bazı 3. dünya ülkeleriyle dayanışma komitelerinin, Devrimci İşçi, DIDEF gibi grupların içinde yer aldığı toplam 40 kuruluş tarafından örgütlenen yürüyüşte, yabancılar için bir yasaya ihtiyaç olmadığı, eski ve yeni yabancılar yasalarının tamamen ortadan kaldırılması gerektiği vurgulandı. Sık sık eşit haklar sloganının ve anti-faşist sloganların atıldığı yürüyüş Hannover'in merkezi yerinde yapılan bir mitingle sona erdi.

EL SALVADOR'DA DEVRİMCİ MÜCADELE VE FMLN

Geçtiğimiz yılın Kasım ayında FMLN'in El Salvador yönetimine karşı başlattığı saldırı değişik yankılar yaratmıştır. FMLN'in bu son eyleminin iki yönlü önemi vardır: Birisi bu eylemleri El Salvador'daki "uzun savaş"'ın yeni bir evreye girdiğini gösteriyordu. İkincisi ise bu eylemler, sosyalizmin iflas ettiği, dolayısıyla O'nu Devrimci bir yoldan kurup yaşatma mücadelesinin geçersizleştiği şeklindeki yaygaralara anlamlı bir cevap özelliği taşıyordu. Böyle olmakla birlikte, SSCB ve Doğu Avrupa ülkelerindeki gelişmeler, Salvador'daki Devrimci Mücadelenin dünya kamuoyunun gündeminde daha fazla kalmasına engel oluşturdu.

Bugüne kadar kendilerini Sosyalist olarak adlandıran çeşitli ülkelerdeki gelişmelerin zaman. zaman dramatik sonuçlar da yaratarak hızla yoğunlaştığı bu günlerde Salvador'daki Devrimci Mücadele, devrimden ve Sosyalizmden umudunu kesmemiş bulunan devrimci güçler için yeni dersler yratmaya devam ediyor.

Bilindiği gibi El Salvador, Orta ve Güney Amerika ülkeleri içinde en küçük ama nüfüs yoğunluğu en yüksek olan bir ülke. Yüksek dağların ve yoğun ormanların bulunmadığı bu ülkede 1920 lerde başlayan silahlı mücadele geleneği, 1970 lerden itibaren daha düzenli, 1980 lerden itibarende FMNL'nin önderliğinde daha örgütlü bir biçimde devam ediyor.

FMLN (Farabunda Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi)'nin Avrupa temsilcisi Viktor Amaya ile 5 Ocak 1990'da Devrimci İşçi adına Londra'da yapılan görüşmeyi son olaylara ışık tutması açısından özetle aşağıda yayınlıyoruz.

Devrimci İşçi

Devrimci İşçi: FMLN hakkında bilgi verirmisin?

VICTOR AMAYA: Orta Amerika'da 1960'larda tam bir kriz vardı. Daha sonra ise Honduras ve El Salvador arasında Furbol Savaşı diye bilinen savaşlar oldu. Bütün bu olaylardan sonra ülkede yeni bir toplumsal muhalefet gelişmeye başladı. Ve işlerin o güne kadar yapılandan daha farklı yapılması gerektiği sonucuna ulaştık.

Gerilla mücadelesi ilk olarak 1970–71'de şehirlerde başladı. Bunun nedenleri şehirlerdeki nüfusun çok yoğun olması (200 kişi/Km) dağlık bölgelerin bulunmaması ve Che Guevera'nın fikirlerinin Orta Amerika'da çok büyük bir etki bırakmasıdır.

Başlangıç döneminde belli başlı iki gerilla grubu vardı. 1970 lerin sonuna gelindiğinde bu sayı 5 e ulaştı. Ülkemizdeki gerilla hereketlerinin en büyük özelliği gerilla–kitle ilişkisinin hiç bir zaman kopmaması ve bütün gerilla örgütlerinin herzaman kitle ile olan bağlarını korumalarıdır. Biz hiç bir zaman kitleden kopuk gizli bir örgüt olmadık. Öğretmen, öğrenci ve işçi hareketleri içinde herzaman bağlantılarımız oldu. Ve bu nedenle de sürekli olarak büyüdük.

Silahlı mücadeleyi savunan bütün kitle hareketlerinin hızla gelişmesi neticesinde birleşmeye karar verdik. Ve Ekim 1978'de FMLN beş gerilla örgütü tarafından bir Cephe olarak kuruldu. Ancak 1978 ve 1979 FMLN'in hayata geçirilmesi açısından zorlu yıllar olduğundan kuruluş gizli tutuldu. Ilk kez Ocak 1980'de başkent San Salvador'da 300 bin kişilik bir gösteri düzenleyerek FMLN'nin kuruluşunu ve birliğini kutladık. O zamanki nüfusun 1 milyon olduğunu göz önüne alacak olursak çoğu silahlı 300 bin kişilik bir gösteri oldukça önemli bir olaydır. Bundan görev olarakta mücadeleyi bir çok koldan götürecek politik partinin kurulmasını saptadık ve halada bu aşamadayız.

D.İ.:Politik bir parti kurma çalışmaları ne zaman başladı?

V.A: Sanırım 1 yıl kadar önce 1988'de bu yıl içinde politik partinin gerekliliği konusunda bir çok döküman yayınladık. Iktidarı almadan önce mutlaka politik bir partinin kurulması gerekiyor. Zaten bütün teoride böyle söylüyor.

D.İ: Bende bu konuya değinecektim.Teoride silahlı mücadele için sürekli olarak partinin gerekliliği vurgulanır. Ancak bu iş Nikaragua ve bir ölçüde de Küba'da biraz farklı gelişti. bunu nasıl açıklıyorsunuz?

V.A: Bu konuda esnak olması gerektiğini düşünüyoruz. Otadoks çizgiye bağlanmanın gereği yok. Zaten başlangıçtan beri biz ortadoks çizginin dışına düştük. Nüfus yoğunluğunun 200 olduğu bir ülkede gerilla mücadelesinin verilebileceğini hiç kimse düşünmüyordu. Teorik sorunlar karşısında esnek olduk. Ancak kitleyle olan bağlarımızı hiç kaybetmedik. Bugün ise FMLN'i oluşturan 5 gerilla grubu sekter bir şekilde birbirleriyle uğraşmak yerine tek bir parti kurmaya çalışıyorlar.

D.İ: FMLN ilk olrak Ocak 1981'de yaptığı eylemlerle sesini duyurdu bu zamanlamanın nedenlerini açıklarmısınız?

V.A: Birincisi 5 gerilla hareketinin birleşmesini kutlamak ikincisi tek bir komutanlık altında 5 gerilla örgütünü ne ölçüde yönetebileceğimizi denemekti. Yani bir ölçüde FMLN'in rüştünü ıspatlaması diyebiliriz.

D.İ: Saldırı ne kadar sürdü?

V.A: Haftadan fazla değil. Çünkü bu daha çok askeri harekettl. Ve yeteri kadar askeri gücümüz yoktu. Zaten önümüze askeri bir zaferi koymamıştık. Üstünkörü bir bakışla askeri bir yenilgi dahi denebilir.

D.İ: Askeri açıdan yenilgi politik açıdan bir kançtı demekmi istiyorsun?

V.A: Evet bu saldırıdan sonra kitleler arasındaki politik çalişmamız hızla yaygınlaştı. Öte yandan askeri açıdan bile tam bir yenilgiden söz edilemez. çünkü askeri komutanlık saldırı boyunca kendinden bekleneni verdi.

D.İ: Ocak 1981 Kasım 1989 arasında ne tür gelişmeler oldu?

V.A: Ocak saldırısından sonra politik askeri kadroların büyük bir kısmı için şehirlerdè ve özelliklede başkentte yaşamak olanaksız hale geldi. Ve kırsal kesimlere çekilme kararı aldık. Kırsal kesime çekildiğimizde gerilla için gerekli koşulların hazır olduğunu görerek özellikle yoksul ve orta köylülük arasında çalışmalarımızı hızlandırdık. Bu gün gelinen noktada kırsal kesimde büyük operasyonlar düzenleme olanağına sahibiz. örneğin: (Diğer hedeflerin yanısıra) ABD tarafından örnek bir karargah olarak yaptırılan bir üssü tam üç defa tahrip ettik. Buraya saldıran FMLN gerillaları tamamen köylülerden oluşuyordu. Öte yandan başkent de dahil olmak üzere birçok kentte vur kaç taktiğine uygun olarak eylem yapma yeteneğine sahibiz. Bütün bu saldırılar gündüz yapılmakta ve gerilla birlikleri düzenli olarak geri çekilmektedir.

Bütün bu gelişmeler karşısında ABD hem Vietnam'da uyguladığı taktiklere başvurdu; hem de yeni taktiklerle mücadelemizi durdurmaya çalıştı. **El Salvador 6 milyonluk nüfusuna karşılık 21 bin kilometre karelik küçük bir ülke olduğundan ABD 15 dakikada bir casus uçakları uçurarak birliklerimizin yerini saptamaya çalıştı. 1983'e geldiğimizde casus uçaklarının kontrolünden kurtulmak için biz de taktik değiştirdik. Ve yüzlerce insandan oluşan gerilla birliklerini dağıtarak küçük gruplar halinde hareket etmeye başladık. Ancak zaman, zaman 500 kişilik birliklerle saldırılar düzenledik.**

Birliklerin çapı küçüldüğünden hareket kabiliyetimiz son derecede gelişti. Öte yandan birliklerimiz ülkenin dörtbir yanına dağıldığından buralardaki insanları da örgütleme olanağına kavuştuk. Bu dönemde ordu ve ABD ise küçük birliklere dağıldığımızdan yenildiğimizi düşünüyordu. Bu gelişmeleri takip eden dönemde bir çeşit **"Kurtarılmış Bölge"** ilan etmeye başladık. Ki biz bunlara **"Kontrol Altındaki Bölgeler"** demeyi yeğliyoruz. Bu bölgelerde **eğitimden üretime, yerel seçimlerden, ulaşıma kadar bir çok şey kontrolümüz altındadır.**

D.İ.:Resmi seçimlere karşı tavrınız nedir?

V.A.: Boykot çağrısı yapıyoruz. Bu bölgelerde tam bir **ikili iktidar** sözkonusudur. Biz buna **"Gerillanın Gücü"** adını veriyoruz. Bugün ülkenin % 20 si bu durumdadır. Kasım 1989'dan itibaren ise savaşı kentlere de taşıdık.

D.İ.:Kasım 1989 Saldırısından önceki politik durum nasıldı?

V.A.:1978 Askeri darbesinden bu yana El Salvador'daki gerçek güç, değişik sivil hükümetler kurulmasına karşılık, ordunun elindedir. Biz buna **"Sözde demokrasi"** diyoruz. ABD ilkönce (Hıristiyan Demokrat) Duarte Hükümetini iş başına getirdi. Ve Hükümet ölüm mangalının ve ordu terörünün modern yüzünü temsil ediyordu. Bu yürümeyince daha sonrada biliyorsunuz ölüm mangalarıyla doğrudan bağlantısı olan (Arena) CRISTIANI hükümeti işbaşına getirildi. Ölüm Mangaları aslında herzaman gerçek iktidar olmalarına karşılık bugün bunun açıktan yürütüyorlar.

D.İ.:Arena'yı nasıl tanımlıyorsunuz?

V.A.: Faşist ve katiller topluluğu.

D.İ.:1978 askeri darbesinden bu yana devletin görünümünde bir takım "demokratik" gelişmeler olmasına rağmen yapısında bir değişiklik olmadı diyebilirmiyiz?

V.A.:Bütünüyle doğru. Duarte ve Arene Hükümetleri arasında pek önemli farklılık bulunmuyor. Çünkü her iki hükümette ABD tarafından El Salvador'da uygulanan ayaklanmaları bastırma stratejisinin birer temsilcileri/uygulayıcısıydılar. Önce 1978 de tamamen askerlerin kontrolünde olan bir hükümet kuruldu daha sonra 1980'de Duarte cunta ile işbirliği yapmaya başladı. Ve 1984'de başkan "seçildi". Bu geçen dönemde yıpranan Duarte Haziran 1989'da (Arena) Cristiani Hükümeti ile yer değiştirdi.

Kasım 1989 saldırısından önceki durum aşağı yukarı bu şekilde gelişti. Arena "seçildiği" andan itibaren FMLN ve halka karşı toptan bir savaş açma hazırlığı içindeydi. Bu planın gizli dokümanlardaki adı **"Jakarta Planı"** dır biliyorsunuz. 1965 yılında Endonezya'da binlerce muhalif insan benzer bir plan doğrultusunda öldürülmüştü.

D.İ.:Kasım 1989 saldırısının amacı ve beklentileri nelerdir?

V.A.: Arena'nın işbaşına gelmesinden önceki dönemde politik olarak oldukça güçlü olmamıza karşın karşımızdaki güçlerin bir çok insanı öldürmeyi göze alabilecek durumda olduğunu bildiğimizden sonuna kadar politik bir çözüm aradık. Ve görüşmelere başladık. Hatta seçimların 6 ay ertelenmesi halinde FMLN'i politik bir parti olarak örgütleyip seçimlere katılabileceğimizi söyledik. Karşılığında da bir takım anayasal, yasal, ve tarımsal haklar talep ettik. Bu önerilerin yine zayıflığımızdan kaynaklandığını düşündüler. ve reddettiler. Oysa öneriler gücümüzün bir göstergesiydi. Bir hareket güçlü olduğu için esneklik gösterir. Kasım 1989 saldırısının amacı gücümüzü göstermekti. Öte yandan hükümet bizle yaptığı görüşmeleri uluslararası kamuoyuna karşı bir maske olarak "Demokratikliğinin" bir göstegesi olarak kullanıyordu. Oysa biz içten içe savaş hazırlıklarının sürdürüldüğünü biliyorduk.

Bu şahte imaja son vermek Kasım 1989 saldırısının ikinci amacıydı.

Saldırının 11 Kasım'da başlamasının nedeni ise FENASTRAS Işçi Sendikası'nın 31 Ekim 1989'da faşistlerce bombalanması ve çoğu sendika lideri 10 kişinin öldürülmesi birçok kişinin de yaralanmasıydı. Biz bunu Jakarta planının uygulamaya konması olarak değerlendirdik. Saldırı anının geldiğine karar verdik. Ve görüşmeleri durdurduk.

D.İ.:Kasım 1989 saldırısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

V.A.: Saldırıdan önceki amaçlarımızın tamamını gerçekleştirdiğimizi söyleyebilirim, en önemli amaçlarımızdan bir tanesi savaşı kentlere özellikle de başkente taşımaktı. Bu nedenle saldırıyı iki aşamalı planlamıştık: **Brinci aşama bu saldırıyla birlikte kentlerdeki mücadelenin uzun süreli olmasını sağlayacak lojistik desteğin kurulmasıydı. Bunda çok büyük ölçüde başarılı olduk.**

Saldırının ilk gününden itibaren olan gelişmeler ve halkın katılımı bizim öngörülerimizden bile daha yüksekti. Ikinci aşama ise mücadeleyi üst boyutlara çıkartarak Jakarta planının uygulanmasını önlemekti. Başkent San Salvador, Santa Ana ve San Mıguel gibi büyük kentlerdeki destek ve katılım bu planın uygulanmasını önlemiştir.

D.İ.:Şu an için bir duraklama yada geri çekilmeden sözedebilirmiyiz? Yada şöyle sorayım: Nikaragua'da Sadinistalar 1978 yılında genel saldırıya geçtiler ve bir aradan sonra Haziran–Temmuz 1979 saldırı dalgasıyla birlikte iktidarı ele geçirdiler El Salvador'daki gelişmeler benzer bir yönde olabilir mi?

V.A.: Bir duraklama olduğu görüşünde değilim. **El Salvador'da devrimin son aşamasındayız. (Final Phase) ancak son saldırı (Final Offence) aşamasında değiliz. Son saldırı mevcut iktidara son darbenin indirilmesi ve devrimci bir iktidarın kurulmasıdır.** Biz Kasım 1989 saldırısını iktidarı ele geçireceğimiz bir an olarak düşünmedik, böyle değerlendirmedik.

Amaç değişik toplumsal güçlerin mücadeleye sokulmasıydı. 1978'deki Sandinista saldırısından farklı diğer bir durum Sandinistaların saldırıdan sonra tamamen kırsal kesime geri çekilmeleridir. Oysa biz bugün hala Başkentteyiz ve Başkentteki en önemli hedeflere saldırılar düzenleyebiliyoruz.

D.İ.:Hala başkkentte ve kentlerde olmanızı biraz daha açarmısınız?

V.A.: Elbette belli mevzileri işgal edip oraları korumak durumunda değiliz. Bu zaten akıllıca bir davranış olmazdı. Buna karşılık kentlerde ve başkentte geniş bir lojistik destek sağladığımızdan buralarda istediğimiz gibi hareket edebiliyor ve eylenler düzenleyebiliyoruz. Yani savaş devam ediyor.

D.İ.:Bu noktada FMLN'nin örgütsel açıdan nasıl değerlendirildiğini ve kitle bağlarının nasıl kurulduğunu sormak istiyorum?

V.A.: Bu oldukça karışık bir konu. Ancak kısaca şunu diyebilirim ki **FMLN yeni bir toplumun/Devletin nüvesidir.** FMLN'nin politik kanadı var ve biz bugün politik parti kurma çalışmalarını hızlandırdığımızı söylüyoruz. Öte yandan askeri mücadeyi yürüten bir Genel Komutanlık var. Ayrıca bunlarla koordinasyon halinde çalışan birçok gizli-açık örgütlenmeler var: **Okullarda,**

De. 15'de